

Nokia E50 Uputstvo za korisnika

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROIZVODA

NOKIA CORPORATION ovime izjavljuje da je ovaj proizvod RM-170 / RM-171 usklađen sa osnovnim zahtevima i drugim bitnim odredbama Direktive 1999/5/EC. Primerak Izjave o usklađenosti proizvoda možete naći na adresi http://www.nokia.com/phones/declaration_of_conformity/.

CE 0434

Precrtani simbol kante za otpatke sa točkicama označava da se unutar Evropske unije ovaj proizvod mora na kraju svog životnog veka odneti na posebno mesto za prikupljanje otpada. Ovo se odnosi na Vaš uređaj kao i na sva proširenja koja su označena takvim simbolom. Ne odlažite ove proizvode kao neklasifikovani urbani otpad.

Copyright © 2006 Nokia. Sva prava zadržana.

Bez prethodne pismene dozvole društva Nokia zabranjena je reprodukcija, transfer, distribucija ili memorisanje nekog dela ili čitavih sadržaja u ovom dokumentu.

Nokia, Nokia Connecting People, Xpress-on i Pop-Port su žigovi ili zaštićeni žigovi firme Nokia Corporation. Ostali nazivi proizvoda i firmi koji se pominju u ovom tekstu mogu biti žigovi ili robne marke njihovih vlasnika.

Nokia tune je audio žig Nokia Corporation..

symbian

This product includes software licensed from Symbian Software Ltd (c) 1998-2004. Symbian and Symbian OS are trademarks of Symbian Ltd.

US Patent No 5818437 and other pending patents. T9 text input software Copyright (C) 1997-2004. Tegic Communications, Inc. All rights reserved.

Includes RSA BSAFE cryptographic or security protocol software from RSA Security.

POWERED Java and all Java-based marks are trademarks or registered trademarks of Sun Microsystems, Inc.

This product is licensed under the MPEG-4 Visual Patent Portfolio License (i) for personal and noncommercial use in connection with information which has been encoded in compliance with the MPEG-4 Visual Standard by a consumer engaged in a personal and noncommercial activity and (ii) for use in connection with MPEG-4 video provided by a licensed video provider. No license is granted or shall be implied for any other use. Additional information, including that related to promotional, internal, and commercial uses, may be obtained from MPEG LA, LLC. See <http://www.mpegla.com>.

Ovaj proizvod je licenciran po MPEG-4 Visual Patent Portfolio License; (i) za ličnu i nekomercijalnu upotrebu informacija koje su kodovane u skladu sa MPEG-4 Visual Standard a od strane korisnika u okviru lične i nekomercijalne aktivnosti, i (ii) MPEG-4 video sadržaja pribavljenih od licenciranih provajdera (snabdevača) video sadržaja. Ovime se ne daje, niti se može podrazumevati licencno pravo za bilo koju drugu vrstu upotrebe. Dodatne informacije uključujući i one koje se odnose na promotivnu, internu i komercijalnu upotrebu mogu se dobiti od MPEG LA, LLC. Vidite <http://www.mpegla.com>.

Nokia vodi politiku kontinuiranog razvoja. Nokia zadržava pravo na izmene i poboljšanja bez prethodne najave ma kog od proizvoda koji su opisani u ovom dokumentu.

Ni u kom slučaju Nokia neće biti odgovorna za ma kakav gubitak podataka ili prihoda ili neku posebnu, slučajnu, posledičnu ili indirektnu štetu ma kako da je prouzrokovana.

Sadržaji ovog dokumenta su dati "kao što jesu". Osim ako to ne zahteva odgovarajući propis, ne daju se nikakve garancije, bilo izričite bilo one koje se podrazumevaju, uključujući, ali ne ograničavajući se na njih, i podrazumevajuće garancije komercijalne pogodnosti i pogodnosti za posebnu svrhu, u odnosu na tačnost, pouzdanost ili sadržaj ovog dokumenta. Nokia zadržava pravo na izmenu ovog dokumenta ili na njegovo povlačenje u svako doba bez prethodne najave.

Raspoloživost posebnih proizvoda može da varira u zavisnosti od područja. Molimo proverite to kod Vama najbližeg prodavca Nokia-e.

KONTROLA IZVOZA

Ovaj uređaj može da sadrži robne proizvode, tehnologije ili softver koji podležu zakonima i propisima za izvoz iz SAD i drugih zemalja. Zabranjeno je preusmeravanje suprotno zakonu.

9248817/1. izdanje

Sadržaj

Za vašu bezbednost.....	6
O vašem aparatu.....	6
MREŽNE USLUGE.....	6
Proširenja, baterije i punjači.....	7
1. Početak.....	8
Umetanje SIM kartice i baterije.....	8
Ubacivanje memorijske kartice.....	9
Vađenje memorijske kartice.....	10
Punjenje baterije.....	10
Uključivanje aparata.....	10
Tasteri i delovi.....	11
Zaključavanje tastature.....	11
Priključci.....	11
Antene.....	12
Osnovni podaci o ekranu.....	12
Indikatori na ekranu.....	12
Informacije o Nokia podršci i kontaktu.....	13
2. Vaš aparat.....	14
Taster Meni i navigator.....	14
Pasivni režimi.....	14
Dopunjeni pasivni režim.....	14
Pasivni režim.....	14
Meni.....	14
Zajedničke radnje u više aplikacija.....	15
Traži u uređaju.....	15
Pisanje teksta.....	15
Tradicionalni način unosa teksta.....	15
Intuitivni način unosa teksta.....	16
Kopiranje teksta u ostavu.....	16
Promena jezika pisanja.....	16
Regulacija jačine zvuka.....	16
Profili.....	16
Biranje tonova zvona.....	17
Promena podešavanja proširenja.....	17
Teme.....	17
Prenos sadržaja između aparata.....	17
Prenos podataka putem Bluetooth ili infracrvene veze.....	18
Sinhronizacija podataka sa drugim aparatom.....	18
Memorija.....	18
Memorija aparata.....	18
Prenosiva memorija.....	18
Detalji o memoriji.....	18
Memorijska kartica.....	19
MicroSD.....	19
Korišćenje memorijske kartice.....	19
Formatiranje memorijske kartice.....	19
Bezbednost memorijske kartice.....	19
Otključavanje memorijske kartice.....	19
Pomoć i podučavanje.....	19
Sistem pomoći u aparatu.....	20
Vodič.....	20
Nokia PC Suite.....	20
3. Pozivi i glasovne aplikacije.....	21
Upućivanje poziva.....	21
Brzo biranje.....	21
Odgovaranje na poziv.....	21
Opcije u toku razgovora.....	21
Preusmeravanje poziva.....	22
Ograničavanje poziva.....	22
Slanje DTMF tonova.....	22
Dnevnik.....	23
Dnevnik podešavanja.....	23
Voki-toki.....	23
Voki-toki.....	23
Korisnička podešavanja.....	23
Podešavanja veze.....	24
Prijavljivanje na voki-toki uslugu.....	24
Voki-toki pozivi.....	24
Zahtevi za povratni poziv.....	24
Prikaz kontakata.....	24
Kreiranje kanala.....	24
Registrowanje PTT kanala.....	25
Pristupanje kanalu.....	25
Voki-toki dnevnik.....	25
Napuštanje voki-toki režima.....	25
Bezbednost aparata.....	25
Definisanje bezbednosnih podešavanja.....	25
Promena lozinke zabrane.....	26
Fiksno biranje.....	26
Govorna pošta.....	26
Glasovne komande.....	26
Upućivanje poziva.....	26
Pokretanje aplikacije.....	27
Promena profila.....	27
Podešavanja glasovne komande.....	27
Govorna pomoć.....	27
Diktafon.....	27
Reprodukcovanje snimka govora.....	27
Pretvaranje teksta u govor.....	27
Čitač por.....	27
Govor.....	28
Svojevlastna.....	28
Upravljanje glasom.....	28
4. Kontakti.....	29
Upravljanje grupama kontakata.....	29
Upravljanje podrazumevanim informacijama.....	29
Kopiranje kontakata sa SIM kartice u memoriju aparata i obrnuto.....	29
Biranje tonova zvona za kontakte.....	30
Vizitkarte.....	30
5. Kalendar.....	31
Kreiranje stavki kalendara.....	31
Obaveze.....	31
Podešavanja kalendara.....	31
Prikazi kalendara.....	32
Slanje stavki kalendara.....	32
Dodavanje u kalendar stavke kalendara koju ste primili.....	32
6. Poruke.....	33
Organizovanje poruka.....	33
Traženje poruka.....	33
Primljeno.....	33
Moje fascikle.....	33
Skice poruka.....	34
Poslate poruke.....	34
Za slanje.....	34
Izveštaji o dostavi.....	34
Podešavanja poruka.....	34
Ostala podešavanja.....	34
Podešavanja centra za tekstualne poruke.....	35
Tekstualne poruke.....	35
Pisanje i slanje tekstualnih poruka.....	35
Opcije slanja za tekstualne poruke.....	35
Odgovaranje na primljene tekstualne poruke.....	35
Tekstualne poruke na SIM kartici.....	35
Podešavanja tekstualne poruke.....	36
Grafičke poruke.....	36
Prosleđivanje grafičkih poruka.....	36
Multimedijalne poruke.....	36
Kreiranje i slanje multimedijalnih poruka.....	36
Kreiranje prezentacija.....	37
Primanje i odgovaranje na multimedijalne poruke.....	37
Prikaz prezentacija.....	38
Prikaz medija objekata.....	38
Prikazivanje i memorisanje multimedijalnih priloga.....	38
Podešavanja multimedijalne poruke.....	38
E-poruke.....	39
Podešavanje e-pošte.....	39
Povezivanje sa poštanskim sandučetom.....	39
Pregled e-pošte van mreže.....	40
Čitanje i odgovaranje na e-poštu.....	40

Sadržaj

Brisanje poruka.....	40
Fascikle e-pošte.....	40
Pisanje i slanje e-pošte.....	41
Podešavanja naloga e-pošte.....	41
Korisnička podešavanja.....	41
Podešavanja preuzimanja.....	42
Podešavanja automatskog preuzimanja.....	42
Časkanje.....	42
Povezivanje na čet server.....	42
Pretraživanje čet korisnika ili čet grupa.....	42
Konverzacija sa jednim čet korisnikom.....	43
Čet grupe.....	43
Grupne konverzacije.....	43
Podešavanja čet grupe.....	43
Izmena prava grupe.....	44
Zabranjen pristup grupi.....	44
Čet kontakti.....	44
Blokirani kontakti.....	44
Pregled poziva.....	45
Snimljena časkanja.....	45
Podešavanja.....	45
Podešavanja čet servera.....	45
Posebne poruke.....	45
Slanje servisnih zahteva.....	45
7. Paket za tim.....	47
Paket za tim podešavanja.....	47
8. Kancelarijske aplikacije.....	48
Beleške.....	48
Kalkulator.....	48
Konvertor.....	48
Konvertovanje mera.....	48
Postavite osnovnu valutu i kurs valute.....	48
Menadžer datoteka.....	49
Upravljanje datotekama.....	49
Traženje datoteka.....	49
Quickoffice.....	49
Quickword.....	49
Quicksheet.....	50
Quickpoint.....	50
PDF čitač.....	50
Zip menadžer.....	50
Sat.....	50
Podešavanje sata.....	51
Svetski sat.....	51
9. Povezivanje.....	52
Internet pristupne tačke.....	52
Podešavanje Internet pristupne tačke za data pozive.....	52
Napredna podešavanja Internet pristupnih tačaka za data pozive.....	52
Podešavanje Internet pristupne tačke za paketni prenos podataka (GPRS).....	53
Napredna podešavanja pristupne tačke Internetu za paketni prenos podataka (GPRS).....	53
Kablovska veza.....	53
Bluetooth.....	54
Početak korišćenja Bluetooth veze.....	54
Podešavanja.....	54
Bezbednosni saveti.....	54
Slanje podataka.....	54
Indikator Bluetooth povezivanja.....	55
Uparivanje uređaja.....	55
Autorizacija uređaja.....	55
Prijem podataka.....	55
Prekid Bluetooth veze.....	55
SIM pristup profil.....	55
Infracrvena veza.....	56
Veze za paketni prenos podataka.....	56
Paketni podaci.....	56
Menadžer veze.....	57
Pregled i prekidanje aktivnih veza.....	57
Modem.....	57
Mobilna VPN mreža.....	57
Upravljanje VPN-om.....	57
Upravljanje VPN pravilima.....	58

Prikaz VPN dnevnika.....	58
Sinhronizacija podataka.....	58
Kreiranje skupa sinhronizacije.....	58
Skupovi sinhronizacije.....	59
Podešavanja za sinhronizaciju veze.....	59
Definišite podešavanja sinhronizacije za Kontakti.....	59
Definišite podešavanja sinhronizacije za Kalendar.....	59
Definišite podešavanja sinhronizacije za Beleške.....	59

10. Web.....	60
Pristupne tačke.....	60
Pretraživanje Weba.....	60
Markeri.....	60
Prekid veze.....	61
Brisanje keš memorije.....	61
Najnoviji članci sa novostima i mrežni dnevnik.....	61
Web podešavanja.....	61
Servisi.....	61

11. Kamera.....	63
Snimanje fotografije.....	63
Snimanje video snimka.....	63
Ubacivanje slika u poruke.....	63
Ubacivanje video snimaka u poruke.....	63
Podešavanja.....	63

12. Medija aplikacije.....	65
Galerija.....	65
Slike.....	65
Rad sa datotekama slika.....	65
Organizovanje slika.....	66
RealPlayer.....	66
Reprodukcija video snimaka i veza za strimovanje.....	66
Slanje audio datoteka i video snimaka.....	66
Prijem video snimaka.....	66
Prikaz informacija o medija snimku.....	67
Podešavanja.....	67
Podešavanja video snimaka.....	67
Podešavanja veze.....	67
Podešavanja proxy servera.....	67
Podešavanja mreže.....	67
Napredna podešavanja mreže.....	67
Muzički centar.....	67
Slušanje muzike.....	68
Podešavanje jačine zvuka muzike.....	68
Spiskovi numera.....	68
Ekvilajzer.....	68
Flash player.....	68
Nokia Catalogs.....	69
Otvaranje kataloga.....	69
Otvaranje fascikle.....	69
Podešavanja za Catalogs.....	69

13. Podešav.....	70
Podešavanja telefona.....	70
Opšte podešavanja.....	70
Svetlo obaveštenja.....	70
Podešavanja pasivnog režima rada.....	70
Podešavanja ekrana.....	70
Podešavanja poziva.....	71
Podešavanja veze.....	71
Pristupne tačke.....	71
Paketni podaci.....	71
Podešavanja za paketni prenos podataka.....	72
Podešavanja protokola za pokretanje sesije (SIP).....	72
Izmena SIP profila.....	72
Izmena SIP proxy servera.....	72
Izmena registracionih servera.....	72
Podešavanje data poziva.....	72
VPN.....	73
VPN pristupne tačke.....	73
Podešavanja VPN pristupne tačke.....	73
Konfiguracije.....	73
Podešavanja datuma i vremena.....	73
Bezbednosna podešavanja.....	73
Podešavanja mreže.....	73
Podešavanja proširenja.....	73

S a d r ž a j

Ad. za gluvoneme podešavanja.....	74
14. Alatke.....	75
Pozicioniranje.....	75
Navigator.....	75
Prikaz navigacije.....	75
Prikaz položaja.....	75
Prikaz razdaljine puta.....	76
Upravljanje lokacijama.....	76
Podešavanja navigatora.....	76
Orijentiri.....	76
Kategorije orijentira.....	76
Izmena kategorija orijentira.....	77
Izmena orijentira.....	77
Primanje orijentira.....	77
Čarob. pod.....	77
E-pošta.....	77
Operater.....	78
Menadžer aplikacija.....	78
Instalacija aplikacija i softvera.....	78
Pregled i uklanjanje softvera.....	78
Pregled dnevnika instalacije.....	78
Podešavanja.....	78
Određivanje bezbednosnih podešavanja Java aplikacija.....	78
Menadžer sertifikata.....	79
Upravljanje ličnim sertifikatima.....	79
Upravljanje sertifikatima autoriteta.....	79
Prikaz detalja o sertifikatu.....	80
Bezbednosna podešavanja sertifikata.....	80
15. Upravljanje aparatom.....	81
Podešavanja profila servera.....	81
Mrežna usluga daljinske konfiguracije.....	81
Podešavanja daljinske konfiguracije.....	81
Kreiranje konfiguracionog profila.....	81
Informacije o bateriji.....	82
Smernice za utvrđivanje autentičnosti Nokia baterija.....	82
Utvrdite autentičnost holograma.....	82
Šta ako baterija nije autentična?.....	83
Čuvanje i održavanje.....	84
Dodatne informacije o bezbednosti.....	85
Radno okruženje.....	85
Medicinski uređaji.....	85
Pejsmejkri.....	85
Slušni aparati.....	85
Motorna vozila.....	85
Potencijalno eksplozivne sredine.....	85
Hitni pozivi.....	86
INFORMACIJE O SERTIFIKACIJI(SAR).....	86
Indeks.....	87

Za vašu bezbednost

Pročitajte ove jednostavne smernice. Njihovo nepoštovanje može da bude opasno ili protivno zakonu. Za više informacija, pročitajte kompletno uputstvo za korisnika.

UKLJUČUJTE KADA JE BEZBEDNO

Ne uključujte aparat ako je zabranjena upotreba bežičnih telefona ili ako njihova upotreba može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.

BEZBEDNOST SAOBRAĆAJA JE NA PRVOM MESTU

Pridržavajte se svih lokalnih zakona. U toku vožnje neka Vam ruke budu slobodne za upravljanje motornim vozilom. Vaša prvenstvena briga dok upravljate motornim vozilom treba da je bezbednost saobraćaja.

SMETNJE

Svi bežični aparati mogu da budu podložni smetnjama koje utiču na radne karakteristike.

ISKLUČITE U BOLNICAMA

Pridržavajte se svih ograničenja. Isključite aparat u blizini medicinske opreme.

ISKLUČITE U AVIONU

Pridržavajte se svih ograničenja. Bežični aparati mogu da prouzrokuju smetnje u avionu.

ISKLUČITE PRI TOČENJU GORIVA

Ne koristite ovaj uređaj na mestima za točenje goriva. Ne koristite ga u blizini goriva ili hemikalija.

ISKLUČITE U BLIZINI MESTA MINIRANJA

Pridržavajte se svih ograničenja. Ne koristite ovaj uređaj na mestima gde se odvija miniranje.

UPOTREBLJAVAJTE RAZUMNO

Uređaj koristite samo u normalnom položaju onako kako je objašnjeno u dokumentaciji proizvođača. Ne dodirujte nepotrebno antene.

KVALIFIKOVANI SERVIS

Ovaj proizvod smeju da instaliraju ili da popravljaju samo kvalifikovane osobe.

PROŠIRENJA I BATERIJE

Upotrebljavajte samo odobrena proširenja i baterije. Ne priključujte nekompatibilne proizvode.

OTPORNOST NA VODU

Vaš aparat nije vodootporan. Održavajte ga suvim.

REZERVNE KOPIJE

Pravite rezervne kopije ili imajte na papiru sve važne podatke.

PRIKLJUČIVANJE NA DRUGE APARATE

Kod priključivanja na ma koji drugi aparat, pročitajte bezbednosne instrukcije u uputstvu za korisnika datog aparata. Ne priključujte nekompatibilne proizvode.

HITNI POZIVI

Proverite da je telefonska funkcija ovog uređaja uključena i da je na mreži. Pritisnite taster "završi" potreban broj puta da obrišete sadržaj na ekranu i da se vratite u pasivni režim. Unesite broj službe pomoći, zatim pritisnite taster "pozovi". Dajte svoju lokaciju. Ne prekidajte vezu sve dok Vam se to ne dopusti.

■ 0 vašem aparatu

Bežični aparat opisan u ovom uputstvu odobren je za upotrebu na EGSM 850/900/1800/1900 mrežama. Obratite se svom dobavljaču usluga za detaljnije informacije o mrežama.

Pri korišćenju funkcija ovog uređaja, pridržavajte se svih zakona i poštujujte privatnost i legitimna prava drugih osoba.

Upozorenje: Da biste koristili bilo koju funkciju ovog aparata, osim alarma, aparat mora biti uključen. Ne uključujte aparat kada upotreba bežičnog uređaja može prouzrokovati smetnje ili opasnost.

■ MREŽNE USLUGE

Da biste koristili ovaj telefon neophodna je usluga dobavljača bežične telefonije. Rad mnogih funkcija ovog aparata zavisi od funkcija bežične komunikacione mreže. Ove mrežne usluge ne nude sve mreže ili je za njihovo korišćenje neophodan poseban dogovor sa dobavljačem usluga. Od dobavljača usluga ćete dobiti dodatna uputstva za njihovo korišćenje kao i način tarifiranja. Neke komunikacione mreže mogu imati ograničenja koja utiču na korišćenje mrežnih usluga. Na primer, neke mreže možda ne podržavaju sve znakove karakteristične za jezik i usluge.

Za vašu bezbednost

Dobavljač usluga je možda zahtevao da se neke funkcije ovog aparata onemoguće ili da se ne aktiviraju. U tom slučaju, one se neće pojavljivati u meniju aparata. Vaš aparat može biti posebno konfigurisan. Ovo podešavanje može da obuhvati promene imena menija, redosleda menija i ikona. Za detaljnije informacije obratite se svom dobavljaču usluga.

Ovaj aparat podržava WAP 2.0 protokole (HTTP i SSL) preko TCP/IP protokola. Neke opcije ovog aparata, kao što su MMS, pretraživanje, e-pošta i preuzimanje sadržaja putem pretraživanja ili MMS-a, zahtevaju mrežnu podršku za ove tehnologije.

■ Proširenja, baterije i punjači

Proverite broj modela svakog punjača pre njegove upotrebe sa ovim aparatom. Ovaj aparat je namenjen za upotrebu sa napajanjem iz punjača AC-4 i DC-4.

Upozorenje: Koristite isključivo baterije, punjače i proširenja koja je Nokia odobrila za ovaj dati model. Upotreba bilo kojih drugih tipova može poništiti odobrenje ili garanciju, a može biti i opasna.

Mogućnost nabavke odobrenih proširenja proverite kod svog distributera. Kada isključujete kabl za napajanje bilo kog proširenja, uhvatite i vucite utikač, a ne kabl.

Vaš uređaj i njegova proširenja sadrže sitne delove. Držite ih van dohvata dece.

1. Početak

Napomena: Dobavljač usluga je možda zahtevao da se neke funkcije ovog aparata onemoguće ili da se ne aktiviraju. U tom slučaju, one se neće pojavljivati u meniju aparata. Aparat je možda namenski podešen za mrežnog operatera. Ova konfiguracija može da obuhvati promene u nazivima menija, redosledu menija i ikonama. Za više informacija obratite se dobavljaču usluga.

Brojevi modela: Nokia E50-1 (RM-170, sa kamerom) i Nokia E50-2 (RM-171, bez kamere).

U daljem tekstu: Nokia E50.

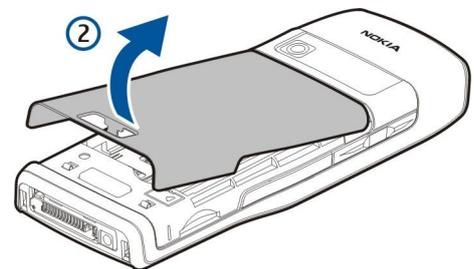
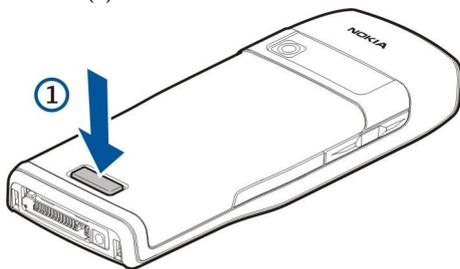
■ Umetanje SIM kartice i baterije

Držite sve SIM kartice van dohvata dece.

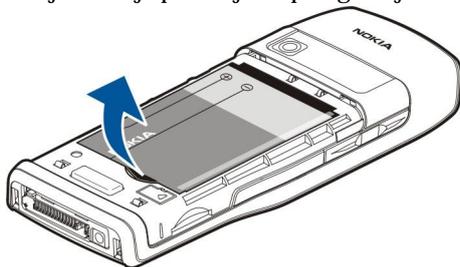
Za raspoloživost i informacije o načinu korišćenja servisa SIM kartice, obratite se prodavcu svoje SIM kartice. To može biti provajder servisa, operator telekomunikacione mreže ili neki drugi subjekat.

1. Pre vađenja baterije uvek isključite uređaj i iskopčajte punjač.

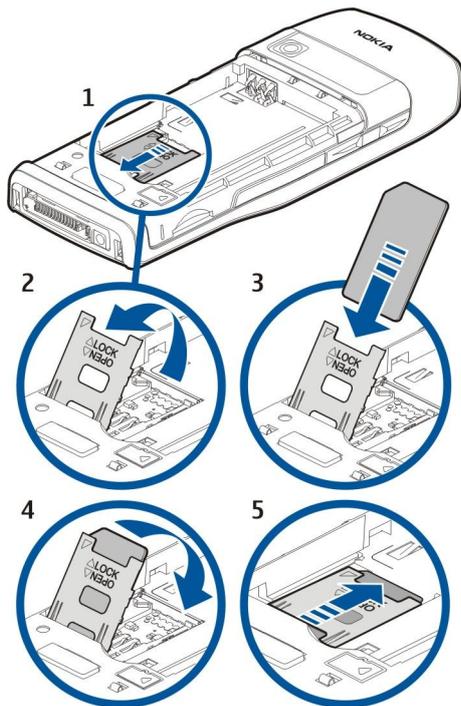
Okrenite zadnju stranu aparata prema sebi i pritisnite dugme za otpuštanje (1). Maska se otvara. Podignite masku u smeru strelice (2).

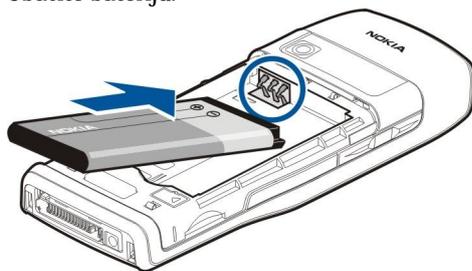
2. Izvucite kukice na gornjem delu maske za bateriju iz ležišta.
3. Ako je baterija postavljena, podignite je u smeru strelice da biste je izvadili.

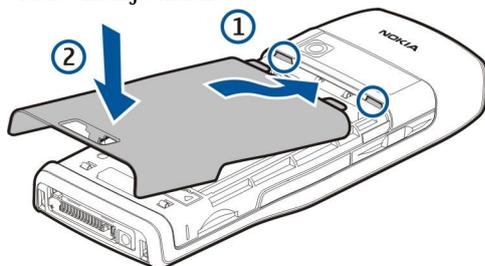
4. Da biste oslobodili držač SIM kartice, povucite ga nadole i pažljivo ga podignite.
5. Ubacite SIM karticu. Postarajte se da kontaktna površina na kartici bude okrenuta prema konektorima, a zasečena ivica SIM kartice prema vrhu aparata. Zatvorite držač i povucite ga nagore da se postavi na svoje mesto.

6. Ubacite bateriju.

7. Vratite zadnju masku.

■ Ubacivanje memorijske kartice

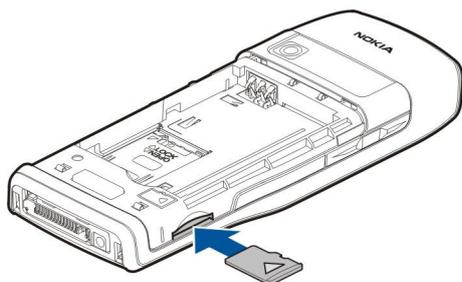
Koristite isključivo microSD kartice koje je Nokia odobrila za upotrebu sa ovim aparatom. Nokia koristi odobrene industrijske standarde za memorijske kartice, ali ne mogu sve marke ispravno da funkcionišu ili da budu potpuno kompatibilne sa ovim aparatom.

Memorijsku karticu koristite da biste sačuvali memoriju u telefonu. Na memorijsku karticu možete da snimate rezervne kopije podataka iz telefona. Čuvajte sve memorijske kartice van domašaja dece.

Vaš paket proizvoda možda ne uključuje memorijsku karticu. Memorijske kartice su dostupne kao posebna proširenja.

[Vidite "Memorija", str. 18.](#)

1. Skinite zadnju masku.
2. Stavite memorijsku karticu u ležište. Postarajte se da kontaktna površina na kartici bude okrenuta ka prednjoj masci telefona.

3. Gurnite karticu. Kada nalegne na svoje mesto, kartica će škljocnuti.
4. Vratite masku za bateriju.

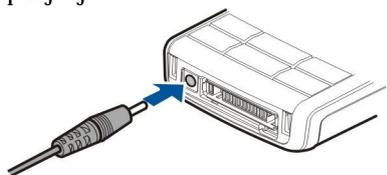
■ Vađenje memorijske kartice

 Važno: Ne vadite memorijsku karticu u toku neke operacije kada ona pristupa memorijskoj kartici. Vađenje kartice u toku operacije može da ošteti karticu kao i sam uređaj, a podaci upisani na memorijskoj kartici mogu da budu oštećeni.

1. Izaberite **Meni > Alatk**e > **Memorijska kartica > Opcije > Izvadi mem. karticu**.
2. Skinite zadnju masku.
3. Pritisnite zadnji deo memorijske kartice da biste je oslobodili iz ležišta.
4. Vratite masku za bateriju.

■ Punjenje baterije

1. Utaknite kompatibilni punjač u zidnu utičnicu.
2. Priključite kabl za napajanje na aparat. Ako je baterija potpuno prazna, biće potrebno neko vreme dok se ne prikaže indikator punjenja.

3. Kada je baterija potpuno napunjena, iskopčajte punjač iz telefona, a zatim iz zidne utičnice.

 Savet: Ako imate stare kompatibilne Nokia punjače, možete da ih koristite za model Nokia E50, tako što ćete adapter za punjače CA-44 postaviti na stari punjač. Adapter je uključen u paket proizvoda.

■ Uključivanje aparata

1. Pritisnite i držite taster za uključivanje/isključivanje.

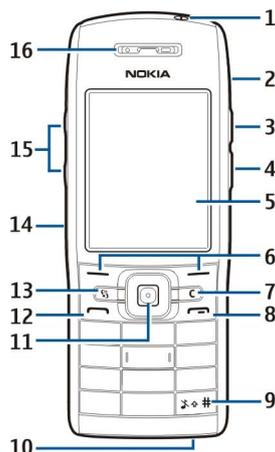

2. Ako aparat traži PIN kôd ili šifru zaključavanja, unesite traženu šifru i izaberite **OK**.
3. Kada telefon uključujete prvi put, on će tražiti da navedete trenutno vreme, datum i grad u kome se nalazite. Da biste izabrali prepodnevne ili popodnevne časove, pomerite se nadole. Ukucajte početno slovo svog grada da ga pronađete na listi gradova. Važno je izabrati tačan grad zato što se planirane stavke kalendara mogu promeniti ako promenite grad, ukoliko se novi grad nalazi u drugoj vremenskoj zoni.

 Savet: Kada uključite aparat, on prepoznaje dobavljača SIM kartice i automatski konfiguriše ispravna podešavanja za tekstualne poruke, multimedijalne poruke i za GPRS. U suprotnom, za ispravna podešavanja obratite se dobavljaču usluga ili koristite aplikaciju **Čarob. pod.**

Aparat može da se koristi bez telefonskih funkcija koje zavise od mreže kada SIM kartica nije ubačena ili kada je izabran profil **Oflajn**.

■ Tasteri i delovi

- 1 — Taster za uključivanje/isključivanje
- 2 — Integrisani zvučnik
- 3 — Pritisnite ovaj taster da biste otvorili **Kontakti** ili drugu aplikaciju koju je definisao vaš operater.
- 4 — Taster „Izmeni“
- 5 — Ekran
- 6 — Tasteri za izbor. Pritisnite jedan od tastera za izbor da biste izvršili funkciju prikazanu iznad tastera na ekranu.
- 7 — Taster „Briši“
- 8 — Taster „Kraj“. Pritisnite taster „Kraj“ da biste odbili poziv, završili aktivne pozive i pozive na čekanju, zatvorili aplikacije, a dužim pritiskom tastera prekinuli veze za paketni prenos podataka (GPRS, data poziv).
- 9 — Pritisnite ovaj taster nekoliko sekundi za prebacivanje između profila **Bez zvona** i **Opšti**.
- 10 — Mikrofon
- 11 — Navigator. Pritisnite navigator za unošenje izbora, pomeranje levo, desno, gore ili dole i kretanje po ekranu. Svetlo oko navigatora trepće, na primer kada propustite poziv ili primite poruku.
- 12 — Taster „Pozovi“
- 13 — Taster **Meni**. Pritisnite taster **Meni** za pristup aplikacijama instaliranim na aparatu. U uputstvu za korisnike, „Izaberite **Meni**“ odnosi se na pritiskanje ovog tastera.
- 14 — Infracrveni port
- 15 — Tasteri za jačinu zvuka
- 16 — Bubica

Da biste pronašli etiketu sa oznakom tipa, uklonite masku za bateriju i izvadite bateriju.

■ Zaključavanje tastature

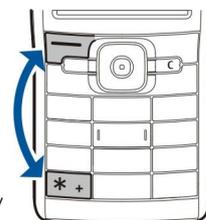
I kada je aktivirano zaključavanje tastature, još uvek može biti moguće pozivanje zvaničnog broja službe pomoći koji je programiran u uređaju.

Zaključajte tastaturu da biste sprečili nehotično pritiskanje tastera na telefonu.

Za zaključavanje tastature u pasivnom režimu, pritisnite levi taster za izbor i *. Za otključavanje, ponovo pritisnite levi taster za izbor i *.

Savet: Za zaključavanje tastature u **Meni** ili u otvorenoj aplikaciji, kratko pritisnite taster za uključivanje/isključivanje i izaberite **Blokiraj tastaturu**. Za otključavanje, pritisnite levi taster za izbor i *.

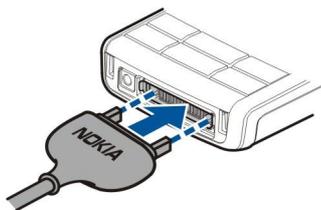
Aparat možete zaključati i u pasivnom režimu pomoću šifre zaključavanja. Pritisnite taster za uključivanje/isključivanje, izaberite **Blokiraj telefon** i unesite svoju šifru zaključavanja. Podrazumevana šifra zaključavanja je 12345. Za otključavanje, pritisnite levi taster za izbor, unesite šifru zaključavanja i pritisnite navigator.

■ Priključci

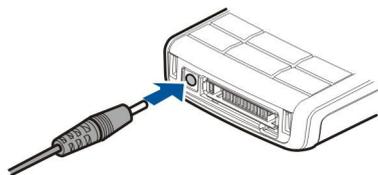

Upozorenje: Kada koristite slušalice, Vaša sposobnost praćenja zvukova u okruženju može da bude umanjena. Ne koristite slušalice kada to može da ugrozi Vašu bezbednost.

Početak

PopPort™ priključak za slušalice i ostala proširenja

Priključak za punjač za baterije

■ Antene

Vaš aparat poseduje internu antenu.

Napomena: Kao i kod svakog drugog radio predajnika, ne dodirujte nepotrebno antenu kada je aparat uključen. Dodirivanje antene utiče na kvalitet veze i može da dovede do rada aparata na višem energetske nivou nego što bi inače bilo potrebno. Izbegavanjem dodirivanja zone antene u toku rada aparata poboljšava se efikasnost antene i trajanje baterije.

Na slici je prikazana normalna upotreba aparata stavljanjem na uho za govorne pozive.

■ Osnovni podaci o ekranu

Na ekranu se može pojaviti manji broj svetlih tačaka ili tačaka neispravne boje, a neke tačke mogu nedostajati. To je karakteristično za ovu vrstu ekrana. Neki ekrani mogu sadržati piksele ili tačke koje su stalno uključene ili isključene. To je normalna pojava, a ne znak neispravnosti.

■ Indikatori na ekranu

📶 Telefon se koristi u GSM mreži. Indikator pored ikone označava jačinu signala mreže na trenutnoj lokaciji. Što je linija duža, signal je jači.

🔋 Nivo napunjenosti baterije. Što je linija duža, nivo napunjenosti baterije je veći.

✉️ Imate jednu ili više nepročitanih poruka u fascikli **Primljeno** u **Poruke**.

@ Primili ste novu e-poruku u udaljeno poštansko sanduče.

☎️ Imate jedan ili više propuštenih telefonskih poziva.

🚨 Alarm je aktivan.

📵 Izabrali ste profil „Bez zvona“, pa aparat ne zvoni u slučaju dolaznog poziva ili poruke.

📶 Bluetooth je aktivan.

📶📶 Infracrvena veza je aktivna. Ako indikator trepće, aparat pokušava da se poveže sa drugim uređajem ili se veza prekinula.

📶📶 Na raspolaganju je GPRS veza za paketni prenos podataka.

📶📶 GPRS veza za paketni prenos podataka je aktivna.

📶📶 GPRS veza za paketni prenos podataka je zadržana.

📶📶 Na raspolaganju je EGPRS veza za paketni prenos podataka.

P o č e t a k

 EGPRS veza je aktivna.

 EGPRS veza za paketni prenos podataka je zadržana.

 Vaš aparat je povezan sa računarom preko USB kabla.

1 i 2 Označavaju telefonsku liniju koju ste izabrali ako ste se pretplatili na dve telefonske linije (mrežna usluga).

 Svi pozivi se prosleđuju na neki drugi broj.

 Na telefon su priključene slušalice.

 Izgubljena je veza sa slušalicama putem Bluetooth veze.

 Na aparat je priključen hendsfri komplet za automobil.

 Na telefon je priključen adapter za slušni aparat.

 Ad. za gluvoneme je priključen na aparat.

 Vaš aparat se sinhronizuje.

 Imate otvorenu vezu „Pritisni za razgovor“.

■ Informacije o Nokia podršci i kontaktu

Najnovije verzije ovog uputstva, dodatne informacije, sadržaje za preuzimanje i servise vezane za Nokia proizvode potražite na adresi www.nokia.com/support ili na lokalnoj Nokia Web lokaciji.

Na Web lokaciji možete dobiti informacije o upotrebi Nokia proizvoda i usluga. Ako treba da kontaktirate korisnički servis, proverite listu lokalnih Nokia centara za kontakt na adresi www.nokia.com/customerservice.

Za usluge održavanja, proverite najbliži Nokia centar za servis na adresi www.nokia.com/repair.

2. Vaš aparat

■ Taster Meni i navigator

Za pristup aplikacijama na aparatu pritisnite taster **Meni** u jednom od pasivnih režima. Za povratak u **Meni** iz aplikacije, ostavite aplikaciju otvorenu u pozadini i pritisnite taster **Meni**. Pritisnite i držite taster **Meni** za prikaz liste aktivnih aplikacija i prebacivanje iz jedne aplikacije u drugu. Ostavljanje aplikacija da rade u pozadini opterećuje bateriju i skraćuje njeno trajanje.

U ovom uputstvu za korisnike, „Izaberite **Meni**“ odnosi se na pritiskanje tastera **Meni**.

Koristite navigator da biste se pomerali i vršili izbore. Pomoću navigatora možete se kretati gore, dole, levo i desno u **Meni** ili u različitim aplikacijama ili listama. Možete pritisnuti navigator i da biste otvarali aplikacije, datoteke ili menjali podešavanja.

■ Pasivni režimi

Vaš aparat ima dva različita pasivna režima: dopunjeni pasivni režim i pasivni režim.

Dopunjeni pasivni režim

Aparat se nalazi u dopunjenom pasivnom režimu kada je uključen i spreman za korišćenje, pre nego što unesete bilo kakve znakove ili napravite izbor. U dopunjenom pasivnom režimu možete videti dobavljača usluga, mrežu i različite indikatore, kao što su indikatori za alarme i aplikacije kojima želite brzo da pristupate.

Da biste izabrali aplikacije kojima želite da pristupate iz dopunjenog pasivnog režima, izaberite **Meni** > **Alatke** > **Podešav.** > **Telefon** > **Pasivni režim** > **Aplik. pasivnog rež.** Dođite do drugih podešavanja za prečice i pritisnite navigator. Dođite do željene aplikacije i pritisnite navigator.

Za korišćenje osnovnog pasivnog režima izaberite **Meni** > **Alatke** > **Podešav.** > **Telefon** > **Pasivni režim** > **Dopunjeni pasivni re.** > **Isključeno**.

Savet: U dopunjenom pasivnom režimu možete videti poruke u fascikli za poruke, kao što je fascikla „Primljeno“ ili poštansko sanduče. Izaberite **Meni** > **Poruke** > **Opcije** > **Podešavanja** > **Ostalo** i fascikle u **Dopunjeni pasivni režim**.

Pasivni režim

U pasivnom režimu možete da vidite različite informacije, na primer podatke o dobavljaču usluga, vreme i različite indikatore, kao što su indikatori za alarme. Prečice navigatora nisu dostupne u dopunjenom pasivnom režimu u kome se navigator koristi za normalno pomeranje.

Prečice u pasivnom režimu

Da biste prikazali nedavno pozivane brojeve, pritisnite taster „Pozovi“. Dođite do nekog broja ili imena i ponovo pritisnite taster „Pozovi“ da biste pozvali taj broj.

Da biste pozvali svoju govornu poštu (mrežna usluga), pritisnite i zadržite **1**.

Za pregled stavki kalendara pomerite se desno.

Za pisanje i slanje tekstualnih poruka pomerite se levo.

Za otvaranje **Kontakti** pritisnite najgornji taster sa strane.

Da biste promenili profil, kratko pritisnite taster za uključivanje/isključivanje, dođite do željenog profila i pritisnite navigator da biste aktivirali profil.

Da biste otvorili **Servisi** i povezali se na Web, pritisnite i zadržite **0**.

Da biste promenili ove prečice, izaberite **Meni** > **Alatke** > **Podešav.** > **Telefon** > **Pasivni režim**.

■ Meni

Meni predstavlja početnu tačku iz koje možete da otvorite sve aplikacije u aparatu ili na memorijskoj kartici. **Meni** sadrži aplikacije i fascikle, odnosno grupe sličnih aplikacija. Koristite navigator za kretanje gore i dole po ekranu.

Aplikacije koje instalirate se memorišu u fascikli **Instalacije** po podrazumevanoj vrednosti.

Za otvaranje aplikacije, dođite do nje i pritisnite navigator.

Da biste aplikacije prikazali na listi, izaberite **Opcije** > **Promeni prikaz** > **Lista**. Da biste se vratili u mrežasti prikaz, izaberite **Opcije** > **Promeni prikaz** > **Mreža**.

Da biste prikazali utrošak memorije za različite aplikacije i podatke sačuvane na aparatu ili memorijskoj kartici i da biste proverili količinu slobodne memorije, izaberite **Opcije** > **Detalji o memoriji** i memoriju.

Da biste preuredili fasciklu, dođite do aplikacije koju želite da premestite i izaberite **Opcije** > **Premesti**. Potvrdni znak se postavlja pored aplikacije. Dođite do nove lokacije i izaberite **OK**.

V a š a p a r a t

Da biste aplikaciju premestili u drugu fasciklu, dođite do aplikacije koju želite da premestite u drugu fasciklu i izaberite **Opcije > Premesti u folder**, nova fascikle i **OK**.

Da biste aplikacije preuzeli sa Weba, izaberite **Opcije > Preuzim. aplikacija**.

Da biste kreirali novu fasciklu, izaberite **Opcije > Novi folder**. Ne mogu se kreirati fascikle unutar fascikli.

Da biste preimenovali novu fasciklu, izaberite **Opcije > Preimenuj**.

 Savet: Da biste se prebacivali između nekoliko otvorenih aplikacija, pritisnite i zadržite taster „Meni“. Prozor za izbor aplikacija otvara i prikazuje otvorene aplikacije. Dođite do aplikacije i pritisnite navigator da se prebacite do nje.

■ Zajedničke radnje u više aplikacija

Sledeće radnje možete naći u više aplikacija:

Da biste promenili profil ili isključili, odnosno zaključali aparat, kratko pritisnite taster za uključivanje/isključivanje.

Da biste sačuvali datoteku, izaberite **Opcije > Sačuvaj**. Postoje različite opcije čuvanja u zavisnosti od aplikacije koju koristite.

Da biste poslali datoteku, izaberite **Opcije > Pošalji**. Datoteku možete poslati u e-poruci, multimedijalnoj poruci ili korišćenjem infracrvene ili Bluetooth veze.

Za kopiranje pritisnite i zadržite taster „Izmeni“ i pomoću navigatora izaberite tekst. Pritisnite i zadržite taster „Izmeni“, a zatim izaberite **Kopiraj**. Za umetanje dođite do mesta na koje želite da umetnete tekst, pritisnite i zadržite taster „Izmeni“, a zatim izaberite **Umetni**.

Da biste izbrisali datoteku, pritisnite taster „Briši“ ili izaberite **Opcije > Obriši**.

Da biste izabrali razne stavke, kao što su poruke, datoteke ili kontakti, krećite se gore, dole, levo ili desno da biste istakli stavku koju želite da izaberete. Izaberite **Opcije > Markiraj/Demarkiraj > Markiraj** da biste izabrali jednu stavku ili **Opcije > Markiraj/Demarkiraj > Markiraj sve** da biste izabrali sve stavke.

 Savet: Da biste izabrali gotovo sve stavke, najpre izaberite **Opcije > Markiraj/Demarkiraj > Markiraj sve**, zatim izaberite stavke koje ne želite i **Opcije > Markiraj/Demarkiraj > Demarkiraj**.

Da biste izabrali objekat (na primer prilog u dokumentu) dođite do objekta tako da se ugaoni graničnici nađu na obe strane tog objekta.

■ Traži u uređaju

Možete da potražite informacije u kontaktima, napomene, zakazane obaveze u kalendaru, napomene o obavezi, e-poruke i tekstualne poruke. Možete takođe da potražite datoteke po imenu u memoriji aparata i na memorijskoj kartici.

Izaberite **Meni > Kancelarija > Traži u uređaju**.

Izaberite tip sadržaja koji želite da potražite. Da biste uklonili izbor, ponovo izaberite sadržaj. Da biste u pretragu uključili sve tipove sadržaja, izaberite **Sve**. Unesite ključne reči za pretragu ili početna slova ključnih reči. Izaberite **Traži**.

 Savet: U pronalaženju vam mogu pomoći džokeri. U ključnim rečima za pretragu koristite ? da biste zamenili jedan znak i * da biste zamenili nulu ili više znakova.

Da biste u pretragu uključili dve reči, odvojite ih razmakom. Tako ćete pronaći samo stavke koje sadrže obe ključne reči.

Da biste pronašli potpuna podudaranja čitave rečenice, stavite rečenicu pod znakove navoda.

Da biste pregledali prethodne pretrage, izaberite **Opcije > Prethodni rezultati**.

■ Pisanje teksta

Tradicionalni način unosa teksta

Abc je prikazan u gornjem desnom uglu ekrana kada pišete tekst koristeći tradicionalni način unosa.

ABC i abc označavaju izabranu vrstu slova. **Abc** znači da je početno slovo rečenice veliko, a da se sva ostala automatski ispisuju malim. **123** označava režim unosa brojeva.

- Pritisnite numerički taster **1-9** nekoliko puta dok se ne pojavi željeni znak. Na numeričkom tasteru ima više znakova nego što je prikazano.
- Ako želite da unesete broj, pritisnite i držite odgovarajući numerički taster.
- Za prelazak sa unosa slova na unos brojeva i obrnuto, pritisnite i držite **#**.
- Ako se naredno slovo nalazi na istom tasteru kao trenutno, sačekajte dok se ne pojavi kursor, pa unesite slovo.
- Da biste obrisali znak, pritisnite taster „Briši“. Pritisnite i držite taster „Briši“ da biste obrisali više znakova.

Vaš aparat

- Da biste imali pristup najčešćim znacima interpunkcije, pritisnite taster 1. Pritisnite **1** potreban broj puta dok ne dobijete željeni znak interpunkcije. Pritisnite ***** da biste otvorili listu specijalnih znakova. Koristite navigator za kretanje kroz listu, i izaberite znak.
- Za razmak, pritisnite **0**. Da biste kursor pomerili u naredni red, pritisnite **0** tri puta.
- Za prelazak sa jedne vrste slova na drugu, pritisnite **#**.

Intuitivni način unosa teksta

1. Da biste aktivirali intuitivni način unosa teksta, pritisnite taster „Izmeni“ i izaberite **Uključi intuitivni unos**. Ovo će aktivirati intuitivni način unosa teksta za sve editore u aparatu. Indikator se prikazuje gore desno na ekranu kada tekst pišete intuitivnim načinom unosa teksta.
2. Da biste napisali željenu reč, pritisnite tastere **2–9**. Pritisnite svaki taster samo jedanput za svako slovo.
3. Kad završite pisanje reči i proverite je, za potvrdu reči dođite desno ili pritisnite taster **0** da dodate razmak. Ako reč nije ispravna, pritisnite ***** potreban broj puta da biste videli slične reči koje je rečnik pronašao jednu po jednu. Ako se iza reči prikaže znak **?**, reč koju nameravate da napišete se ne nalazi u rečniku. Da biste dodali reč u rečnik, izaberite **Napiši**, unesite reč (do 32 slova) korišćenjem tradicionalnog načina unosa teksta i izaberite **OK**. Reč se dodaje u rečnik. Kada se rečnik ispuni, nova reč zamenjuje onu koja je najranije uneta.
4. Započnite pisanje naredne reči.

 Savet: Da biste uključili ili isključili intuitivni način unosa teksta, dva puta brzo pritisnite **#**.

Napišite prvu polovinu složenice; da biste je potvrdili, pomerite se desno. Napišite poslednji deo složenice. Da biste završili složenicu, pritisnite **0** da biste dodali razmak.

Da biste isključili intuitivni unos teksta za sve editore u aparatu, pritisnite taster „Izmeni“ i izaberite **Intuitivni unos teksta > Isključi**.

Kopiranje teksta u ostavu

1. Za biranje slova i reči, pritisnite i držite taster „Izmeni“. Istovremeno, krećite se u pravcu potrebnom za isticanje reči, fraze ili reda teksta koji želite da kopirate. Kako pomerate tekst, tako se taj deo teksta ističe.
2. Dok držite taster „Izmeni“, izaberite **Kopiraj** da biste kopirali tekst u ostavu. Da biste tekst ubacili u neki dokument, pritisnite i držite taster „Izmeni“ i izaberite **Umetni**.

■ Promena jezika pisanja

Dok pišete tekst možete promeniti jezik pisanja. Na primer, ako pritisnete **6** nekoliko puta da biste otkucali određeni znak, promena jezika pisanja omogućava vam pristup različitim znakovima u različitom redosledu.

Ako pišete tekst koristeći ne-latinično pismo, a želite da koristite latinične znakove za Web adrese, možda ćete morati da promenite jezik pisanja. Da biste promenili jezik pisanja, pritisnite taster „Izmeni“, izaberite **Jezik pisanja** i jezik pisanja koji koristi latinične znakove.

■ Regulacija jačine zvuka

 Upozorenje: Ne držite aparat uz uho kada je aktiviran zvučnik pošto zvuk može biti preglasan.

Da biste podesili jačinu zvuka u toku poziva, pritisnite tastere za jačinu zvuka.

Da biste podesili jačinu zvuka pri korišćenju zvučnika, pritisnite tastere za jačinu zvuka.

■ Profili

 Upozorenje: Kada je postavljen režim rada „van mreže“ ne možete ni da upućujete ni da primete pozive, niti možete da koristite druge funkcije koje zahtevaju mrežno pokrivanje. Ipak, moguće je pozivanje zvaničnog broja službe pomoći koji je programiran u uređaju. Da biste obavili bilo kakav poziv, neophodno je da aktivirate telefonsku funkciju tako što ćete promeniti način rada. Ako je aparat blokiran, unesite šifru za otključavanje.

Izaberite **Meni > Alatke > Profili**.

Možete podesiti i prilagoditi tonove zvona, tonove upozorenja i ostale tonove aparata za različite događaje, okruženja ili grupe pozivalaca.

Da biste prilagodili profil, dođite do željenog profila na listi i izaberite **Opcije > Personalizuj**.

Definišite sledeća podešavanja:

V a š a p a r a t

- **Ton zvona** — Izaberite ton zvona sa liste ili izaberite **Preuz. melodija** da biste otvorili fasciklu markera koja sadrži listu markera za preuzimanje tonova uz pomoć pretraživača. Da biste čuli izabrani ton, izaberite **Pusti**. Ako posedujete dve aktivne telefonske linije, možete odrediti različit ton zvona za svaku od linija.
- **Izgovori ime poziv.** — Aktivirajte funkciju tona zvona za pretvaranje teksta u govor. Kada vas zove neko sa liste vaših kontakata, telefon emituje ton zvona koji je kombinacija izgovorenog imena kontakta i izabranog tona zvona.
- **Tip zvona** — Izaberite ton zvona za koji želite da bude upozorenje.
- **Jačina zvona** — Izaberite jačinu zvuka za ton zvona.
- **Zvučni signal poruke** — Izaberite ton za primljene tekstualne poruke.
- **Zv. signal e-mail por.** — Izaberite ton za primljene e-poruke.
- **Upozor. vibracijom** — Izaberite da li želite da aparat vibrira prilikom prijema poziva.
- **Tonovi tastature** — Postavite nivo jačine tonskog odziva tastature aparata.
- **Tonovi upozorenja** — Uključite ili isključite tonove upozorenja.
- **Upozorenje na** — Možete podesiti telefon da zvoni samo pri prijemu poziva sa telefonskih brojeva koji pripadaju izabranoj grupi kontakata. Telefonski brojevi koji ne pripadaju toj grupi će biti bez tonskog upozorenja.
- **Ime profila** — Možete dati ime novom profilu ili preimenovati postojeći profil. Profili **Opšti** i **Oflajn** se ne mogu preimenovati. Profil **Oflajn** onemogućava nenamerno uključivanje telefona, slanje ili primanje poruka ili korišćenje Bluetooth veze, a istovremeno zatvara i sve Internet veze koje su aktivne u momentu izbora profila.

Da biste promenili profil, dođite do željenog profila na listi i izaberite **Opcije > Aktiviraj**.

Da biste kreirali novi profil, izaberite **Opcije > Kreiraj novi** i definišite podešavanja.

Biranje tonova zvona

Da biste postavili ton zvona, dođite do profila i izaberite **Opcije > Personalizuj > Ton zvona**. Izaberite ton zvona sa liste ili izaberite **Preuz. melodija** da biste otvorili fasciklu markera koja sadrži listu markera za preuzimanje tonova uz pomoć pretraživača. Svi preuzeti tonovi se čuvaju u fascikli **Galerija**.

Da biste reprodukovali ton zvona samo za izabranu grupu kontakata, dođite do profila, izaberite **Opcije > Personalizuj > Upozorenje na** i izaberite željenu grupu. Telefonski brojevi koji ne pripadaju toj grupi će biti bez tonskog upozorenja.

Da biste potražili ton poruke, dođite do profila i izaberite **Opcije > Personalizuj > Zvučni signal poruke**.

Da biste preslušali izabrani ton, izaberite ton sa liste i sačekajte da se reprodukuje.

Promena podešavanja proširenja

Dođite do proširenja i izaberite **Opcije > Otvori**.

Promenite podrazumevani profil za proširenje.

Da biste promenili podešavanja proširenja, izaberite proširenje i **Opcije > Otvori**.

■ Teme

Izaberite **Meni > Alatke > Teme**.

Pomoću **Teme** možete promeniti izgled ekrana vašeg aparata. Na primer, možete da promenite sliku pozadine i boje na ekranu. Za više informacija pogledajte prošireno Uputstvo za korisnike na Webu.

Da biste promenili izgled ekrana, istaknite temu koju želite da koristite i izaberite **Opcije > Primeni**.

Da biste izmenili temu, istaknite temu koju želite da izmenite i izaberite **Opcije > Izmeni**. Izaberite **Tapet** da biste promenili sliku pozadine u pasivnim režimima ili **Ušteda energije** da biste za uštedu energije koristili tekst ili datum i vreme koji će se pojavljivati na ekranu kada se tasteri ne pritiskaju određeno vreme.

Da biste preuzeli teme, potrebno je da uspostavite mrežnu vezu koja vam omogućava da preuzmete teme sa resursa na Internetu koji su kompatibilni sa vašim aparatom.

Da biste preuzeli temu, izaberite **Preuzim. tema**. Unesite vezu sa koje želite da preuzmete temu. Kada preuzmete temu, možete je pregledati, aktivirati ili izmeniti.

Da biste pregledali temu, istaknite temu koju želite da pregledate i izaberite **Opcije > Prikaz**. Izaberite **Primeni** da biste počeli sa korišćenjem nove teme.

■ Prenos sadržaja između aparata

Korišćenjem Bluetooth ili infracrvene veze možete preneti sadržaj, kao što su kontakti, iz kompatibilnog Nokia aparata u vaš Nokia E50 aparat. Vrsta sadržaja koja se može preneti zavisi od modela telefona. Ako drugi aparat podržava sinhronizaciju, takođe možete sinhronizovati podatke između drugog aparata i vašeg Nokia E50 aparata.

Prenos podataka putem Bluetooth ili infracrvene veze

Da biste započeli prenos podataka sa kompatibilnog aparata, izaberite [Meni](#) > [Alatke](#) > [Prenos](#).

Bluetooth povezivanje

1. U prikazu informacija izaberite [Nastavi](#).
2. Izaberite [Preko Bluetooth veze](#). Oba aparata moraju podržavati izabranu vrstu veze.
3. Aktivirajte Bluetooth na aparatu i izaberite [Nastavi](#) na vašem Nokia E50 aparatu da biste započeli pretragu za aparatima sa aktivnim Bluetooth vezama.
4. Izaberite [Stop](#) na aparatu Nokia E50 nakon što je pronašao drugi aparat.
5. Izaberite drugi aparat sa liste. Od vas se traži da unesete lozinku (od 1 do 16 cifara) na vašem Nokia E50 aparatu. Lozinka se koristi samo jedanput za potvrdu ove veze.
6. Unesite šifru na vašem Nokia E50 aparatu i izaberite [OK](#). Unesite šifru na drugom aparatu i izaberite [OK](#). Aparati su sada upareni. [Vidite "Uparivanje uređaja", str. 55.](#)

Za neke modele telefona, aplikacija [Prenesi podatke](#) se šalje na drugi aparat kao poruka. Da biste instalirali [Prenesi podatke](#) na drugom aparatu, otvorite poruku i sledite uputstva na ekranu.

7. U Nokia E50 aparatu izaberite sadržaj koji želite da kopirate sa drugog aparata i [OK](#).

Infracrvena veza

1. U prikazu informacija izaberite [Nastavi](#).
2. Izaberite [Preko IC veze](#). Oba aparata moraju podržavati izabranu vrstu veze.
3. Povežite ta dva aparata. [Vidite "Infracrvena veza", str. 56.](#)
4. U Nokia E50 aparatu izaberite sadržaj koji želite da kopirate sa drugog aparata i [OK](#).

Sadržaj se kopira iz memorije drugog aparata na odgovarajuću lokaciju u vašem aparatu. Vreme kopiranja zavisi od količine podataka za prenos. Kopiranje možete prekinuti i nastaviti ga kasnije.

Neophodni koraci za prenos podataka mogu se razlikovati u zavisnosti od aparata i od toga da li ste prekinuli prenos podataka ranije. Stavke koje možete prebaciti se razlikuju u zavisnosti od drugog aparata.

Sinhronizacija podataka sa drugim aparatom

Ako ste prethodno preneli podatke na vaš Nokia E50 aparat, a vaš aparat podržava sinhronizaciju, možete koristiti [Prenos](#) da bi dva aparata bila ažurirana.

1. Izaberite [Telefoni](#) i pritisnite navigator.
2. Dođite do aparata sa koga ste prebacili podatke i pritisnite navigator.
3. Izaberite [Sinhronizuj](#) i pritisnite navigator. Aparati započinju sinhronizaciju korišćenjem iste vrste veze koju ste izabrali kada ste prvobitno prenosili podatke. Sinhronizuju se samo podaci koje ste prvobitno izabrali za prenos podataka.

Da biste izmenili podešavanja prenosa podataka i sinhronizacije, izaberite [Sinhronizuj](#), dođite do aparata, pritisnite navigator i izaberite [Izmeni](#).

■ Memorija

Postoje dve vrste memorija u kojima možete čuvati podatke ili instalirati aplikacije: memorija aparata i prenosiva memorija.

Memorija aparata

Memorija koja je ugrađena u vaš aparat je dinamičko skladište memorije koje dele mnoge aplikacije. Količina raspoložive interne memorije varira, ali ne može biti povećana preko maksimuma fabričkog podešavanja. Podaci sačuvani na aparatu, kao što su aplikacije softvera, slike i muzika upotrebljavaju memoriju na aparatu.

Prenosiva memorija

Prenosiva memorija je mesto za skladištenje podataka koje nije ugrađeno u aparat, kao što su SIM kartica ili memorijska kartica. SIM kartica skladišti različite informacije, na primer informacije o mrežnom operateru i kontaktima. Memorijska kartica služi kao spoljni medij za skladištenje podataka za aplikacije softvera, slike, muziku, kontakte, tekst ili ostale forme elektronskih podataka. Raspoložive su memorijske kartice visokog kapaciteta.

Detalji o memoriji

Izaberite [Meni](#) i [Opcije](#) > [Detalji o memoriji](#) i [Mem. telefona](#) ili [Mem. kartica](#).

Možete videti koliko je memorije trenutno u upotrebi, koliko preostaje slobodnog prostora i koliko memorije upotrebljava svaki tip podataka. Na primer, možete videti koliko memorije zauzimaju vaše e-poruke, tekstualni dokumenti ili zakazane obaveze u kalendaru.

Savet: Da biste obezbedili dovoljno memorije, trebalo bi redovno da brišete podatke ili da ih prenosite na memorijsku karticu ili računar.

Memorijska kartica

Vaš Nokia aparat podržava FAT16 i FAT32 sisteme datoteka na memorijskim karticama. Ako koristite memorijsku karticu iz nekog drugog uređaja ili ako želite da osigurate kompatibilnost memorijske kartice sa svojim Nokia aparatom, možda će biti potrebno da memorijsku karticu formatirate svojim Nokia aparatom. Međutim, imajte na umu da se svi podaci na memorijskoj kartici trajno brišu pri formatiranju kartice.

Preporučuje se da redovno pravite rezervnu kopiju memorije aparata na memorijskoj kartici. Informacije se kasnije mogu vratiti na vaš aparat. Da biste napravili rezervnu kopiju informacija iz memorije aparata i prebacili je na memorijsku karticu, izaberite **Meni > Alatke > Memorijska kartica > Opcije > Kopiraj mem.tel.** Da biste vratili informacije sa memorijske kartice u memoriju aparata, izaberite **Meni > Alatke > Memorijska kartica > Opcije > Rekonst. sa kartice.**

Nemojte uklanjati memorijsku karticu prilikom pristupa kartici. Vađenje kartice u toku neke operacije može da ošteti memorijsku karticu i aparat, kao i podatke sačuvane na kartici.

Ako ne možete da koristite memorijsku karticu na svom aparatu, moguće je da imate pogrešan tip memorijske kartice, kartica možda nije formatirana za vaš aparat ili kartica ima oštećen sistem datoteka.

Savet: Možete instalirati i ukloniti memorijsku karticu a da pri tom ne morate uklanjati bateriju ili isključivati aparat.

MicroSD

Koristite isključivo microSD kartice koje je Nokia odobrila za upotrebu sa ovim aparatom. Nokia koristi odobrene industrijske standarde za memorijske kartice, ali ne mogu sve marke ispravno da funkcionišu ili da budu potpuno kompatibilne sa ovim aparatom.

Ovaj aparat koristi microSD memorijsku karticu.

Da biste obezbedili međusobnu upotrebljivost, sa ovim aparatom koristite samo microSD kartice. Kompatibilnost microSD kartice proverite kod proizvođača ili dobavljača. Druge memorijske kartice, osim microSD kartica, nisu kompatibilne sa ovim aparatom. Upotreba nekompatibilne memorijske kartice može da ošteti memorijsku karticu kao i sam aparat, a podaci upisani na nekompatibilnu karticu mogu da budu oštećeni. Čuvajte sve memorijske kartice van domašaja dece.

Korišćenje memorijske kartice

Izaberite **Meni > Alatke > Mem. kartica > Opcije** i neku od sledećih opcija:

- **Izvadi mem. karticu** — Izvadite bezbedno memorijsku karticu.
- **Kopiraj mem.tel.** — Kopirajte važne podatke, kao što su stavke kalendara ili kontakti na memorijsku karticu.
- **Rekonst. sa kartice** — Vratite rezervnu kopiju sa memorijske kartice na telefon.
- **Formatizuj karticu** — Formatirajte memorijsku karticu za svoj aparat.
- **Ime mem. kartice** — Promenite ime memorijske kartice.
- **Postavi lozinku** — Kreirajte lozinku za memorijsku karticu.
- **Detalji memorije** — Pratite koliko memorije troše aplikacije i podaci.

Formatiranje memorijske kartice

Kada se memorijska kartica formatira, svi podaci na njoj se trajno gube. Konsultujte se sa prodavcem da li je potrebno da formatirate memorijsku karticu pre njene upotrebe. Da biste formatirali memorijsku karticu, izaberite **Opcije > Formatizuj karticu**. Pošto je formatiranje završeno, unesite ime za memorijsku karticu.

Bezbednost memorijske kartice

Da biste sprečili neovlašćeni pristup podacima na memorijskoj kartici, karticu možete da zaštitite lozinkom. Da biste postavili lozinku, izaberite **Opcije > Postavi lozinku**. Lozinka može biti dužine do 8 znakova i razlikovati mala i velika slova. Lozinka se čuva u aparatu. Ne morate ponovo unositi lozinku sve dok koristite memorijsku karticu na istom aparatu. Ako memorijsku karticu budete koristili u nekom drugom uređaju, od vas će biti zatraženo da unesete lozinku. Zaštitu lozinkom ne podržavaju sve memorijske kartice.

Da biste uklonili lozinku memorijske kartice, izaberite **Opcije > Ukloni lozinku**. Kada uklonite lozinku, podaci na memorijskoj kartici nisu zaštićeni od neovlašćene upotrebe.

Otključavanje memorijske kartice

Da biste otvorili zaključanu memorijsku karticu, izaberite **Opcije > Otključaj m. karticu**. Unesite lozinku.

■ Pomoć i podučavanje

Odgovore na svoja pitanja možete da pronađete dok koristite aparat čak i ako trenutno nemate uputstvo za korisnike, jer vaš aparat sadrži pomoć po temama i podučavanje.

V a š a p a r a t

Savet: Pomoć po temama znači da možete doći do uputstava preko lista **Opcije**.

Sistem pomoći u aparatu

Da biste pročitali uputstva za trenutni prikaz otvorene aplikacije, izaberite **Opcije > Pomoć**.

Savet: Takođe možete da izaberete **Meni > Alatke > Pomoć** da biste pretražili teme pomoći i započeli pretragu.

U **Pomoć** možete izabrati kategorije za koje želite da vidite uputstva. Dođite do kategorije, na primer „Razmena poruka“ i pritisnite navigator da biste videli koja uputstva (teme pomoći) su dostupna. Dok čitate određenu temu, pomerajte se levo ili desno da biste videli ostale teme u toj kategoriji.

Da biste tokom čitanja uputstava iz pomoći prešli na aplikaciju koja je trenutno otvorena u pozadini, pritisnite i držite taster „Meni“.

Vodič

Podučavanje vam pruža informacije o aparatu i pokazuje kako da ga koristite.

Da biste pristupili podučavanju u meniju, izaberite **Meni > Alatke > Vodič** i otvorite odeljak koji želite da vidite.

■ Nokia PC Suite

Paket Nokia PC Suite možete instalirati sa CD-ROM-a ili sa Weba. Paket Nokia PC Suite se može koristiti samo uz Windows 2000 i Windows XP. Pomoću paketa Nokia PC Suite možete praviti rezervne kopije, sinhronizovati aparat sa kompatibilnim računarem, premeštati datoteke sa aparata na kompatibilni računar i obrnuto ili koristiti aparat kao modem.

3. Pozivi i glasovne aplikacije

I kada je aparat zaključan, pozivanje zvaničnog broja službe pomoći koji je programiran u aparatu može biti moguće.

■ Upućivanje poziva

Kada je postavljen "oflajn" način rada, pre upućivanja bilo kojeg poziva, uključujući i pozivanje zvaničnog broja službe pomoći, potrebno je da unesete šifru blokade kao i da u uređaju postavite način rada koji podržava telefoniranje.

Da biste upućivali i primali pozive, telefon mora da bude uključen, mora imati instaliranu važeću SIM karticu i morate se nalaziti u zoni pokrivanja mobilne komunikacione mreže.

Unesite broj telefona, uključujući i lokalni pozivni broj i pritisnite taster „Pozovi“. Ako unesete neispravan znak, pritisnite taster „Briši“.

Savet: Za međunarodne pozive dvaput pritisnite * da biste dodali znak + koji zamenjuje izlazni broj za međunarodne pozive i unesite pozivni broj zemlje, lokalni pozivni broj (izostavite 0 na početku ako je potrebno) i telefonski broj.

Da biste završili poziv ili otkazali pozivanje, pritisnite taster „Kraj“.

Da biste uputili poziv koristeći snimljene kontakte, izaberite **Kontakti** u pasivnom režimu. Unesite prva slova imena, dođite do imena i pritisnite taster „Pozovi“. [Vidite "Kontakti", str. 29.](#)

Pritisnite taster „Pozovi“ da biste pregledali do 20 brojeva koje ste poslednje pozvali ili pokušali da ih pozovete. Dođite do željenog broja ili imena i pritisnite taster „Pozovi“ da biste pozvali taj broj. [Vidite "Dnevnik", str. 23.](#)

Koristite tastere za jačinu zvuka da biste podesili jačinu zvuka aktivnog poziva.

Da biste pozvali govornu poštu (mrežna usluga) dok ste u pasivnom režimu, pritisnite i zadržite taster **1** ili pritisnite taster **1**, a zatim taster „Pozovi“.

■ Brzo biranje

Brzo biranje vam omogućava pozivanje nekog telefonskog broja pritiskom i držanjem numeričkog tastera.

Pre korišćenja brzog biranja, izaberite **Meni** > **Alatke** > **Podešavanja** > **Poziv** > **Brzo biranje** > **Uključeno**.

Za dodelu numeričkog tastera nekom telefonskom broju izaberite **Meni** > **Alatke** > **Brzo biranje**. Dođite do numeričkog tastera (2 - 9) na ekranu i izaberite **Opcije** > **Dodeli**. Izaberite željeni telefonski broj iz direktorijuma **Kontakti**.

Za brisanje telefonskog broja dodeljenog nekom numeričkom tasteru, dođite do odgovarajućeg numeričkog tastera za brzo biranje i izaberite **Opcije** > **Ukloni**.

Za menjanje telefonskog broja dodeljenog nekom numeričkom tasteru, dođite do odgovarajućeg numeričkog tastera za brzo biranje i izaberite **Opcije** > **Promeni**.

■ Odgovaranje na poziv

Napomena: Stvarni račun za razgovore i usluge provajdera može da varira u zavisnosti od funkcionalnih mogućnosti mreže, zaokruživanja računa, poreza i tako dalje.

Da biste odgovorili na poziv, pritisnite taster „Pozovi“.

Da biste odbacili poziv, pritisnite taster „Kraj“.

Da biste isključili ton zvona umesto da odgovorite na poziv, izaberite **Tišina**.

Da biste odgovorili na novi poziv u toku razgovora, kada je uključena funkcija **Poziv na čekanju**, pritisnite taster „Pozovi“. Prvi poziv se stavlja na čekanje. Da biste završili aktivan poziv, pritisnite taster „Kraj“.

■ Opcije u toku razgovora

Izaberite **Opcije** za sledeće opcije u toku razgovora:

- **Isključi zvuk** — Slušate aktivnu konverzaciju ali vaš glas ne čuju ostali učesnici u razgovoru.
- **Uključi zvuk** — Vaš glas ponovo mogu čuti ostali učesnici u razgovoru.
- **Izbaci** — Izbacujete drugu stranu iz aktivnog poziva.
- **Završi aktivni poziv** — Završavate trenutno aktivan poziv.
- **Meni** — Prikazujete meni aplikacija vašeg aparata.
- **Zadrži** — Stavljate aktivan poziv na čekanje.
- **Preuzmi** — Uklanjate aktivan poziv sa čekanja.
- **Novi poziv** — Postavljate novi poziv tokom trajanja poziva ako je dostupan konferencijski poziv (mrežna usluga).
- **Odgovori** — Odgovarate na dolazni poziv tokom poziva ako je aktiviran **Poziv na čekanju**.
- **Odbaci** — Odbacujete dolazni poziv tokom poziva ako je aktiviran **Poziv na čekanju**.

Pozivi i glasovne aplikacije

- **Blokiraj tastaturu** — Zaključavate tastaturu aparata dok traje razgovor.
- **Konferencija** — Spajate jedan aktivan poziv i jedan poziv na čekanju u konferencijski poziv (mrežna usluga).
- **Privatno** — Razgovarate u privatnosti sa izabranim sagovornikom u toku konferencijskog poziva (mrežna usluga).
- **Prebaci** — Prebacujete se između aktivnog poziva i poziva na čekanju (mrežna usluga).
- **Pošalji DTMF** — Šaljite nizove DTMF (dvofrekventnih) tonova, na primer lozinke. Unesite DTMF niz ili dođite do njega u **Kontakti** i izaberite **DTMF**.
- **Spoj** — Povežite poziv na čekanju sa aktivnim pozivom i isključite se iz daljeg razgovora (mrežna usluga).

Raspoloživost opcija može varirati.

■ Preusmeravanje poziva

Izaberite **Meni** > **Alatke** > **Podešav.** > **Preusmerenje**.

Dolazne pozive možete preusmeriti na govornu poštu ili na drugi telefonski broj. Za detaljnije informacije obratite se dobavljaču usluga.

1. Izaberite vrstu poziva sa sledeće liste:

- **Govorne pozive** — Dolazni govorni pozivi.
- **Data pozive** — Dolazni data pozivi.
- **Faks pozive** — Dolazni faks pozivi.

2. Izaberite jednu od sledećih opcija preusmeravanja poziva:

- **Sve govorne pozive, Sve data pozive** ili **Sve faks pozive**. — Preusmeravanje svih dolaznih glasovnih, data ili faks poziva.
- **Ako je zauzeto** — Preusmeravanje dolaznih poziva kada imate aktivan poziv.
- **Ako nema odgovora** — Preusmeravanje dolaznih poziva nakon što telefon zvoni određeno vreme. U polju **Vreme kašnjenja**: odredite koliko će telefon da zvoni pre nego što preusmeri poziv.
- **Ako je van dometa** — Preusmeravanje poziva kada je telefon isključen ili van zone mrežnog pokrivanja.
- **Ako nije dostupan** — Istovremeno aktiviranje poslednja tri podešavanja. Ova opcija preusmerava pozive ako je telefon zauzet, ako nema odgovora ili ako je van dometa.

3. Izaberite **Aktiviraj**.

Za proveru trenutnog statusa preusmeravanja poziva, dođite do opcije preusmeravanja i izaberite **Opcije** > **Proveri status**.

Da biste prekinuli preusmeravanja govornih poziva, dođite do opcije preusmeravanja i izaberite **Opcije** > **Poništi**.

■ Ograničavanje poziva

Ograničenje poziva i preusmerenje poziva ne mogu biti aktivni istovremeno.

I kada su pozivi ograničeni, pozivanje određenih zvaničnih brojeva službe pomoći može biti moguće.

Izaberite **Meni** > **Alatke** > **Podešav.** > **Zabrana poz.**

Možete da ograničite dolazne i odlazne pozive na aparatu (mrežna usluga). Da biste promenili ova podešavanja neophodna vam je šifra zabrane poziva koju dobijate od dobavljača usluga. Ograničenje poziva se odnosi na sve pozive, uključujući i data pozive.

Da biste ograničili pozive, izaberite **Zabrana ćeljskog p.** i izaberite neku od sledećih opcija:

- **Odlazni pozivi** — Sprečite govorne pozive sa aparata.
- **Dolazni pozivi** — Ograničite dolazne pozive.
- **Međunarodni pozivi** — Sprečite pozivanje drugih zemalja ili regiona.
- **Dolazni poz. u inostr.** — Ograničite dolazne pozive kada se nalazite van svoje zemlje.
- **Međunarodni pozivi osim u matičnu zem.** — Sprečite pozive ka drugim zemljama ili regionima, ali uz omogućavanje pozivanja svoje zemlje.

Za proveru statusa ograničavanja govornih poziva, dođite do opcije ograničavanja i izaberite **Opcije** > **Proveri status**.

Da biste prekinuli sva ograničavanja govornih poziva, dođite do opcije ograničavanja i izaberite **Opcije** > **Poništi sve zabrane**.

■ Slanje DTMF tonova

Možete da šaljete dvofrekventne tonove (DTMF) u toku aktivnog poziva radi kontrole svoje govorne pošte ili drugih automatizovanih telefonskih servisa.

Da biste poslali DTMF tonski niz, uputite poziv i sačekajte odgovor pozvane strane. Izaberite **Meni** > **Opcije** > **Pošalji DTMF**. Unesite DTMF tonski niz ili izaberite unapred definisani niz.

Da biste DTMF tonske nizove dodelili karticama kontakata, izaberite **Meni** > **Kontakti**. Otvorite kontakt i izaberite **Opcije** > **Izmeni** > **Opcije** > **Dodaj podatak** > **DTMF**. Unesite tonski niz. Pritisnite * tri puta da biste ubacili **p**, pauzu od približno 2 sekunde pre ili između DTMF tonova. Izaberite **Urađeno**. Da biste podesili aparat za slanje DTMF tonova tek nakon što izaberete **Pošalji DTMF** tokom poziva, četiri puta pritisnite * da biste ubacili **w**.

■ Dnevnik

Izaberite **Meni** > **Dnevnik**.

U **Dnevnik** možete videti informacije o istoriji komunikacije uređaja.

Da biste pregledali nedavne glasovne pozive, njihove približne dužine i dužine veza paketnog prenosa podataka, izaberite **Prethodni**, **Trajanje poz.** ili **Paketni prenos** i pritisnite navigator.

Da biste sortirali događaje po vrsti ili smeru, pomerite se desno i izaberite **Opcije** > **Razdvoji**. Dođite do vrste filtera i pritisnite navigator. Izaberite vrstu ili smer i pritisnite navigator.

Da biste odredili vreme brisanja komunikacionih događaja, izaberite **Opcije** > **Podešavanja** > **Trajanje dnevnika**, opciju i **OK**.

Da biste obrisali propuštene i primljene pozive, kao i birane brojeve, izaberite **Prethodni** > **Opcije** > **Obrisi prethodne**.

Da biste odgovorili pozivaocu porukom, izaberite **Prethodni** > **Propušteni p.** > **Opcije** > **Kreiraj poruku**. Možete slati tekstualne i multimedijalne poruke.

Da biste pozivaoca ili pošiljaoca poruke dodali u **Kontakti**, izaberite pozivaoca ili pošiljaoca poruke i izaberite **Prethodni** > **Propušteni p.** > **Opcije** > **Dodaj u Kontakte**.

Da biste prikazali količinu podataka poslatih ili primljenih putem GPRS-a, izaberite **Paketni prenos**.

Da biste poništili GPRS brojače, izaberite **Opcije** > **Poništi brojače**. Unesite šifru blokade i izaberite **OK**.

Dnevnik podešavanja

Da biste podesili vreme za čuvanje svih komunikacionih događaja u **Dnevnik**, izaberite **Opcije** > **Podešavanja** > **Trajanje dnevnika**, neku od opcija sa liste i **OK**.

Da biste videli trajanje poziva tokom poziva, izaberite **Opcije** > **Podešavanja** > **Prikaži trajanje poz.** > **Da**.

■ Voki-toki

Izaberite **Meni** > **Poveziv.** > **Voki-toki**.

Voki-toki (PTT) (mrežna usluga) obezbeđuje direktnu komunikaciju glasom koja se uspostavlja pritiskom na taster. Pomoću opcije voki-toki, možete koristiti svoj aparat kao što biste koristili voki-toki.

■ Voki-toki

Voki-toki možete koristiti za razgovor sa jednom osobom, grupom ljudi ili za priključivanje na kanal. Kanal je sličan sobi za časkanje: možete pozvati kanal da vidite da li je neko na mreži. Poziv kanala ne obaveštava ostale korisnike; učesnici se samo priključuju na kanal i počinju da razgovaraju jedni sa drugima.

Tokom voki-toki komunikacije, jedna osoba priča, dok ostali slušaju preko ugrađenog zvučnika. Govornici naizmenično odgovaraju jedni drugima. Budući da samo jedan govornik može da priča u datom trenutku, maksimalno trajanje govora je ograničeno. Za više detalja o trajanju govora u vašoj mreži, obratite se mrežnom operateru ili dobavljaču usluga.

Ne zaboravite da držite aparat ispred sebe tokom voki-toki poziva kako biste videli ekran. Govorite u pravcu mikrofona i nemojte prekrivati zvučnik rukama.

Telefonski pozivi uvek imaju prioritet u odnosu na voki-toki.

Da biste mogli da koristite voki-toki opciju, morate definisati pristupnu tačku za voki-toki kao i voki-toki podešavanja. Ova podešavanja možete dobiti u posebnoj tekstualnoj poruci od dobavljača usluga koji nudi voki-toki uslugu.

Korisnička podešavanja

Izaberite **Opcije** > **Podešavanja** > **Korisnička podešavanja**.

Definišite sledeće:

- **Dolazni voki-toki pozivi** — Izaberite **Obaveštavaj** ako želite da vidite obaveštenje o dolaznim pozivima. Izaberite **Automatski prihvat** ako želite automatski odgovor na voki-toki pozive. Izaberite **Nije dopušteno** ako želite automatsko odbijanje voki-toki poziva.
- **Ton upoz. V-T poziva** — Izaberite **Definisano profilom** ako želite da podešavanje obaveštenja o dolaznim pozivima za voki-toki odgovaraju podešavanjima vašeg profila. Ako ste izabrali profil „Bez zvona“, nećete biti drugima na raspolaganju, osim za zahteve za povratni poziv.
- **Ton zah. za pov. poz.** — Definišite ton zvona za zahteve za povratni poziv.
- **Startovanje aplikacije** — Izaberite ako želite da se prijavite na voki-toki uslugu kada uključite aparat.
- **Podrazumev. nadimak** — Unesite svoj podrazumevani nadimak (najviše 20 znakova) koji će se prikazati drugim korisnicima.
- **Prikaži moju V-T adresu** — Definišite da li želite da pozivaoci vide vašu voki-toki adresu. Možete dozvoliti da svi pozivaoci vide adresu, prikazati adresu samo pozivaocima „1-na-1“ ili učesnicima kanala, ili sakriti adresu od svih pozivalaca.
- **Prikazuj moj status** — Definišite da li se vaše prijavljivanje na voki-toki server prikazuje drugim korisnicima ili je sakriveno.

Podešavanja veze

Izaberite [Opcije](#) > [Podešavanja](#) > [Podešavanja veze](#).

Definišite sledeće:

- **Domen** — Unesite ime domena koje ste dobili od dobavljača usluga.
- **Ime pristupne tačke** — Izaberite pristupnu tačku za voki-toki.
- **Adresa servera** — Unesite IP adresu ili ime domena voki-toki servera koje ste dobili od dobavljača usluga.
- **Korisničko ime** — Unesite korisničko ime koje ste dobili od dobavljača usluga.
- **Lozinka** — Ako je potrebno, unesite lozinku da biste se prijavili na voki-toki uslugu. Lozinku najčešće obezbeđuje dobavljač usluga.

Prijavljivanje na voki-toki uslugu

Ako ste podesili [Startovanje aplikacije](#) u [Korisnička podešavanja](#), voki-toki se prilikom pokretanja automatski prijavljuje na tu uslugu. Ako niste, morate se prijaviti ručno.

Da biste se prijavili na voki-toki uslugu, izaberite [Opcije](#) > [Podešavanja](#) > [Podešavanja veze](#) i unesite sledeće stavke [Korisničko ime](#), [Lozinka](#), [Domen](#), [Adresa servera](#) i [Ime pristupne tačke](#). Izaberite [Opcije](#) > [Uključi Voki-toki](#).

Kada je podešavanje [Tip zvona](#) vašeg aparata podešeno na [Jedan pisak](#) ili [Bez zvona](#), ili je u toku telefonski poziv, ne možete upućivati ili primati voki-toki pozive.

Voki-toki pozivi

Upozorenje: Ne držite aparat uz uho kada je aktiviran zvučnik pošto zvuk može biti preglasan.

Izaberite [Opcije](#) > [Voki-toki kontakti](#).

Da biste uputili voki-toki poziv, izaberite jedan ili nekoliko kontakata sa liste i pritisnite glasovni taster. Ne zaboravite da držite aparat ispred sebe tokom voki-toki poziva kako biste videli ekran. Na ekranu se nalazi informacija kada je vaš red da govorite. Govorite u pravcu mikrofona i nemojte prekrivati zvučnik rukama. Pritisnite i držite glasovni taster sve vreme dok govorite. Kada završite pričanje, otpustite taster.

Da biste završili voki-toki poziv, pritisnite taster „Kraj“.

Kada primite voki-toki poziv, pritisnite taster „Pozovi“ ili taster „Kraj“ da biste odbili poziv.

Zahtevi za povratni poziv

Da biste uputili zahtev za povratni poziv, izaberite [Opcije](#) > [Voki-toki kontakti](#), dođite do željenog kontakta i izaberite [Opcije](#) > [Traži povratni poziv](#).

Da biste odgovorili na zahtev za povratni poziv, izaberite [Prikaži](#) da biste otvorili zahtev za povratni poziv. Da biste uputili voki-toki poziv pošiljaocu, pritisnite glasovni taster.

Prikaz kontakata

Da biste pregledali, dodali, izmenili, izbrisali ili pozvali kontakte, izaberite [Opcije](#) > [Voki-toki kontakti](#). Prikazuje se lista imena iz aplikacije [Kontakti](#) aparata sa informacijama o njihovom statusu prijavljivanja.

Da biste pozvali izabrani kontakt, izaberite [Opcije](#) > [Razgovaraj 1-na-1](#). Da biste uputili grupni poziv, izaberite [Opcije](#) > [Uputi grupni V-T poziv](#).

Da biste uputili zahtev kontaktu da vas pozove, izaberite [Opcije](#) > [Traži povratni poziv](#).

Kreiranje kanala

Kanal je sličan sobi za ćaskanje: možete pozvati kanal da vidite da li je neko na mreži. Poziv kanala ne obaveštava ostale korisnike; učesnici se samo priključuju na kanal i počinju da razgovaraju jedni sa drugima.

Da biste kreirali kanal, izaberite [Opcije](#) > [Novi kanal](#) > [Kreiraj novi](#).

Izaberite [Opcije](#) i definišite sledeće:

- **Ime kanala** — Upišite ime kanala.
- **Privatnost kanala** — Izaberite [Privatni](#) ili [Javni](#).
- **Nadimak u kanalu** — Unesite svoj nadimak (najviše 20 znakova) koji će se prikazati ostalim korisnicima.
- **Sličica kanala** — Ubacite sliku koja opisuje kanal.

Da biste izbrisali kanal, pritisnite taster „Briši“.

Kada se prijavite na voki-toki uslugu, voki-toki se automatski prijavljuje na kanale koji su bili aktivni u trenutku kada je aplikacija poslednji put zatvorena.

Registrowanje PTT kanala

Da biste registrovali kanal za voki-toki uslugu, izaberite **Opcije > Registruj**.

Da biste izmenili detalje o kanalu, izaberite **Opcije > Izmeni**.

Pristupanje kanalu

Da biste pristupili kanalu, izaberite **Opcije > Voki-toki kanali**. Izaberite kanal u kojem želite da razgovarate i pritisnite glasovni taster. Ne zaboravite da držite aparat ispred sebe tokom voki-toki poziva kako biste videli ekran. Na ekranu se nalazi informacija kada je vaš red da govorite. Govorite u pravcu mikrofona i nemojte prekrivati zvučnik rukama. Pritisnite i držite glasovni taster sve vreme dok govorite. Kada završite pričanje, otpustite taster.

Da biste se prebacivali između kanala tokom nekoliko istovremenih poziva, izaberite **Prebaci**. Aktivni kanal je istaknut.

Da biste pregledali trenutno aktivne učesnike kanala, izaberite **Opcije > Aktivni članovi**.

Da biste pozvali učesnika na kanal, izaberite **Opcije > Pošalji pozivnicu**.

Voki-toki dnevnik

Da biste otvorili voki-toki dnevnik, izaberite **Opcije > V-T dnevnik**. Dnevnik prikazuje datum, vreme, trajanje i druge detalje voki-toki poziva.

Savet: Da biste započeli poziv „1-na-1“ iz **V-T dnevnik**, izaberite željeni događaj u dnevniku i pritisnite glasovni taster.

Napuštanje voki-toki režima

Izaberite **Opcije > Izadi**. Izaberite **Da** da biste se odjavili i zatvorili uslugu. Pritisnite **Ne** ako želite da aplikacija ostane aktivna u pozadini.

Bezbednost aparata

Izaberite **Meni > Alatke > Podešavanja > Bezbednost > Telefon i SIM**.

Možete izmeniti bezbednosna podešavanja za PIN kôd, automatsko zaključavanje i promenu SIM kartice, i promeniti šifre i lozinke.

Izbegavajte korišćenje šifara koje su slične brojevima službi za hitnu pomoć kako biste sprečili njihovo nenamerno biranje.

Šifre se prikazuju kao zvezdice. Kada menjate neku šifru, unesite trenutnu šifru, a zatim dva puta novu.

Definisanje bezbednosnih podešavanja

Da biste definisali podešavanja aparata i SIM kartice, izaberite podešavanje i **Opcije > Promeni**.

I kada su pozivi ograničeni na zatvorene grupe korisnika, još uvek može biti moguće pozivanje zvaničnog broja službe pomoći koji je programiran u uređaju.

Definišite sledeća podešavanja:

- **PIN kod zahtev** — Izaberite **Uključeno** da biste uputili zahtev da se PIN kôd unosi svaki put kada se aparat uključuje. Ovo podešavanje se ne može menjati ukoliko je telefon isključen. Neke SIM kartice ne dozvoljavaju isključivanje zahteva za PIN kôd.
- **PIN kod** — Promena PIN koda. PIN kôd mora da sadrži od 4 do 8 brojeva. PIN kôd štiti vašu SIM karticu od neovlašćene upotrebe, a dobija se uz SIM karticu. Nakon tri uzastopna neuspešna unosa PIN koda, PIN kôd se blokira i morate ga deblokirati pomoću PUK koda da biste ponovo mogli da koristite SIM karticu.
- **PIN2 kod** — Promena PIN2 koda. PIN2 kôd mora da sadrži od 4 do 8 brojeva. PIN2 kôd je neophodan za dobijanje pristupa nekim funkcijama aparata, a dobija se uz SIM karticu. Nakon tri uzastopna neuspešna unosa PIN2 koda, PIN2 kôd se blokira i morate ga deblokirati pomoću PUK2 koda da biste ponovo mogli da koristite SIM karticu.
- **Vreme do autoblok**. — Možete podesiti vreme posle čijeg isteka se aparat automatski zaključava i može se ponovo koristiti tek kada se unese ispravna šifra. Unesite broj minuta koje ste odredili za vremenski period ili izaberite **Isključeno** da biste isključili aktiviranje zaključavanja po isteku vremena. Kada je aparat zaključan, možete i dalje odgovarati na dolazne pozive, a takođe je moguće pozivanje zvaničnog broja službe pomoći koji je programiran u aparatu.
- **Šifra blokade** — Novi kôd može imati od 4 do 255 znakova. Mogu se koristiti velika i mala slova i brojevi. Aparat vas obaveštava ako šifra zaključavanja nije pravilno formatirana.
- **Zaklj. kod prom. SIM** — Podesite aparat da uputi zahtev za aktiviranje šifre za zaključavanje kada se nova SIM kartica ubaci u aparat. Aparat održava listu SIM kartica koje se prepoznaju kao korisnikove kartice.
- **Omoguć daj. blokadu** — If you set this option on, you can lock the device by sending a predefined text message from another phone. When you set this option on, you need to enter the remote lock message and confirm the message. The message must be at least 5 characters long.
- **Zatvorena gr. koris.** (network service) — Navedite grupu osoba koju možete pozivati i koja vas može pozivati.
- **Potvrda SIM servisa** (network service) — Podesite aparat da prikazuje poruke o potvrdi kada koristite uslugu SIM kartice.

Promena lozinke zabrane

Da biste promenili lozinku koja se koristi za zabranu govornih, faks i data poziva, izaberite [Meni](#) > [Alatke](#) > [Podešavanja](#) > [Zabrana poz.](#) > [Zabrana ćeljskog p.](#) > [Opcije](#) > [Promeni šifru zab.](#) Unesite trenutnu šifru, a zatim dva puta novu šifru. Lozinka zabrane mora sadržati četiri cifre. Za detaljnije informacije, obratite se vašem dobavljaču usluga.

Fiksno biranje

I kada je aktivirano fiksno biranje, još uvek može biti moguće pozivanje zvaničnog broja službe pomoći koji je programiran u uređaju.

Izaberite [Meni](#) > [Kontakti](#) > [Opcije](#) > [SIM kontakti](#) > [Kontakti fiks. biranja](#).

Pomoću usluge fiksno biranje možete da ograničite pozive sa svog aparata samo na određene telefonske brojeve. Uslugu fiksno biranje ne podržavaju sve SIM kartice. Za više informacija obratite se dobavljaču usluga.

Izaberite [Opcije](#) i izaberite neku od sledećih opcija:

- **Aktiviraj fiksno bir.** — Ograničite pozive sa svog aparata. Za otkazivanje usluge izaberite [Deaktiv. fiksno bir.](#) Za aktiviranje ili deaktiviranje fiksnog biranja ili uređivanje kontakata za fiksno biranje potreban vam je PIN2 kôd. Ako nemate taj kôd, obratite se dobavljaču usluga.
- **Novi SIM kontakt** — Dodajte telefonski broj na listu brojeva čije je pozivanje dozvoljeno. Unesite ime kontakta i telefonski broj. Za ograničavanje poziva pomoću pozivnog broja za određenu zemlju, unesite pozivni broj za tu zemlju u [Novi SIM kontakt](#). Svi telefonski brojevi čije je pozivanje dozvoljeno moraju počinjati ovim pozivnim brojem.
- **Dodaj iz: Kontakti** — Kopirajte kontakt iz [Kontakti](#) na vašu listu za fiksno biranje.

Savet: Za slanje tekstualnih poruka SIM kontaktima dok je usluga fiksno biranja aktivirana, morate da dodate broj centra tekstualne poruke na listu za fiksno biranje.

Za pregled ili uređivanje telefonskih brojeva koje možete da pozivate sa svog telefona, izaberite [Opcije](#) > [SIM kontakti](#) > [Kontakti fiks. biranja](#).

Za pozivanje kontakta, pritisnite taster „Pozovi“.

Za uređivanje telefonskog broja izaberite [Opcije](#) > [Izmeni](#). Za uređivanje brojeva za fiksno biranje možda će vam biti potreban PIN2 kôd.

Za brisanje kontakta pritisnite taster „Briši“.

■ Govorna pošta

Izaberite [Meni](#) > [Alatke](#) > [Gov. pošta](#).

Kada prvi put otvorite aplikaciju govorne pošte, od vas se traži da unesete broj svoje govorne pošte. Da biste promenili broj, izaberite [Opcije](#) > [Promeni broj](#). Da biste pozvali broj, izaberite [Opcije](#) > [Pozovi gov. poštu](#).

Savet: Da biste pozvali govornu poštu (mrežna usluga) dok ste u pasivnom režimu, pritisnite i zadržite taster **1** ili pritisnite taster **1**, pa taster „Pozovi“.

■ Glasovne komande

Izaberite [Meni](#) > [Alatke](#) > [Glas. kom.](#)

Koristite glasovne komande za upućivanje poziva i za pokretanje aplikacija, profila ili drugih funkcija na aparatu.

Aparat kreira glasovnu komandu za stavke u listi kontakata i za funkcije označene u aplikaciji [Glas. kom.](#) Kada se glasovna komanda izgovori, aparat upoređuje izgovorene reči sa glasovnom komandom u aparatu.

Glasovne komande nisu zavisne od glasa govornika; međutim, prepoznavanje glasa u aparatu se prilagođava glasu glavnog korisnika radi boljeg prepoznavanja glasovnih komandi.

Upućivanje poziva

Glasovna komanda za kontakt je ime ili nadimak sačuvan na kartici kontakta u [Kontakti](#). Da biste preslušali glasovnu komandu, otvorite karticu kontakta i izaberite [Opcije](#) > [Reprodukuj](#).

1. Da biste uputili poziv korišćenjem glasovne komande, pritisnite i držite glasovni taster.
2. Kada čujete ton ili vidite prikaz, jasno izgovorite ime sačuvano na kartici kontakta.
3. Aparat će reprodukovati sintetizovanu glasovnu komandu za prepoznati kontakt na jeziku izabranom za aparat i prikazati njegovo ime i broj. Posle 1,5 sekunde aparat bira broj. Ako je prepoznati kontakt pogrešan, izaberite [Sledeće](#) da biste videli listu ostalih pogodaka ili [Prekini](#) da biste otkazali biranje.

Ako je u kontaktu sačuvano više brojeva, aparat bira primarni broj, ukoliko je podešen. U suprotnom, aparat bira prvi raspoloživi broj iz sledećih polja: [Mobilni](#), [Mobilni \(kuća\)](#), [Mobilni \(posao\)](#), [Telefon](#), [Telefon \(kuća\)](#) i [Telefon \(posao\)](#).

Pokretanje aplikacije

Aparat kreira glasovne komande za aplikacije navedene u listi u aplikaciji **Glas. kom.**

Da biste pokrenuli aplikaciju korišćenjem glasovne komande, pritisnite i držite glasovni taster i jasno izgovorite glasovnu komandu. Ako je prepoznata aplikacija pogrešna, izaberite **Sledeće** da biste videli listu ostalih pogodaka ili **Prekini** da biste otkazali.

Da biste dodali još aplikacija na listu, izaberite **Opcije** > **Nova aplikacija**.

Da biste promenili glasovnu komandu za aplikaciju, dođite do aplikacije i izaberite **Opcije** > **Promeni komandu**. Unesite novu glasovnu komandu i izaberite **OK**.

Promena profila

Aparat kreira glasovnu komandu za svaki profil. Da biste dodatno podesili profil korišćenjem glasovne komande, pritisnite glasovni taster i izgovorite ime profila.

Da biste promenili glasovnu komandu, dođite do željenog profila i izaberite **Profili** > **Opcije** > **Promeni komandu**.

Podešavanja glasovne komande

Da biste isključili sintesajzer koji reprodukuje prepoznate glasovne komande na jeziku izabranom za aparat, izaberite **Podešavanja** > **Sintesajzer** > **Isključeno**.

Da biste umeće prepoznavanja glasa vratili u prvobitno stanje kada se glavni korisnik aparata promeni, izaberite **Resetuj mod. za glas**.

■ Govorna pomoć

Izaberite **Meni** > **Alatke** > **Govorna pomoć**.

Aplikacija glasovne pomoći čita tekst sa ekrana i omogućava vam da koristite osnovne funkcije aparata bez gledanja u ekran.

Izaberite neku od sledećih opcija:

- **Kontakti** — Preslušajte stavke liste kontakata. Nemojte da koristite ovu opciju ako imate više od 500 kontakata.
- **Prethodni** — Preslušajte informacije o propuštenim i primljenim pozivima, pozivanim brojevima i čestim pozivima.
- **Govorna pošta** — Preuzmite i preslušajte glasovne poruke.
- **Brojčanik** — Pozovite broj.
- **Sat** — Proverite trenutno vreme i datum.

Da biste čuli više opcija, izaberite **Opcije**.

■ Diktafon

Izaberite **Meni** > **Mediji** > **Diktafon**.

Sa **Diktafon**, možete snimiti do 60 sekundi govorne beleške, sačuvati snimak glasa kao audio snimak i reprodukovati audio snimak. **Diktafon** podržava AMR format.

Pritisnite glasovni taster za aktiviranje **Diktafon**. Ako ste se prijavili na voki-toki, glasovni taster funkcioniše kao voki-toki taster i ne aktivira se **Diktafon**.

Da biste snimili govornu belešku **Opcije** > **Snimi audio snimak**. Izaberite **Pauza** da biste privremeno zaustavili snimanje i **Snimaj** da biste nastavili snimanje. Kada završite snimanje, izaberite **Stop**. Audio snimak je automatski sačuvan.

Maksimalna dužina snimka govora je 60 sekundi, ali ona zavisi i od prostora za memorisanje raspoloživog u memoriji aparata ili na memorijskoj kartici.

Reprodukovanje snimka govora

Da biste slušali snimak govora koji ste upravo snimili, izaberite ikonu za reprodukovanje. (▶). Izaberite **Stop** da biste otkazali reprodukovanje. Indikator napredovanja prikazuje dužinu reprodukovanja, položaj i dužinu snimka govora.

Da biste privremeno zaustavili snimak govora, izaberite **Pauza**. Reprodukovanje se nastavlja kada izaberete **Pusti**.

Snimci govora koje primite ili napravite su privremene datoteke. Morate sačuvati one datoteke koje želite da zadržite.

■ Pretvaranje teksta u govor

Čitač por.

Čitač por. čita naglas vaše primljene tekstualne poruke.

Izaberite **Meni** > **Kancelarija** > **Čitač por.**

Pozivi i glasovne aplikacije

Izaberite tekstualnu poruku za koju želite da se pročita i izaberite **Pusti**. Možete da aktivirate i **Čitač por.**, tako što ćete kratko pritisnuti taster „Pozovi“ kada primite tekstualnu poruku.

Da biste započeli čitanje sledeće poruke u **Primljeno**, pomerite se desno. Da biste započeli čitanje prethodne poruke, pomerite se levo.

Da biste privremeno prekinuli čitanje, kratko pritisnite taster „Pozovi“. Da biste nastavili, ponovo kratko pritisnite taster „Pozovi“.

Da biste završili čitanje, pritisnite taster „Kraj“.

Govor

Da biste izmenili podešavanja za sintetizovani govor, izaberite **Meni > Alatk**e > **Govor**.

Izaberite neku od sledećih opcija:

- **Jezik** — Postavite jezik za govor.
- **Glas** — Postavite glas za govor. Glas zavisi od jezika.
- **Podešavanja glasa** — Podesite svojstva glasa.

Svojstva glasa

Da biste izmenili svojstva glasa za sintetizovani govor, izaberite **Meni > Alatk**e > **Govor > Podešavanja glasa**.

Izaberite neku od sledećih opcija:

- **Brzina** — Izaberite željenu brzinu glasa.
- **Jačina** — Postavite jačinu zvuka za govor.

Upravljanje glasom

Da biste upravljali glasovima dostupnim za izabrani jezik, izaberite **Meni > Alatk**e > **Govor**.

Dođite do glasa i izaberite neku od sledećih opcija:

- **Pusti glas** — Preslušajte izabrani glas.
- **Detalji glasa** — Pregledajte informacije o glasu.
- **Obriši** — Izbrišite izabrani glas.

4. Kontakti

Izaberite **Meni > Kontakti**.

Organizujte sve informacije o svojim kontaktima, kao što su telefonski brojevi i adrese. Dodajte kontaktu lični ton zvona, glasovnu komandu ili sličicu. Pošaljite informacije o kontaktima na kompatibilne uređaje ili primite informacije o kontaktima u vidu vizitkarti sa kompatibilnih uređaja i dodajte ih na svoju listu kontakata.

Da biste dodali kontakt, izaberite **Opcije > Novo ime**. Unesite informacije o kontaktu i izaberite **Urađeno**.

Da biste izmenili informacije na kontakt kartici, dođite do kontakta i izaberite **Opcije > Izmeni**. Izaberite neku od sledećih opcija:

- **Dodaj minijaturu** — Dodavanje sličice koja će se prikazati kada vas kontakt pozove. Sliku prethodno morate sačuvati na aparatu ili na memorijskoj kartici.
- **Ukloni minijaturu** — Uklanjanje slike sa kontakt kartice.
- **Dodaj podatak** — Dodajte polja sa informacijama na kontakt karticu, na primer **Zvanje**.
- **Obriši podatak** — Izbrisite detalje koje ste dodali na kontakt karticu.
- **Izmeni naziv pod.** — Izmenite imena polja kartice kontakta.

■ Upravljanje grupama kontakata

Kreirajte grupu kontakata da biste mogli da šaljete tekstualne ili e-poruke većem broju primalaca istovremeno.

1. Pomerite se desno i izaberite **Opcije > Nova grupa**.
2. Unesite ime grupe ili koristite podrazumevano ime i izaberite **OK**.
3. Otvorite grupu i izaberite **Opcije > Dodaj članove**.
4. Dođite do svakog kontakta koji želite da dodate grupi i pritisnite navigator da biste ga označili.
5. Izaberite **OK** da biste dodali sve označene kontakte ovoj grupi.

Kada izaberete **Opcije** u prikazu grupa kontakata, na raspolaganju su vam sledeće opcije:

- **Voki-toki opcije** — Upućivanje voki-toki poziva pojedincu ili grupi ili upućivanje zahteva za povratni poziv.
- **Otvori** — Otvaranje grupe kontakata i pregled članova grupe.
- **Kreiraj poruku** — Slanje poruke.
- **Nova grupa** — Kreiranje nove grupe kontakata.
- **Obriši** — Brisanje grupe kontakata.
- **Preimenuj** — Menjanje imena grupe kontakata.
- **Ton zvona** — Dodeljivanje tona zvona grupi kontakata.
- **Podaci o kontaktima** — Prikaz informacija o grupi kontakata.
- **Podešavanja** — Određivanje podešavanja prikaza imena članova grupe kontakata.

Da biste uklonili kontakt iz grupe kontakata, otvorite grupu kontakata. Dođite do kontakta koji želite da uklonite i izaberite **Opcije > Ukloni iz grupe > Da**.

Savet: Da biste proverili kojoj grupi kontakt pripada, izaberite **Meni > Kontakti**. Dođite do kontakta i izaberite **Opcije > Pripada grupama**.

Da biste videli ili izvršili izmene kontakta u okviru grupe kontakata, otvorite grupu kontakata. Dođite do kontakta koji želite da vidite ili izmenite i izaberite **Opcije**. Izaberite neku od sledećih opcija:

- **Otvori** — Otvara kontakt i prikazuje informacije o kontaktu.
- **Pozovi** — Pozivanje kontakta.
- **Kreiraj poruku** — Kreiranje i slanje tekstualne ili multimedijalne poruke kontaktu.
- **Ukloni iz grupe** — Uklanjanje kontakta iz grupe kontakata.
- **Pripada grupama** — Prikaz svih grupa kontakata kojima neki kontakt pripada.

■ Upravljanje podrazumevanim informacijama

Dodelite podrazumevani broj ili adresu kontaktu kako biste jednostavno mogli da pozovete ili pošaljete poruku na podrazumevani broj ili adresu, čak i ako je za ovaj kontakt sačuvano više brojeva ili adresa.

Da biste promenili podrazumevane informacije o kontaktu, otvorite kontakt i izaberite **Opcije > Primarni**. Izaberite broj ili adresu koju želite da postavite kao podrazumevanu i izaberite **OK**.

Podrazumevani broj ili adresa su podvučeni u kontaktu.

■ Kopiranje kontakata sa SIM kartice u memoriju aparata i obrnuto

Za raspoloživost i informacije o načinu korišćenja servisa SIM kartice, obratite se prodavcu svoje SIM kartice. To može biti provajder servisa, operator telekomunikacione mreže ili neki drugi subjekat.

K o n t a k t i

Za kopiranje kontakata sa SIM kartice u memoriju aparata, izaberite **Opcije > SIM kontakti > SIM imenik** da biste otvorili imenik SIM kartice. Označite kontakte koje želite da kopirate ili izaberite **Markiraj sve** da biste iskopirali sve kontakte. Izaberite **Opcije > Kopiraj u Kontakte**.

Da biste kopirali kontakte iz memorije aparata na SIM karticu, izaberite **Opcije > Kopiraj u SIM imenik**. Označite kontakte koje želite da kopirate ili izaberite **Markiraj sve** da biste iskopirali sve kontakte. Izaberite **Opcije > Kopiraj u SIM imenik**.

Izaberite **Opcije > SIM kontakti > SIM imenik** da biste videli sva imena i brojeve koji su sačuvani na SIM kartici. U imeniku SIM kartice možete dodavati, menjati ili kopirati brojeve u opciji **Kontakti** i upućivati pozive.

■ Biranje tonova zvona za kontakte

Izaberite ton zvona za kontakt ili grupu kontakata. Ako se broj telefona pozivaoca šalje sa pozivom i vaš aparat prepoznaje broj, telefon će zvoniti izabranim zvonom kada vas taj kontakt pozove.

Da biste izabrali ton zvona za kontakt ili grupu kontakata, otvorite kontakt ili grupu kontakata i izaberite **Opcije > Ton zvona**. Otvara se lista tonova zvona. Izaberite ton zvona koji želite da koristite i izaberite **OK**.

Da biste uklonili ton zvona, izaberite **Primarni ton** iz liste tonova zvona.

■ Vizitkarte

Izaberite **Meni > Kontakti**.

Možete poslati, primiti, pregledati i memorisati kontakt kartice kao vizitkarte u formatu vCard ili Nokia Compact Business Card. Vizitkarte možete poslati na kompatibilne uređaje putem SMS, MMS ili e-poruke i infracrvene ili Bluetooth veze.

Da biste poslali vizitkartu, izaberite kontakt karticu iz liste kontakata, a zatim izaberite **Opcije > Pošalji**. Izaberite **Kao SMS, Kao MMS, Kao e-mail, Preko Bluetooth veze** ili **Preko IC veze**. Unesite broj telefona ili adresu, ili dodajte primaoca sa liste kontakata. Izaberite **Opcije > Pošalji**. Ako za način slanja izaberete SMS, kontakt kartice se šalju bez slika.

Za pregled primljene vizitkarte, izaberite **Otvori** iz prikazanog obaveštenja ili otvorite poruku iz foldera „Primljeno“ u opciji **Poruke**.

Da biste sačuvali vizitkartu, izaberite **Opcije > Sačuvaj vizitkartu** kada se dolazna poruka pojavi na aparatu.

Da biste sačuvali primljenu vizitkartu, izaberite **Opcije > Sačuvaj vizitkartu**.

Za brisanje primljene vizitkarte, izaberite **Opcije > Obriši**.

5. Kalendar

Izaberite **Meni** > **Kalendar**.

Pomoću aplikacije **Kalendar** možete da kreirate nove ili da vidite već unete događaje i sastanke. Takođe, možete da postavljate alarmna upozorenja za stavke kalendara.

Podatke iz kalendara možete da sinhronizujete sa kompatibilnim računarom pomoću paketa Nokia PC Suite. Za informacije o sinhronizaciji pogledajte uputstvo za paket PC Suite.

■ Kreiranje stavki kalendara

Možete da kreirate četiri tipa stavki kalendara:

- Stavke **Sastanak** imaju definisan datum i vreme.
- Stavke **Podsetnik** se odnose na čitav dan, a ne na određeno vreme. Ove stavke se ne pojavljuju u Prikazu sedmičnog rasporeda vremena.
- Stavke **Godišnjica** vas podsećaju na rođendane i važne datume. One se odnose na određeni dan, a ne na određeno vreme. Stavke tipa godišnjica se ponavljaju svake godine.
- Stavke **Obaveza** vas podsećaju na zadatak koji treba da izvršite u određenom roku, a ne u određeno vreme.

Da biste kreirali stavku kalendara, dođite do datuma i izaberite **Opcije** > **Nova stavka**. Izaberite tip stavke. Dostupna podešavanja za stavke tipa sastanak, memo beleška, godišnjica i obaveza mogu varirati.

Izaberite neku od sledećih opcija:

- **Predmet** ili **Povod** — Unesite opis stavke.
- **Mesto** — Unesite sve potrebne informacije o lokaciji.
- **Vreme početka** — Unesite vreme početka.
- **Vreme završetka** — Unesite vreme završetka.
- **Datum početka** ili **Datum** — Unesite datum početka ili datum događaja.
- **Datum završetka** — Unesite datum završetka.
- **Alarm** — Postavite alarm za stavke tipa sastanak i godišnjica. Alarm je prikazan u opciji **Dnevni pregled**.
- **Ponavljanje** — Možete odrediti da li želite da se stavka ponavlja i kada. Definišite vrstu ponavljanja, interval ponavljanja i mogući datum završetka.
- **Sinhronizacija** — Ako izaberete **Privatno**, stavku kalendara ćete moći da vidite samo vi, odnosno ona neće biti prikazana ostalima koji imaju pristup na mrežu za pregled kalendara. Ako izaberete **Javno**, stavka kalendara se prikazuje svima koji imaju pristup na mrežu za pregled kalendara. Ako izaberete **Isključeno**, stavka kalendara se neće kopirati na računar pri sinhronizaciji.

Savet: Proverite da li ste izabrali ispravan grad u aplikaciji **Sat**, pošto se vremenski definisane stavke mogu promeniti kada se promeni aktuelni grad, a on se nalazi u drugoj vremenskoj zoni.

Za otvaranje i uređivanje postojeće stavke, dođite do stavke i izaberite **Opcije** > **Otvori**. Izvršite željene izmene detalja u odgovarajućim poljima.

Savet: Kada uređujete ili brišete stavku sa ponavljanjem, izaberite željeni način za aktiviranje izmena. Ako izaberete **Sve stavke Kalendara su obrisane**, sve stavke sa ponavljanjem će se izbrisati. Ako izaberete **Obriši stavku**, izbrisaće se samo trenutna stavka.

■ Obaveze

Možete kreirati i održavati zadatak ili listu zadataka koji se moraju obaviti do određenog dana. Svakom zadatku se može dodeliti rok i alarm.

Da biste otvorili listu napomena o obavezama, izaberite **Opcije** > **Lista obaveza**.

Da biste dodali napomenu o obavezama, izaberite **Opcije** > **Nova stavka** > **Obaveza**. Započnite pisanje zadatka u polju **Predmet**. Možete postaviti rok zadatka, kreirati alarm za njega i navesti prioritet. Ikone prioriteta su (!) **Visok** i (-) **Nizak**. Ne postoji ikona za **Normalan** prioritet.

Da biste označili zadatak kao dovršen, dođite do zadatka u listi obaveza i izaberite **Opcije** > **Označi kao završ.**

Da biste obnovili zadatak, dođite do njega u listi obaveza i izaberite **Opcije** > **Označi kao nezavrš.**

■ Podešavanja kalendara

Izaberite **Opcije** > **Podešavanja** da biste izmenili **Ton al. Kalendara**, **Primarni pregled**, **Sedmica počinje u:** i **Naslov sed. pregleda**.

■ Prikazi kalendara

Za prebacivanje sa jednog prikaza kalendara na drugi, izaberite **Opcije** u bilo kom prikazu. Izaberite tip prikaza sa liste.

Savet: Kada prikazujete aplikaciju **Kalendar** u bilo kom prikazu, pritisnite * za brzo prebacivanje u drugi prikaz. Za prikazivanje trenutnog datuma u mesečnom prikazu, pritisnite #.

Za postavljanje podrazumevanog prikaza kalendara izaberite **Opcije** > **Podešavanja** > **Primarni pregled** > **Mesečni pregled**, **Sedmični pregled**, **Dnevni pregled** ili **Prikaz obaveza**.

Za prikaz određenog datuma u prikazu kalendara izaberite **Opcije** > **Idi na datum**. Unesite datum i izaberite **OK**.

Savet: Za brzo premeštanje do najbližeg datuma sa planiranim događajem, pritisnite #.

U opciji **Mesečni pregled** možete istovremeno da vidite čitav mesec. Svaki red prikazuje jednu sedmicu. Prikazan je tekući mesec, a tekući dan je prikazan kao današnji dan ili kao poslednji dan u prikazu. Današnji dan je obeležen kvadratom u boji. Dani sa planiranim događajima su označeni malim trouglom u donjem desnom uglu. Pomerajte se i prelazite sa dana u mesecu na dnevne stavke.

Savet: Kada prikazujete aplikaciju **Kalendar** u bilo kom prikazu, pritisnite * za brzo prebacivanje u drugi prikaz.

Prikaz **Sedmični pregled** daje događaje odabrane sedmice u sedam kućica za dane. Današnji datum je označen kvadratom u boji. Memo beleške i godišnjice su postavljene pre 8 časova.

Za promenu dana kojim počinje sedmica izaberite **Opcije** > **Podešavanja** > **Sedmica počinje u:**

Prikaz **Dnevni pregled** daje događaje za izabrani dan. Stavke su razvrstane po vremenskim intervalima prema vremenu početka. Da biste videli prethodni ili naredni dan, krećite se levo ili desno.

Prikaz **Prikaz obaveza** daje obaveze za izabrani dan.

■ Slanje stavki kalendara

Da biste stavku kalendara poslali na kompatibilni uređaj, dođite do stavke i izaberite **Opcije** > **Pošalji** > **Kao SMS**, **Kao MMS**, **Kao e-mail**, **Preko Bluetooth veze** ili **Preko IC veze**.

■ Dodavanje u kalendar stavke kalendara koju ste primili

Stavku kalendara možete da primite kao prilog.

Da biste u kalendar dodali stavku kalendara koju ste primili, otvorite prilog poruke sa stavkom kalendara i izaberite **Opcije** > **Sačuvaj u Kalendar**. Stavka je dodata u vaš podrazumevani kalendar.

6. Poruke

Izaberite **Meni** > **Poruke**.

Pre nego što pošaljete ili primite poruke, možda ćete morati da uradite sledeće:

- Ubacite važeću SIM karticu u aparat i budite u zoni pokrivanja mobilne komunikacione mreže.
- Proverite da li mreža podržava funkcije poruka koje želite da koristite i da li su aktivirane na vašoj SIM kartici.
- Definišite podešavanja Internet pristupne tačke (IAP) na aparatu. [Vidite "Pristupne tačke", str. 71.](#)
- Definišite podešavanja naloga e-pošte na aparatu. [Vidite "Podešavanja naloga e-pošte", str. 41.](#)
- Definišite SMS podešavanja na aparatu. [Vidite "Podešavanja tekstualne poruke", str. 36.](#)
- Definišite MMS podešavanja na aparatu. [Vidite "Podešavanja multimedijalne poruke", str. 38.](#)

Aparat će možda prepoznati dobavljača SIM kartice i automatski konfigurisati neka podešavanja poruka. Ukoliko se ovo ne dogodi, možda ćete morati ručno da definišete podešavanja ili kontaktirate dobavljača usluga, mrežnog operatera ili dobavljača Internet usluga da biste konfigurisali podešavanja.

Aplikacija **Poruke** prikazuje sve vrste fascikli za poruke u vidu liste u kojoj se u svakoj fascikli kao prva prikazuje najnovija poruka.

Izaberite neku od sledećih opcija:

- **Nova poruka** — Kreirajte i pošaljite novu tekstualnu, multimedijalnu ili e-poruku.
- **Primljeno** — Pregledajte primljene poruke, osim e-poruka i info poruka.
- **Moji folderi** — Kreirajte sopstvene fascikle da biste u njima čuvali poruke i šablone.
- **Pošt. sanduče** — Pregledajte primljenu e-poštu i odgovorite na nju.
- **Nacrti** — Sačuvajte poruke koje nisu poslate.
- **Poslato** — Sačuvajte poruke koje su poslate.
- **Za slanje** — Pregledajte poruke koje čekaju na slanje.
- **Izveštaji** — Pregledajte informacije o dostavi poslatih poruka.

■ Organizovanje poruka

Da biste kreirali novu fasciklu i organizovali poruke, izaberite **Moji folderi** > **Opcije** > **Novi folder**. Unesite ime fascikle i izaberite **OK**.

Da biste preimenovali fasciklu, izaberite fasciklu i **Opcije** > **Preimenuj folder**. Unesite novo ime fascikle i izaberite **OK**. Možete preimenovali samo fascikle koje ste kreirali.

Da biste poruku premestili u drugu fasciklu, otvorite poruku i izaberite **Opcije** > **Premesti u folder**, fasciklu i **OK**.

Da biste poruke razvrstali po određenom redosledu, izaberite **Opcije** > **Razvrstaj po**. Poruke možete razvrstati po **Datumu**, **Pošiljaocu**, **Predmetu** ili **Tipu poruke**.

Da biste pregledali karakteristike poruke, izaberite poruku i **Opcije** > **Detalji poruke**.

■ Primljeno

Izaberite **Meni** > **Poruke** > **Primljeno**.

Da biste pregledali poruku, dođite do nje i pritisnite navigator.

Da biste prosledili poslatu ili primljenu poruku, otvorite poruku i izaberite **Opcije** > **Prosledi**. Možda neće biti moguće proslediti neke poruke.

Da biste odgovorili na primljenu poruku, otvorite je i izaberite **Opcije** > **Odgovori**.

■ Moje fascikle

Da biste pregledali poruke koje su sačuvane u vašim fasciklama ili da biste koristili šablone poruke, izaberite **Moji folderi**.

Da biste pregledali poruku, dođite do nje i pritisnite navigator.

Da biste pregledali, izmenili, kreirali ili poslali šablone poruke, izaberite **Obrasci** i pritisnite navigator.

Izaberite **Opcije** i neku od sledećih opcija:

- **Napiši poruku** — Napišite i pošaljite poruku.
- **Razvrstaj po** — Uredite poruke po pošiljaocu, vrsti ili drugim informacijama.

Poruke

- **Premesti u folder** — Sačuvajte poruku u drugoj fascikli. Dođite do željene fascikle i izaberite **OK**.
- **Novi folder** — Kreirajte nove fascikle.

Raspoloživost opcija može varirati.

Da biste izbrisali poruku ili fasciklu, dođite do nje i pritisnite taster „Briši“.

■ Skice poruka

Poruke koje ste kreirali ali niste poslali, čuvaju se u fascikli **Nacrti**.

Da biste pregledali ili izmenili poruku, dođite do nje i pritisnite navigator.

Da biste poslali poruku, izaberite **Opcije > Pošalji**.

Da biste izbrisali poruku, dođite do nje i pritisnite taster „Briši“.

Savet: Da biste izbrisali više poruka, dođite do svake i istovremeno pritisnite taster „Izmeni“ i navigator. Pored ovih poruka se pojavljuje potvrđni znak. Pošto ste označili poruke, pritisnite taster „Briši“.

■ Poslate poruke

Poslednjih 20 poslatih poruka automatski su sačuvane u fascikli **Poslato**. Da biste promenili broj sačuvanih poruka, otvorite **Poruke** i izaberite **Opcije > Podešavanja > Ostalo**.

Izaberite **Opcije** i neku od sledećih opcija:

- **Napiši poruku** — Napišite i pošaljite poruku.
- **Detalji poruke** — Pregledajte informacije o poruci.
- **Razvrstaj po** — Uredite poruke po pošiljaocu, vrsti ili drugim informacijama.
- **Premesti u folder** — Sačuvajte poruku u drugoj fascikli. Dođite do željene fascikle i izaberite **OK**.
- **Novi folder** — Kreirajte nove fascikle.

Savet: Da biste premestili više poruka, dođite do svake i istovremeno pritisnite taster „Izmeni“ i navigator da biste označili poruku. Pošto ste označili željene poruke, izaberite **Opcije > Premesti u folder**.

Raspoloživost opcija može varirati.

Da biste izbrisali poruku, dođite do nje i pritisnite taster „Briši“.

■ Za slanje

Izaberite **Meni > Poruke > Za slanje**.

Da biste poslali poruku iz **Za slanje**, izaberite poruku i **Opcije > Pošalji**.

Da biste otkazali slanje poruke u **Za slanje**, izaberite poruku i **Opcije > Odloži slanje**.

■ Izveštaji o dostavi

Da biste pratili tekstualne i multimedijalne poruke nakon slanja, izaberite **Izveštaji**.

Izveštaje o dostavi možete primiti ili odbiti u podešavanjima tekstualnih i multimedijalnih poruka. Izaberite **Opcije > Podešavanja > Teks. poruka** ili **MMS poruka > Prijem izveštaja**.

Savet: Da biste pozvali primaoca poruke, dođite do izveštaja o dostavi i pritisnite taster „Pozovi“.

■ Podešavanja poruka

Izaberite **Opcije > Podešavanja**.

Da biste definisali ili vršili izmene podešavanja za različite vrste poruka, izaberite **Tekstualna poruka**, **MMS poruka**, **E-mail**, **Servisna poruka**, **Info servis** ili **Ostalo**.

[Vidite "Podešavanja tekstualne poruke", str. 36.](#)

[Vidite "Podešavanja multimedijalne poruke", str. 38.](#)

[Vidite "Podešavanja naloga e-pošte", str. 41.](#)

Ostala podešavanja

Izaberite **Meni > Poruke > Opcije > Podešavanja > Ostalo**.

Izaberite neku od sledećih opcija:

- **Sačuvaj poslate por.** — Izaberite da li želite da sačuvate poslate poruke u fascikli **Poslato**.

Poruke

- **Broj sačuvanih por.** — Unesite broj poslatih poruka koje želite da sačuvate. Kada se dostigne broj poruka predviđenih za čuvanje, briše se najstarija poruka.
- **Aktivna memorija** — Izaberite gde želite da sačuvate primljene poruke. Poruke možete sačuvati u memorijskoj kartici samo ako je ona ubačena.
- **Prikaz foldera** — Definišite kako želite da poruke u fascikli „Primljeno“ budu prikazane.

Dostupna podešavanja za izmenu se mogu razlikovati.

■ Podešavanja centra za tekstualne poruke

Izaberite **Opcije > Podešavanja > Teks. poruka > Centri za poruke**.

Da biste izmenili centre za poruke, izaberite centar i **Opcije > Izmeni**.

Da biste dodali nove centre za poruke, izaberite **Opcije > Novi centar za por..**

Da biste izbrisali centre za poruke, izaberite centar za poruke i pritisnite taster „Briši“.

■ Tekstualne poruke

Vaš uređaj podržava slanje tekstualnih poruka koje prelaze ograničenje broja karaktera za jednu poruku. Duže poruke će biti poslate kao niz od dve ili više poruka. Vaš provajder servisa to može tako i tarifirati. Karakteri koji koriste akcente ili druge znake, kao i karakteri pisama određenih jezika kao što je kineski, zauzimaju više prostora i shodno tome ograničavaju broj karaktera koji se može poslati u sklopu jedne poruke.

Pisanje i slanje tekstualnih poruka

Izaberite **Meni > Poruke > Nova poruka > Tekstualna poruka**.

1. U polju **Za** pritisnite navigator da biste izabrali primaoca iz **Kontakti** ili ručno unesite brojeve mobilnih telefona primalaca. Ako unosite više brojeva, odvojite ih tačkom i zarezom. Da biste umetnuli tačku i zarez, pritisnite *.
2. Unesite tekst poruke. Da biste koristili šablon, izaberite **Opcije > Ubaci > Obrazac**.
3. Izaberite **Opcije > Pošalji** da biste poslali poruku.

Opcije slanja za tekstualne poruke

Da biste postavili opcije slanja za tekstualnu poruku, izaberite **Opcije > Opcije slanja**.

Definišite sledeće:

- **Akt. centar za por.** — Izaberite centar za poruke da biste poslali poruku.
- **Kodni raspored** — Izaberite **Redukovana podrška** da biste koristili automatsku konverziju znakova u drugi kodni sistem kada je to moguće.
- **Prijem izveštaja** — Izaberite **Da** ako želite da vam mreža šalje izveštaje o dostavi poruka (mrežna usluga).
- **Trajnost poruke** — Izaberite koliko dugo vremena će centar za poruke ponovo slati vašu poruku ako prvi pokušaj ne uspe (mrežna usluga). Ako primalac nije dostupan u vremenskom periodu važenja poruke, poruka se briše iz centra za poruke.
- **Poruka poslata kao** — Konvertujte poruku u drugi format, kao što je **Tekst, Faks, Pejdžing** ili **E-mail**. Promenite ovu opciju jedino ako ste sigurni da centar za poruke može da vrši konverziju tekstualnih poruka u ove druge formate. Obratite se mrežnom operateru.
- **Od preko ist. centra** — Izaberite da li želite da za slanje odgovora na poruku bude korišćen isti centar za tekstualne poruke (mrežna usluga).

Odgovaranje na primljene tekstualne poruke

Da biste odgovorili na tekstualnu poruku, otvorite je iz **Primljeno**. Izaberite **Opcije > Odgovori**. Unesite tekst poruke i izaberite **Opcije > Pošalji**.

Da biste pozvali pošiljaoca tekstualne poruke, otvorite poruku iz **Primljeno** i izaberite **Opcije > Pozovi**.

Tekstualne poruke na SIM kartici

Tekstualne poruke se mogu čuvati i na SIM kartici. Da biste mogli pregledati SIM poruke, morate kopirati poruke u fasciklu na aparatu. Nakon kopiranja poruka u fasciklu, možete ih pregledati u fascikli ili obrisati sa SIM kartice.

Izaberite **Opcije > SIM poruke**.

1. Izaberite **Opcije > Markiraj/Demarkiraj > Markiraj** ili **Markiraj sve** da biste označili sve poruke.
2. Izaberite **Opcije > Kopiraj**.
3. Izaberite fasciklu i **OK** da biste započeli kopiranje.

Da biste pregledali poruke SIM kartice, otvorite fasciklu u koju ste kopirali poruke i otvorite poruku.

Da biste izbrisali tekstualnu poruku sa SIM kartice, izaberite poruku i pritisnite taster „Briši“.

Podešavanja tekstualne poruke

Izaberite [Opcije](#) > [Podešavanja](#) > [Teks. poruka](#).

Definišite sledeće:

- **Centri za poruke** — Pregledajte raspoložive centre za poruke za vaš aparat.
- **Akt. centar za por.** — Izaberite centar za poruke da biste poslali poruku.
- **Kodni raspored** — Izaberite **Redukovana podrška** da biste koristili automatsku konverziju znakova u drugi kodni sistem kada je to moguće.
- **Prijem izveštaja** — Izaberite **Da** ako želite da vam mreža šalje izveštaje o dostavi poruka (mrežna usluga).
- **Trajnost poruke** — Izaberite koliko dugo vremena će centar za poruke ponovo slati vašu poruku ako prvi pokušaj ne uspe (mrežna usluga). Ako primalac nije dostupan u vremenskom periodu važenja poruke, poruka se briše iz centra za poruke.
- **Poruka poslata kao** — Konvertujte poruku u drugi format, kao što je **Tekst, Faks, Pejdžing** ili **E-mail**. Promenite ovu opciju jedino ako ste sigurni da centar za poruke može da vrši konverziju tekstualnih poruka u ove druge formate. Obratite se mrežnom operateru.
- **Preferentna veza** — Izaberite željeni način veze za slanje tekstualnih poruka sa aparata.
- **Od preko ist. centra** — Izaberite da li želite da za slanje odgovora na poruku bude korišćen isti centar za tekstualne poruke (mrežna usluga).

Grafičke poruke

Napomena: Funkciju grafičkih poruka možete da koristite jedino ako je podržava operator mreže ili provajder servisa. Grafičke poruke mogu da primaju i prikazuju jedino aparati koji nude mogućnosti grafičkih poruka.

Izaberite [Meni](#) > [Poruke](#).

Da biste pregledali grafičku poruku, otvorite je iz fascikle [Primljeno](#).

Izaberite [Opcije](#) i neku od sledećih opcija:

- **Detalji poruke** — Pregledajte informacije o poruci.
- **Premesti u folder** — Sačuvajte poruku u drugoj fascikli.
- **Dodaj u kontakte** — Dodajte pošiljaoca poruke kontaktima.
- **Nađi** — Pronađite brojeve i adrese koje poruka može da sadrži.

Prosleđivanje grafičkih poruka

Institut zaštite autorskih prava može da sprečava kopiranje, modifikovanje, prenos ili prosleđivanje nekih slika, tonova i melodija zvona i drugog sadržaja.

1. U [Primljeno](#) otvorite grafičku poruku i izaberite [Opcije](#) > [Prosledi](#).
2. U polje **Za** unesite broj primaoca ili pritisnite navigator da biste dodali primaoca iz [Kontakti](#). Ako unosite više brojeva, odvojite ih tačkom i zarezom. Da biste umetnuli tačku i zarez, pritisnite *.
3. Unesite tekst poruke. Tekst može imati 120 znakova. Da biste koristili šablon, izaberite [Opcije](#) > [Ubaci](#) > [Obrazac](#).
4. Da biste poslali poruku, pritisnite taster „Pozovi“.

Savet: Da biste uklonili sliku iz poruke, izaberite [Opcije](#) > [Ukloni vinjetu](#).

■ Multimedijalne poruke

Multimedijalna poruka (MMS) može sadržati tekst i objekte kao što su slike, audio ili video snimci.

Napomena: Multimedija poruke mogu da primaju i prikazuju jedino uređaji koji nude kompatibilne funkcionalne mogućnosti. Izgled poruke može da bude različit u zavisnosti od prijemnog uređaja.

Da biste mogli da šaljete i primete multimedijalne poruke na svom aparatu, morate definisati podešavanja multimedijalnih poruka. Vaš aparat je možda prepoznao dobavljača SIM kartice i automatski konfigurisan podešavanja multimedijalne poruke. Ako nije, obratite se svom dobavljaču usluga. [Vidite "Podešavanja multimedijalne poruke", str. 38.](#)

Kreiranje i slanje multimedijalnih poruka

Podrazumevani izbor, podešavanje, za servis multimedija poruka je najčešće "uključen".

Izaberite [Nova poruka](#) > [Multimed. poruka](#).

Institut zaštite autorskih prava može da sprečava kopiranje, modifikovanje, prenos ili prosleđivanje nekih slika, tonova i melodija zvona i drugog sadržaja.

1. U polju **Za**, pritisnite navigator da biste izabrali primaoca iz [Kontakti](#) ili ručno unesite brojeve mobilnih telefona primalaca ili e-adrese.
2. U polje **Predmet** unesite naslov poruke. Da biste promenili polja koja su vidljiva, izaberite [Opcije](#) > [Adresna polja](#).

Poruke

- Unesite tekst poruke i izaberite **Opcije > Ubaci objekat** da biste dodali medija objekte. Možete dodati objekte kao što su **Sliku, Audio snimak** ili **Video snimak**.
Bežična komunikaciona mreža može da ograničava veličinu MMS poruka. Ako slika koju poruka sadrži prelazi to ograničenje, uređaj će je eventualno smanjiti kako bi mogla biti poslata kao MMS.
- Svaki slajd poruke može sadržati samo jedan video ili audio snimak. Da biste dodali više slajdova poruci, izaberite **Opcije > Ubaci novo > Slajd**. Da biste promenili redosled slajdova u poruci, izaberite **Opcije > Premesti**.
- Da biste pregledali multimedijalnu poruku pre nego što je pošaljete, izaberite **Opcije > Pogledaj**.
- Pritisnite navigator da biste poslali multimedijalnu poruku.

Savet: Multimedijalne poruke možete kreirati i direktno iz nekih aplikacija, kao što su **Kontakti** i **Galerija**.

Da biste izbrisali objekt iz multimedijalne poruke, izaberite **Opcije > Ukloni**.

Opcije slanja multimedijalnih poruka

Izaberite **Opcije > Opcije slanja** i neku od sledećih opcija:

- Prijem izveštaja** — Izaberite **Da** ako želite da primite obaveštenje kada je poruka uspešno dostavljena primaocu. Primanje izveštaja o dostavi multimedijalnih poruka koje su poslate na neku e-adresu možda nije moguće.
- Trajnost poruke** — Izaberite koliko će dugo centar za poruke pokušavati da pošalje poruku. Ako primalac poruke nije dostupan u tom vremenskom periodu, poruka se uklanja iz centra za razmenu multimedijalnih poruka. Mreža mora podržavati ovu opciju. **Maksimalno vr.** je maksimalni vremenski period koji mreža dopušta.

Kreiranje prezentacija

Izaberite **Nova poruka > Multimed. poruka**.

- U polju **Za**, pritisnite navigator da biste izabrali primaoca iz **Kontakti** ili ručno unesite brojeve mobilnih telefona primalaca ili e-adrese.

- Izaberite **Opcije > Kreiraj prezent.** i šablon prezentacije.

Savet: Šablon može definisati koje medija objekte možete uključiti u prezentaciju, gde će se pojaviti kao i prikazane efekte između slika i slajdova.

- Dođite do oblasti teksta i unesite tekst.

- Da biste u prezentaciju ubacili slike, zvuk, video ili napomene, dođite do odgovarajuće oblasti objekta i izaberite **Opcije > Ubaci**.

Savet: Da biste se premeštali između oblasti objekta, pomerajte se gore i dole.

- Da biste dodali slajdove, izaberite **Ubaci > Novi slajd**.

- Izaberite **Opcije** i neku od sledećih opcija:

- Pogledaj** — Pogledajte kako izgleda vaša multimedijalna prezentacija kada je otvorena. Multimedijalne prezentacije se mogu prikazati samo na kompatibilnim uređajima koji podržavaju prezentacije. One se na različitim uređajima mogu različito pojaviti.
- Podešav. pozadine** — Izaberite boju pozadine za prezentaciju i pozadinske slike za različite slajdove.
- Podešav. efekata** — Izaberite efekte između slika ili slajdova.

Kreiranje multimedijalnih prezentacija nije moguće ako **Režim kreiranja MMS-a** je **Ograničeno**. Da biste promenili **Režim kreiranja MMS-a**, izaberite **Poruke > Opcije > Podešavanja > MMS poruka**.

Raspoloživost opcija može varirati.

Da biste poslali multimedijalnu prezentaciju, pritisnite taster „Pozovi“.

Savet: Da biste sačuvali poruku u **Nacrti** a da je ne pošaljete, izaberite **Urađeno**.

Primanje i odgovaranje na multimedijalne poruke

Važno: Objekti multimedija poruke mogu da sadrže viruse ili da na neki drugi način budu štetni za aparat ili PC računar. Ne otvarajte priloge poruka ako niste sigurni u pouzdanost pošiljaoca.

Da biste mogli da šaljete i primete multimedijalne poruke na svom aparatu, morate definisati podešavanja multimedijalnih poruka. Vaš aparat je možda prepoznao dobavljača SIM kartice i automatski konfigurisan podešavanja multimedijalne poruke. Ako nije, obratite se svom dobavljaču usluga. [Vidite "Podešavanja multimedijalne poruke", str. 38.](#)

Ako primete multimedijalne poruke koje sadrže objekte koje ne podržava vaš aparat, ne možete ih otvoriti.

- Da biste odgovorili na multimedijalnu poruku, otvorite je iz **Primljeno** i izaberite **Opcije > Odgovori**.
- Izaberite **Opcije > Pošiljaocu** da biste multimedijalnom porukom odgovorili pošiljaocu ili **Opcije > Kao tekst. poruka** da biste pošiljaocu odgovorili tekstualnom porukom.

Savet: Da biste primaocce dodali svom odgovoru, izaberite **Opcije > Dodaj primaoca** da biste izabrali primaocce poruke sa liste kontakata ili ručno unesite brojeve telefona primaoca ili e-adrese u polje **Za**.

3. Unesite tekst poruke i pritisnite navigator da biste je poslali.

Prikaz prezentacija

Otvorite **Primljeno**, dođite do multimedijalne poruke koja sadrži prezentaciju i pritisnite navigator. Dođite do prezentacije i pritisnite navigator.

Da biste privremeno zaustavili prezentaciju, pritisnite jedan od tastera za biranje ispod ekrana.

Nakon što privremeno zaustavite prezentaciju ili se reprodukcija završi, izaberite **Opcije** i neku od sledećih opcija:

- **Otvori link** — Otvorite Web vezu i pretražite Web stranicu.
- **Aktiviraj prelistav.** — Pomerite tekst ili slike koje su prevelike da bi stale na ekran.
- **Nastavi** — Nastavite reprodukciju prezentacije.
- **Pusti** — Ponovo reprodukujte prezentaciju od početka.
- **Nađi** — Pronađite brojeve telefona, e-adrese ili Web adrese koje prezentacija možda sadrži. Ove brojeve i adrese možete koristiti npr. da biste telefonirali, slali poruke ili kreirali markere.

Raspoloživost opcija može varirati.

Prikaz medija objekata

Otvorite **Primljeno**, dođite do primljene multimedijalne poruke i pritisnite navigator. Izaberite **Opcije > Objekti**.

Da biste prikazali ili reprodukovali medija objekt, dođite do njega i pritisnite navigator.

Medija objekti i prilozi poruka mogu sadržati viruse ili drugi štetni softver. Ne otvarajte objekte ni priloge poruka ako niste sigurni u pouzdanost pošiljaoca.

Da biste sačuvali medija objekt u odgovarajućoj aplikaciji, dođite do objekta i izaberite **Opcije > Sačuvaj**.

Da biste poslali medija objekt na kompatibilne uređaje, dođite do objekta i izaberite **Opcije > Pošalji**.

Savet: Ako primite multimedijalne poruke koje sadrže medija objekte koji na vašem telefonu ne mogu da se otvore, moći ćete da pošaljete ove objekte na drugi uređaj npr. računar.

Prikazivanje i memorisanje multimedijalnih priloga

Da biste multimedijalne poruke prikazali kao kompletne prezentacije, otvorite poruku i izaberite **Opcije > Pusti prezentaciju**.

Savet: Ako ste izabrali multimedijalni objekat u multimedijalnoj poruci, moći ćete da ga prikazete ili reprodukujete ako izaberete **Vidi sliku, Slušaj snimak** ili **Prikaži video snim..**

Da biste videli ime i veličinu priloga, otvorite poruku i izaberite **Opcije > Objekti**.

Da biste sačuvali multimedijalni objekat, izaberite **Opcije > Objekti**, objekat i **Opcije > Sačuvaj**.

Podešavanja multimedijalne poruke

Izaberite **Opcije > Podešavanja > MMS poruka**.

Definišite sledeća podešavanja:

- **Veličina slike** — Izaberite **Mala** ili **Velika** da biste poređali po veličini slike u multimedijalnim porukama. Izaberite **Original** da biste zadržali originalnu veličinu slike multimedijalnih poruka.
- **Režim kreiranja MMS-a** — Izaberite **Ograničeno** da bi vas aparat sprečio da uključite sadržaj u multimedijalne poruke koje ne mogu biti podržane od strane mreže ili prijemnog uređaja. Da biste dobili upozorenja o uključivanju takvog sadržaja, izaberite **Sa upozorenjima**. Da biste kreirali multimedijalne poruke bez ograničenja u prilogu, izaberite **Slobodno**. Ako izaberete **Ograničeno**, kreiranje multimedijalnih prezentacija neće biti moguće.
- **Aktivna prist. tačka** — Izaberite podrazumevanu pristupnu tačku da biste se povezali na centar za multimedijalne poruke. Nećete moći da promenite podrazumevanu pristupnu tačku ukoliko ju je na vaš telefon postavio dobavljač usluga.
- **Preuzimanje MMS po.** — Izaberite **Uvek automatski** da biste uvek automatski primili multimedijalne poruke, **Auto. u matičnoj mr.** da biste primili obaveštenje o novoj multimedijalnoj poruci koju možete preuzeti iz centra za poruke (npr. kada otputujete u inostranstvo i nalazite se van matične mreže), **Ručno** da ručno preuzimate multimedijalne poruke iz centra za poruke ili **Isključeno** da sprečite prijem bilo kakvih multimedijalnih poruka.
- **Dopusti anonimne po.** — Izaberite da li želite da primete poruke od nepoznatih pošiljalaca.
- **Prijem reklama** — Izaberite da li želite da primete poruke koje su definisane kao reklamne poruke.
- **Prijem izveštaja** — Izaberite **Da** da bi status poslate poruke bio prikazan u dnevniku (mrežna usluga). Primanje izveštaja o dostavi multimedijalnih poruka koje su poslate na neku e-adresu možda nije moguće.
- **Bez slanja izveštaja** — Izaberite **Da** da se sa vašeg aparata ne bi slali izveštaji o dostavi za primljene multimedijalne poruke.

Poruke

- **Trajnost poruke** — Izaberite koliko će dugo centar za poruke pokušavati da pošalje poruku (mrežna usluga). Ako primalac poruke nije dostupan u tom vremenskom periodu, poruka se uklanja iz mrežnog centra za razmenu multimedijalnih poruka. **Maksimalno vr.** je maksimalni vremenski period koji mreža dopušta.

■ E-poruke

Da biste primali i slali poštu, morate imati udaljeno poštansko sanduče. Ovu uslugu može pružati dobavljač Internet usluga, dobavljač mrežnih usluga ili vaša firma. Vaš aparat je usklađen sa Internet standardima SMTP, IMAP4 (rev. 1), POP3 i sa različitim rešenjima za slanje e-pošte. Drugi dobavljači usluga e-pošte mogu ponuditi usluge sa podešavanjima ili funkcijama različitim od onih koje su opisane u ovom uputstvu za korisnike. Obratite se dobavljaču usluga e-pošte ili dobavljaču usluga za više detalja. Da biste sa svog aparata mogli da šaljete, primete, preuzimate, odgovarate i prosleđujete poštu, morate uraditi sledeće:

- Konfigurirajte Internet pristupnu tačku (IAP). [Vidite "Pristupne tačke", str. 71.](#)
- Podesite nalog e-pošte i ispravno definišite postavke e-pošte. [Vidite "Podešavanja naloga e-pošte", str. 41.](#)

Sledite uputstva iz udaljenog poštanskog sandučeta i od dobavljača Internet usluga. Za ispravna podešavanja se obratite svom mrežnom operateru ili dobavljaču Internet usluga.

Podešavanje e-pošte

Ako izaberete **Pošt. sanduče** a niste podesili nalog e-pošte, od vas će biti zatraženo da to uradite. Da biste započeli podešavanje naloga e-pošte uz pomoć uputstva za poštansko sanduče, izaberite **Da**.

1. Da biste započeli sa unosom podešavanja e-pošte, izaberite **Start**.
2. U **Tip poš. sandučeta**, izaberite **IMAP4** ili **POP3** i izaberite **Sledeće**.

Savet: POP3 je verzija Post Office Protocol-a koji se koristi za čuvanje i preuzimanje e-poruka ili poruka Internet pošte. IMAP4 je verzija Internet Message Access Protocol-a koji vam omogućava pristup i rad sa e-porukama dok su poruke još na serveru e-pošte. Zatim možete izabrati koje poruke da preuzmete na svoj aparat.

3. U **Moja e-mail adresa** unesite svoju e-adresu. Da biste ubacili znak @ ili druge posebne znakove, pritisnite *. Da biste umetnuli tačku, pritisnite **1**. Izaberite **Sledeće**.
4. U **Server za prijem** unesite ime udaljenog servera koji prima vašu e-poštu i izaberite **Sledeće**.
5. U **Server za slanje** unesite ime udaljenog servera koji šalje vašu e-poštu i izaberite **Sledeće**. U zavisnosti od operatera, možda ćete morati da koristite server za odlaznu poštu operatera umesto servera dobavljača usluge e-pošte.
6. U **Pristupna tačka** izaberite Internet pristupnu tačku koju bi vaš aparat trebalo da koristi prilikom preuzimanja e-pošte. Ako izaberete **Uvek pitaj**, svaki put kada aparat započne preuzimanje e-pošte pitaće koju Internet pristupnu tačku bi trebalo da koristi, ali ako izaberete pristupnu tačku, aparat će se automatski povezati. Izaberite **Sledeće**.
7. Unesite ime za novo poštansko sanduče i izaberite **Završi**.

Kada kreirate novo poštansko sanduče, ime koje date sandučetu zamenjuje **Pošt. sanduče** u **Poruke** glavnom prikazu. Možete imati do šest poštanskih sandučića.

Izbor podrazumevanog poštanskog sandučeta

Ukoliko ste definisali nekoliko poštanskih sandučića, jedno možete izabrati kao podrazumevano poštansko sanduče. Da biste definisali podrazumevano poštansko sanduče, izaberite **Opcije > Podešavanja > E-mail > Aktivno poštansko s.** i poštansko sanduče.

Ako ste definisali nekoliko poštanskih sandučića, morate izabrati sanduče koje želite da koristite svaki put kada sastavljate novu e-poruku.

Povezivanje sa poštanskim sandučetom

E-poruka koja se uputi na vašu adresu, neće automatski biti primljena na vaš aparat već u udaljeno poštansko sanduče. Da biste pročitali e-poštu, morate se prvo povezati na udaljeno poštansko sanduče, a zatim izabrati one e-poruke koje želite da preuzmete na svoj aparat. Da biste primali i slali e-poštu, morate se registrovati na uslugu e-pošte. Da biste podesili poštansko sanduče na svom aparatu, izaberite **Poruke > Opcije > Podešavanja > E-mail > Opcije > Novo poš. sanduče**. Za ispravna podešavanja obratite se dobavljaču usluga.

Da biste preuzeli primljene e-poruke na aparat i pregledali ih kada niste na mreži, izaberite poštansko sanduče u glavnom prikazu **Poruke**. Kada aparat zatraži **Povezati se na poštu?**, izaberite **Da**.

Da biste pregledali e-poruke u fascikli, dođite do fascikle i pritisnite navigator. Dođite do poruke i pritisnite navigator.

Da biste e-poruke preuzeli na svoj aparat, izaberite **Opcije > Preuzmi e-mail > Nove** da biste preuzeli nove poruke koje niste ni pročitali ni preuzeli, **Izabrane** da biste preuzeli samo poruke koje ste izabrali iz udaljenog sandučeta ili **Sve** da biste preuzeli sve poruke koje prethodno niste preuzeli.

Da biste prekinuli vezu sa udaljenim poštanskim sandučetom, izaberite **Opcije > Raskini vezu**.

Pregled e-pošte van mreže

Rad van mreže podrazumeva da vaš aparat nije povezan na udaljeno poštansko sanduče. Upravljanje e-porukama dok niste na mreži omogućava vam da uštedite na troškovima veze i da radite u uslovima koji ne omogućavaju data vezu. Izmene koje vršite u fasciklama udaljenog poštanskog sandučeta dok ste van mreže primenjuju se na udaljeno poštansko sanduče sledeći put kada budete na mreži i kada ga budete sinhronizovali. Na primer, ako izbrišete neku e-poruku sa svog aparata dok ste van mreže, ta poruka će biti izbrisana iz udaljenog poštanskog sandučeta sledeći put kada se povežete sa njim.

1. Izaberite **Poruke > Opcije > Podešavanje > E-mail**. Izaberite nalog e-pošte i pritisnite navigator. Izaberite **Podeš. preuzimanja > Preuzimanje e-maila > Poruke i prilozima** da biste preuzeli čitave poruke sa njihovim priložima na aparat.
2. Otvorite svoje poštansko sanduče i izaberite **Opcije > Preuzmi e-mail**. Izaberite **Nove** da biste preuzeli nove poruke koje niste ni pročitali ni preuzeli, **Izabrane** da biste preuzeli samo poruke koje izaberete u udaljenom poštanskom sandučetu ili **Sve** da biste preuzeli sve poruke koje prethodno nisu preuzete. Aparat se povezuje na mrežu i sa poštanskim sandučetom radi preuzimanja poruka.
3. Nakon preuzimanja poruka, izaberite **Opcije > Raskini vezu** da biste se vratili u režim rada van mreže.
4. Da biste pregledali e-poruku, dođite do nje i pritisnite navigator.

Neke opcije zahtevaju da se povežete na udaljeno poštansko sanduče.

Savet: Da biste se pretplatili na ostale fascikle u vašem udaljenom poštanskom sandučetu, izaberite **E-mail podešavanja > Podeš. preuzimanja > Pretplate fodera**. E-pošta u svim pretplaćenim fasciklama se ažurira prilikom preuzimanja e-pošte iz udaljenog poštanskog sandučeta.

Čitanje i odgovaranje na e-poštu

Važno: E-mail poruke mogu da sadrže viruse ili da na neki drugi način budu štetne za aparat ili PC računar. Ne otvarajte priloge poruka ako niste sigurni u pouzdanost pošiljaoca.

Da biste pročitali primljenu e-poštu, dođite do nje i pritisnite navigator.

Da biste otvorili prilog, izaberite **Opcije > Prilozi**. Dođite do priloga i pritisnite navigator.

Da biste odgovorili pošiljaocu e-poruke, otvorite poruku i izaberite **Opcije > Odgovori > Pošiljaocu**.

Da biste odgovorili svim primaocima e-poruke, otvorite poruku i izaberite **Opcije > Odgovori > Svima**.

Da biste izbrisali prilog iz e-poruke koju šaljete, izaberite prilog i **Opcije > Prilozi > Ukloni**.

Savet: Ako odgovarate na e-poruku koja sadrži priložene datoteke, prilozi se ne šalju u odgovoru. Ako prosleđujete primljenu e-poruku, prilozi se šalju.

Da biste postavili prioritet poruke, izaberite **Opcije > Opcije slanja > Prioritet** i iz dostupnih opcija.

Da biste pozvali pošiljaoca e-pošte, otvorite e-poruku i izaberite **Opcije > Pozovi**.

Da biste odgovorili pošiljaocu e-pošte tekstualnom ili multimedijalnom porukom, otvorite e-poruku i izaberite **Opcije > Kreiraj poruku**.

Da biste prosledili e-poruku, otvorite je i izaberite **Opcije > Prosledi**.

Brisanje poruka

Da biste oslobodili memorijski prostor na aparatu, redovno brišite poruke iz fascikli **Primljeno** i **Poslato** i brišite preuzete e-poruke.

Da biste izbrisali poruku, dođite do nje i pritisnite taster „Briši“.

Možete izabrati da izbrišete lokalne e-poruke na aparatu i zadržite originalne na serveru, ili možete izbrisati i lokalne e-poruke na aparatu i originalne poruke na serveru.

Da biste izbrisali e-poruke samo sa aparata, izaberite **Opcije > Obriši > Samo telefon**.

Da biste izbrisali e-poruku i sa aparata i sa udaljenog servera, otvorite je i izaberite **Opcije > Obriši > Telefon i server**.

Fascikle e-pošte

Ako kreirate potfascikle u IMAP4 poštanskim sandučićima na udaljenom serveru, možete pregledati ove fascikle i upravljati njima pomoću aparata. Možete se pretplatiti samo na fascikle u svojim IMAP4 poštanskim sandučićima. Pretplaćivanje na fascikle u udaljenom poštanskom sandučetu vam omogućava da pregledate ove fascikle na aparatu.

Da biste pregledali fascikle u IMAP4 poštanskom sandučetu, uspostavite vezu i izaberite **Opcije > E-mail podeš. > Podeš. preuzimanja > Pretplate fodera**.

Poruke

Da biste pregledali udaljenu fasciklu, izaberite fasciklu i **Opcije > Pretplati se**. Svaki put kada pređete u režim rada na mreži, pretplaćene fascikle se ažuriraju. Ovo može potrajati ako su fascikle velike.

Da biste ažurirali listu fascikli, izaberite fasciklu i **Opcije > Ažurir. listu foldera**.

Pisanje i slanje e-pošte

Da biste napisali e-poruku, izaberite **Opcije > Dodaj primaoca** da biste sa liste kontakata izabrali e-adrese primalaca ili uneli e-adrese u polje **Za**. Koristite tačku i zarez da biste odvojili stavke. Pomerite se dole i koristite polje **Kopija za** da biste kopirali ostale primaoce ili polje **Skr. kop.** da biste sakrili primaoce kopije. U polje **Predmet** unesite naslov e-poruke. Unesite e-poruku u oblast teksta i izaberite **Opcije > Pošalji**.

Da biste dodali datoteku e-poruci, izaberite **Opcije > Ubaci**. Izaberite prilog koji želite da dodate. Na primer, možete dodati slike, audio snimke, napomene i druge datoteke poput kancelarijskih datoteka.

Da biste postavili opcije slanja za e-poruku, izaberite **Opcije > Opcije slanja > Pošalji poruku**. Izaberite **Odmah** ili **U toku sled. veze** ako radite van mreže.

E-poruke se pre slanja čuvaju u **Za slanje**. Ukoliko se e-pošta ne šalje odmah, možete otvoriti **Za slanje** i prekinuti i obnoviti slanje ili pregled e-pošte.

Podešavanja naloga e-pošte

Izaberite **Meni > Poruke > Opcije > Podešavanja > E-mail**.

Dostupna podešavanja za izmenu se mogu razlikovati. Neke postavke mogu biti unapred podešene od strane dobavljača usluga.

Ako pokušate da izmenite podešavanja poštanskog sandučeta a nemate postavljen nalog e-pošte, otvoriće se uputstvo za poštansko sanduče i pomoći vam da podesite svoj nalog e-pošte.

Podešavanja za primljenu e-poštu

Izaberite **Dolazna pošta** i neko od sledećih podešavanja:

- **Korisničko ime** — Unesite korisničko ime za servis e-pošte.
- **Lozinka** — Unesite lozinku za servis e-pošte.
- **Server za prijem** — Unesite IP adresu ili ime servera koji prima vaše e-poruke.
- **Aktivna prist. tačka** — Izaberite Internet pristupnu tačku koju uređaj koristi za preuzimanje e-poruka koje primete.
- **Stand. pošt. sanduče** — Unesite ime za poštansko sanduče.
- **Tip pošt. sandučeta** — Izaberite protokol poštanskog sandučeta koji preporučuje dobavljač usluga vašeg udaljenog poštanskog sandučeta. Opcije su **POP3** i **IMAP4**. Ova podešavanja se biraju samo jednom i ne mogu se promeniti ako ste sačuvali podešavanja poštanskog sandučeta ili izašli iz njih. Ako koristite POP3 protokol, e-poruke se ne ažuriraju automatski kada ste u režimu rada na mreži. Ako želite da vidite najnovije e-poruke, potrebno je da raskinete vezu pa da se ponovo povežete na svoje poštansko sanduče.
- **Bezbednost (portovi)** — Izaberite bezbednosnu opciju koja se koristi za poboljšanje bezbednosti veze.
- **Port** — Definišite port za vezu.
- **Bezbedna prijava** (samo za POP3) — Koristite POP3 protokol da biste prilikom povezivanja sa poštanskim sandučetom šifrovali slanje lozinki na udaljeni server e-pošte.

Podešavanja za poslatu e-poštu

Izaberite **Odlazna pošta** i neko od sledećih podešavanja:

- **Moja e-mail adresa** — Unesite e-adresu koju ste dobili od dobavljača usluga. Odgovori na vaše poruke se šalju na ovu adresu.
- **Korisničko ime** — Unesite korisničko ime za servis e-pošte.
- **Lozinka** — Unesite lozinku za servis e-pošte.
- **Server za slanje** — Unesite IP adresu ili ime servera pošte koji šalje e-poruke. Možete koristiti samo server za odlaznu poštu svog mrežnog operatera. Za više informacija obratite se dobavljaču usluga.
- **Aktivna prist. tačka** — Izaberite Internet pristupnu tačku koju uređaj koristi za preuzimanje e-poruka koje šalžete.
- **Bezbednost (portovi)** — Izaberite bezbednosnu opciju koja se koristi za obezbeđivanje veze sa udaljenim poštanskim sandučetom.
- **Port** — Definišite port za vezu.

Korisnička podešavanja

Izaberite **Korisnička podešav.** i neko od sledećih podešavanja:

- **Moje ime** — Unesite ime koje će se pojaviti pre e-adrese prilikom slanja e-poruka.
- **Odgovor za** — Izaberite da li želite da odgovori budu preusmereni na neku drugu adresu. Izaberite **Uključeno** i unesite e-adresu na koju želite da usmerite odgovore. Možete uneti samo jednu adresu na koju se usmeravaju odgovori.
- **Brisanje e-maila iz** — Izaberite da li želite da izbrisete ove e-poruke samo sa aparata ili i sa aparata i sa servera. Izaberite **Uvek pitaj** ako želite da potvrdite odakle e-poruka treba da bude izbrisana svaki put kada brišete e-poruku.
- **Pošalji poruku** — Izaberite da e-poruku pošaljete što je pre moguće, da je pošaljete sledeći put kada budete primali e-poruke ili da sačuvate e-poruku u fascikli „Za slanje“, odakle je možete poslati kasnije.

Poruke

- **Pošalji kopiju i sebi** — Izaberite da li želite da sačuvate kopiju e-poruke u udaljenom poštanskom sandučetu i na adresi definisanoj u **Moja e-mail adresa** u podešavanjima za **Odlazna pošta**.
- **Sa potpisom** — Izaberite da li u svoje e-poruke želite da uključite i potpis.
- **Obav. o nov. e-mailu** — Izaberite da li želite da primete obaveštenje u obliku zvučnog signala ili teksta, kada u vaše poštansko sanduče stigne nova e-poruka.
- **Podraz. kodni rasp.** — Izaberite željeni način za kodni raspored.

Podešavanja preuzimanja

Izaberite **Podeš. preuzimanja** i neko od sledećih podešavanja:

- **Preuzimanje e-maila** (samo za POP3 poštanske sandučice) — Izaberite da li želite da primete samo informacije iz zaglavlja e-poruka, kao što su pošiljalac, naslov i datum poruke, same e-poruke ili e-poruke sa priložima.
- **Obim preuzimanja** — Izaberite broj e-poruka koje želite da preuzmete sa udaljenog servera u svoje poštansko sanduče.
- **Putanja IMAP4 foldera** (samo za IMAP4 poštanske sandučice) — Definišite putanju fascikle za fascikle na koje ćete se pretplatiti.
- **Pretplata foderu** (samo za IMAP4 poštanske sandučice) — Pretplatite se na druge fascikle u udaljenom poštanskom sandučetu i preuzmite sadržaj iz ovih fascikli.

Podešavanja automatskog preuzimanja

Izaberite **Auto. preuzimanje** i neko od sledećih podešavanja:

- **Prezim. zaglavlja** — Izaberite da li želite da primete obaveštenja kada nova e-poruka stigne u vaše udaljeno poštansko sanduče. Izaberite **Uvek omogućeno** da biste uvek automatski preuzeli nove e-poruke iz udaljenog poštanskog sandučeta ili **Samo u matičnoj** da biste automatski preuzeli nove e-poruke iz udaljenog poštanskog sandučeta samo kada se nalazite u matičnoj mreži i niste, na primer, na putovanju.
- **Dani za preuzimanje** — Izaberite dane kojima se e-poruke preuzimaju na vaš aparat.
- **Sati za preuzimanje** — Definišite sate u okviru kojih se preuzimaju e-poruke.
- **Interval za prezim.** — Izaberite vremenski interval u okviru koga će se preuzimati nove e-poruke.

■ Ćaskanje

Izaberite **Meni > Poveziv. > Ćaskanje**.

Ćaskanje (mrežna usluga) vam omogućava komunikaciju sa drugim osobama pomoću trenutne razmene poruka, kao i uključivanje u diskusione grupe (grupe za ćaskanje) na određene teme. Razni dobavljači usluga nude čet servere na koje se možete prijavljivati nakon što se registrujete za neku čet uslugu. Dobavljači usluga se mogu razlikovati u podršci opcijama.

Ako ćaskanje nije dostupno od strane dobavljača usluga bežične telefonije, neće se pojaviti u meniju aparata. Kontaktirajte dobavljača usluga za više informacija o prijavljivanju na usluge ćaskanja i troškove usluga. Za više informacija o raspoloživosti podešavanja za ćaskanje, kontaktirajte mrežnog operatera, dobavljača usluga ili prodavca.

Podešavanja možete dobiti u sklopu specijalne tekstualne poruke od mrežnog operatera ili od dobavljača usluga koji nudi čet usluge. Morate sačuvati podešavanja za pristup usluzi koju želite da koristite. Podešavanja možete uneti i ručno.

Povezivanje na čet server

Da biste razgovarali sa čet korisnikom ili korisnicima i da biste prikazali i izmenili svoje čet kontakte, morate se prijaviti na čet server. Otvorite **Ćaskanje** i izaberite **Opcije > Prijava**. Unesite svoj identifikator korisnika i lozinku i pritisnite navigator. Identifikator korisnika, lozinku i ostala podešavanja za prijavljivanje možete dobiti od dobavljača usluga kada se registrujete za uslugu.

Savet: Da bi se prilikom pokretanja aplikacije čet usluga automatski povezivala na server, izaberite **Opcije > Podešavanja > Podešavanja servera > Tip prijave za Ćask. > Pri pokretanju**.

Pretraživanje čet korisnika ili čet grupa

Da biste pretraživali čet korisnike i identifikatore korisnika, izaberite **Čet kontakti > Opcije > Novi čet kontakt > Traži**. Možete pretraživati po **Korisničko ime**, **Identifikator kor.**, **Telefonski broj** i **E-mail adresa**.

Da biste pretraživali čet grupe i identifikatore grupa, izaberite **Čet grupe > Opcije > Traži**. Možete pretraživati po **Ime grupe**, **Tema** i **Članovi** (identifikator korisnika).

Dođite do pronađenog čet korisnika ili grupe i izaberite **Opcije** i neku od sledećih opcija:

- **Nova pretraga** — Započnite novu pretragu.
- **Još rezultata** — Pregledajte preostale pronađene čet korisnike ili grupe, ako ih ima.
- **Prethodni rezultati** — Pregledajte čet korisnike ili grupe koje su pronađene u prethodnoj pretrazi.
- **Otvori konverzaciju** — Započnite konverzaciju sa korisnikom ako je na mreži.
- **Dodaj u čet kontak.** — Sačuvajte korisnika na nekoj od lista čet kontakata.
- **Pošalji pozivnicu** — Pozovite čet korisnika u čet grupu.
- **Opcije blokiranja** — Sprečite ili omogućite prijem poruka od čet korisnika.

Poruke

- [Pridruži se](#) — Pristupite čet grupi.
- [Sačuvaj](#) — Sačuvajte grupu.

Konverzacija sa jednim čet korisnikom

Prikaz [Konverzacije](#) daje listu pojedinačnih učesnika konverzacije sa kojima imate otvorenu konverzaciju. Otvorene konverzacije se automatski zatvaraju kada izađete iz modula „Časkanje“.

Da biste videli konverzaciju, dođite do učesnika i pritisnite navigator.

Da biste nastavili konverzaciju, unesite svoju poruku i pritisnite navigator.

Da biste se vratili na listu konverzacija a da pri tom ne zatvorite konverzaciju, izaberite [Nazad](#). Da biste zatvorili konverzaciju, izaberite [Opcije](#) > [Završi konverzaciju](#).

Da biste započeli novu konverzaciju, izaberite [Opcije](#) > [Nova konverzacija](#). Možete započeti novu konverzaciju sa različitim kontaktom dok se nalazite u drugoj aktivnoj konverzaciji. Međutim, ne možete imati dve aktivne konverzacije sa istim kontaktom.

Da biste ubacili sliku u čet poruku, izaberite [Opcije](#) > [Pošalji sliku](#) i izaberite sliku koju želite da pošaljete.

Da biste sačuvali učesnika konverzacije u čet kontaktima, izaberite [Opcije](#) > [Dodaj u čet kontak](#).

Da biste sačuvali konverzaciju, dok ste u prikazu konverzacije, izaberite [Opcije](#) > [Snimi časkanje](#). Konverzacija je sačuvana kao tekstualna datoteka koja se može otvoriti i prikazati u aplikaciji [Beleške](#).

Da biste slali automatske odgovore na dolazne poruke, izaberite [Opcije](#) > [Uključi aut. odgovor](#). Poruke još uvek možete da primete.

Čet grupe

Prikaz [Čet grupe](#) daje listu čet grupa koje ste sačuvali ili ste im se trenutno priključili.

[Čet grupe](#) je raspoloživa ako ste prilikom otvaranja čet aplikacije prijavljeni na čet server i ako server podržava čet grupe.

Da biste kreirali čet grupu, izaberite [Opcije](#) > [Kreiraj novu grupu](#).

Da biste se priključili nekoj čet grupi ili nastavili grupnu konverzaciju, dođite do grupe i pritisnite navigator. Unesite poruku i pritisnite taster „Pozovi“ da biste je poslali.

Da biste se priključili čet grupi koja nije na listi ali za koju znate identifikator grupe, izaberite [Opcije](#) > [Prik. se novoj grupi](#).

Da biste napustili čet grupu, izaberite [Opcije](#) > [Napusti čet grupu](#).

Takođe, možete izabrati [Opcije](#) i neku od sledećih opcija:

- [Grupa](#) — Izaberite [Sačuvaj](#) da biste sačuvali grupu u svoje čet grupe, [Vidi učesnike](#) da biste videli trenutne članove grupe ili [Podešavanja](#) da biste izmenili podešavanja grupe. Ovu opciju možete izabrati jedino ako imate uređivačka prava za tu grupu.
- [Prijava](#) — Povežite se na čet server ako se niste prijavili prilikom pokretanja aplikacije.
- [Odjava](#) — Prekinite vezu sa čet serverom.
- [Podešavanja](#) — Izmenite aplikaciju za časkanje ili podešavanja servera.

Da biste uklonili čet grupu, pritisnite taster „Briši“.

Grupne konverzacije

Da biste se priključili konverzaciji, izaberite grupu.

Izaberite [Opcije](#) i neku od sledećih opcija:

- [Ubaci smešak](#) — Dodajte smešak u poruku.
- [Pošalji privatnu po.](#) — Pošaljite privatnu poruku jednom članu čet grupe ili za više njih, ali ne svima.
- [Odgovori](#) — Pošaljite poruku samo pošiljaocu otvorene poruke.
- [Prosledi](#) — Prosledite otvorenu poruku drugoj čet grupi ili kontaktu.
- [Pošalji pozivnicu](#) — Pozovite čet korisnika da se priključi grupi.
- [Napusti čet grupu](#) — Završite časkanje u grupi.
- [Grupa](#) — Izaberite [Sačuvaj](#) da biste sačuvali grupu u svoje čet grupe, [Vidi učesnike](#) da biste videli trenutne članove grupe ili [Podešavanja](#) da biste izmenili podešavanja grupe. Ovu opciju možete izabrati jedino ako imate uređivačka prava za tu grupu.
- [Snimi časkanje](#) — Sačuvajte kopiju grupne konverzacije.

Da biste poslali poruku, unesite tekst poruke i pritisnite taster „Pozovi“.

Podešavanja čet grupe

Izaberite [Čet grupe](#) > [Opcije](#) > [Grupa](#) > [Podešavanja](#).

Podešavanja čet grupe možete menjati samo ako imate uređivačka prava za tu grupu.

Izaberite neko od sledećih podešavanja:

Poruke

- **Ime grupe:** — Unesite ime za čet grupu.
- **Identifikator grupe** — Identifikator grupe se automatski kreira i ne može biti dodat niti promenjen.
- **Tema grupe** — Unesite temu za grupnu konverzaciju.
- **Dobrodošlica** — Unesite belešku koja pozdravlja čet korisnike kada se priključe grupi.
- **Veličina grupe** — Unesite maksimalan broj čet korisnika koji se mogu priključiti grupi.
- **Dopusti pretragu** — Izaberite da li želite da dozvolite čet korisnicima da pronađu grupu prilikom pretrage.
- **Urednička prava** — Da biste ostalim članovima grupe dodelili uređivačka prava za tu grupu, izaberite **Izabrano** > **Opcije** > **Dodaj urednika**. Čet korisnici sa uređivačkim pravima mogu menjati podešavanja grupe i pozivati ostale korisnike da se priključe grupi ili im to zabranjivati.
- **Članovi grupe** — Da biste zatvorili grupu i dozvolili samo izabranim čet korisnicima da se priključe, izaberite **Samo izabrani** > **Opcije** > **Dodaj člana**.
- **Lista zabranjenih** — Da biste sprečili neke čet korisnike da se priključe grupi, izaberite **Opcije** > **Dodaj u zabranjene**.
- **Dopusti privatne por.** — Da biste sprečili članove grupe da razmenjuju privatne poruke, izaberite **Ne**.

Izmena prava grupe

Da biste uređivačka prava dodali članovima čet grupe ili im ta prava oduzeli, izaberite **Opcije** > **Grupa** > **Podešavanja** > **Urednička prava** > **Izabrano**.

Savet: Čet korisnici sa uređivačkim pravima mogu menjati podešavanja grupe i pozivati ostale korisnike da se priključe grupi ili im to zabranjivati.

Da biste članovima dodelili uređivačka prava za grupu, izaberite **Opcije** > **Dodaj urednika** i neku od sledećih opcija:

- **Iz čet kontakata** — Dodajte jedan ili nekoliko vaših čet kontakata.
- **Unesi ident. korisnika** — Unesite identifikator čet korisnika.

Da biste članu grupe oduzeli uređivačka prava, izaberite **Opcije** > **Ukloni**.

Zabranjen pristup grupi

Dođite do čet grupe i izaberite **Opcije** > **Grupa** > **Podešavanja** > **Lista zabranjenih**.

Da biste sprečili čet korisnike da se priključe grupi, izaberite **Opcije** > **Dodaj u zabranjene** i neku od sledećih opcija:

- **Iz čet kontakata** — Zabranite pristup jednom ili nekolicini vaših čet kontakata.
- **Unesi ident. korisnika** — Unesite identifikator čet korisnika.

Da biste dozvolili zabranjenom korisniku da se priključi grupi, izaberite **Opcije** > **Ukloni**.

Čet kontakti

Kada je prijavljivanje na čet uslugu dovršeno, vaša lista kontakata za dobavljača usluga se automatski preuzima. Ako vaša lista kontakata nije raspoloživa, sačekajte nekoliko minuta i pokušajte ručno da je preuzmete.

Savet: Status na mreži vaših čet kontakata je označen indikatorom pored imena kontakta.

Da biste kreirali čet kontakt karticu, izaberite **Opcije** > **Novi čet kontakt**. Unesite identifikator korisnika i nadimak i izaberite **Urađeno**. Identifikator korisnika može imati do 50 znakova, a dobavljač čet usluga može zatražiti da identifikator korisnika bude u formatu korisničkoime@domen.com. Nadimak nije obavezan.

Da biste prikazali različitu listu vaših čet kontakata, izaberite **Opcije** > **Promeni listu kont.**

Dođite do čet korisnika i izaberite **Opcije** i neku od sledećih opcija:

- **Otvori konverzaciju** — Započnite ili nastavite ćaskanje sa kontaktom.
- **Detalji kontakta** — Pregledajte kontakt karticu.
- **Opcije izmena** — Izmenite ili izbrišite kontakt karticu, premestite je na drugu kontakt listu ili primite obaveštenje kada se promeni status kontakta na mreži.
- **Pripada grupama** — Pogledajte čet grupe kojima se kontakt priključio.
- **Nova kontakt lista** — Kreirajte listu kontakata za posebnu grupu čet kontakata.
- **Ažuriraj dostupnost uč.** — Ažurirajte status na mreži vaših čet kontakata.
- **Opcije blokiranja** — Sprečite ili omogućite prijem poruka od kontakta.
- **Prijava** — Povežite se na čet server ako se niste prijavili prilikom pokretanja aplikacije.
- **Odjava** — Prekinite vezu sa čet serverom.
- **Podešavanja** — Izmenite aplikaciju za ćaskanje ili podešavanja servera.

Raspoloživost opcija može varirati.

Da biste izbrisali čet kontakt, pritisnite taster „Briši“.

Blokirani kontakti

Izaberite **Čet kontakti** > **Opcije** > **Opcije blokiranja** > **Vidi listu blokiranih**.

Da biste pronašli blokiranog čet korisnika, unesite prva slova njegovog imena. Odgovarajuće ime se pojavljuje na listi.

Poruke

Da biste omogućili primanje poruka od blokiranog čet korisnika, izaberite [Opcije > Deblokiraj](#).

Da biste sprečili prijem poruka od ostalih čet korisnika, izaberite [Opcije > Blokiraj nove kontakte](#). Izaberite čet korisnika iz vaših čet kontakata ili unesite identifikator korisnika.

Pregled poziva

Izaberite [Konverzacije](#). Dođite do poziva i pritisnite navigator.

Izaberite [Opcije](#) i neku od sledećih opcija:

- [Prikluči se](#) — Priključite se čet grupi.
- [Odbaci](#) — Odbijte poziv i pošaljite poruku pošiljaocu.
- [Obriši](#) — Izbrišite poziv.
- [Opcije blokiranja](#) — Sprečite prijem poziva od ovog pošiljaoca.

Snimljena ćaskanja

Da biste pregledali snimljenu konverzaciju, izaberite [Snimljena ćask.](#), dođite do konverzacije i pritisnite navigator.

Takođe, možete doći do snimljene konverzacije i izabrati [Opcije](#) i neku od sledećih opcija:

- [Pošalji](#) — Pošaljite čet sesiju na kompatibilni uređaj.
- [Prijava](#) — Povežite se na čet server ako se niste prijavili prilikom pokretanja aplikacije. Da biste prekinuli vezu, izaberite [Odjava](#).
- [Podešavanja](#) — Izmeneite aplikaciju za ćaskanje ili podešavanja servera.

Da biste izbrisali čet konverzaciju, pritisnite taster „Briši“.

Podešavanja

Izaberite [Opcije > Podešavanja > Podešav. ćaskanja](#).

Izaberite neko od sledećih podešavanja:

- [Korisnički nadimak](#) — Da biste promenili ime koje vas identifikuje u čet grupama, izaberite [Da](#).
- [Dopusti poruke od:](#) — Izaberite da li želite da primete čet poruke od svih čet korisnika, samo od vaših čet kontakata ili da uopšte ne primete poruke.
- [Dopusti pozivnice od:](#) — Izaberite da li želite da primete pozive za čet grupe od svih čet korisnika, samo od vaših čet kontakata ili da uopšte ne primete pozive.
- [Interval dol. poruka](#) — Da biste smanjili ili povećali brzinu prikazivanja novih poruka, pomerite se levo ili desno.
- [Razvrstaj čet kont.](#) — Izaberite prikazivanje čet kontakata po abecednom redu ili po njihovom statusu na mreži.
- [Osvežavanje dostup.](#) — Da biste automatski ažurirali status na mreži čet kontakata, izaberite [Automatsko](#).
- [Oflajn kontakti](#) — Izaberite da li će se čet kontakti koji imaju status van mreže prikazivati na listi čet kontakata.

Dostupna podešavanja za izmenu se mogu razlikovati. Za više informacija obratite se dobavljaču usluga.

Podešavanja čet servera

Izaberite [Opcije > Podešavanja > Podešavanja servera](#).

Dođite do sledećih opcija i pritisnite navigator da biste konfigurisali čet server:

- [Serveri](#) — Dodajte nove, izmenite ili izbrišite servere.
- [Primarni server](#) — Promenite server na koji se vaš aparat automatski prijavljuje, dođite do željenog servera i pritisnite navigator.
- [Tip prijave za ćask.](#) — Da biste uspostavili vezu između aparata i podrazumevanog servera, izaberite [Automatska](#). Izaberite [Auto. u matičnoj](#) da biste automatizovali vezu kada ste u matičnoj mreži. Izaberite [Pri pokretanju](#) da biste se povezali sa serverom kada otvorite aplikaciju za ćaskanje. Izaberite [Ručna](#) da biste se ručno povezali sa serverom u bilo koje doba.

■ Posebne poruke

Vaš aparat može primati mnogo vrsta poruka koje sadrže podatke:

- [Logo operatora](#) — Da biste sačuvali logotip, izaberite [Opcije > Sačuvaj](#).
- [Ton zvona](#) — Da biste sačuvali ton zvona, izaberite [Opcije > Sačuvaj](#).
- [Konfiguraciona poruka](#) — U konfiguracionoj poruci, možete primiti podešavanja od svog operatera mreže, dobavljača usluga ili informatičke službe svoje firme. Da biste prihvatili podešavanja, otvorite poruku i izaberite [Opcije > Sačuvaj sve](#).
- [Obaveštenje o e-mailu](#) — Napomena vas obaveštava koliko novih e-poruka imate u svom udaljenom sandučetu. Prošireno obaveštenje može da sadrži i detaljnije informacije.

Slanje servisnih zahteva

Pošaljite svom dobavljaču usluga poruku sa servisnim zahtevom i zatražite aktiviranje određenih mrežnih usluga.

P o r u k e

Da biste poslali servisni zahtev svom dobavljaču usluga, izaberite **Opcije** > **Servisni zahtev**. Unesite servisni zahtev kao tekst poruke i izaberite **Opcije** > **Pošalji**.

7. Paket za tim

Kreirajte, menjajte i brišite timove, šaljite poruke, pregledajte Web stranice tima i upućujte pozive timovima jednim potezom. Izaberite **Meni** > **Kancelarija** > **Paket za tim**.

Da biste kreirali novi tim, izaberite **Opcije** > **Tim** > **Kreiraj**.

Da biste izmenili tim, izaberite tim i **Opcije** > **Tim** > **Izmeni**.

Da biste uklonili tim, izaberite tim i **Opcije** > **Tim** > **Obriši**.

Da biste izabrali radnju, prvo izaberite tim sa leve strane, zatim se pomerite u okno za radnju sa desne strane i izaberite neku od sledećih radnji:

- **Pozovi** — Uputite poziv timu. Članovi tima se pozivaju jedan po jedan i stavljaju na čekanje sve dok pozivi ne budu mogli da se spoje u konferencijski poziv (mrežna usluga). Maksimalan broj učesnika zavisi od mrežne usluge.
- **Kreiraj poruku** — Pošaljite kratku poruku, multimedijalnu poruku ili e-poruku izabranom timu.
- **Pozovi br. za konf. pozive** — Uputite poziv usluzi za konferencijski poziv (mrežna usluga) koji je definisan za izabrani tim.
- **Voki-toki** — Komunicirajte putem opcije voki-toki (mrežna usluga) sa izabranim timom.
- **Web strane tima** — Otvorite fasciklu markera za Web stranicu izabranog tima.

Da biste pronašli dodatne radnje, izaberite **Opcije** > **Akcije**

■ Paket za tim podešavanja

Da biste izmenili **Paket za tim** podešavanja, izaberite **Opcije** > **Podešavanja**.

Izaberite neku od sledećih opcija:

- **Stavke trake sa akcij.** — Definišite koje će radnje biti prikazane u oknu za radnju i kojim redosledom.
- **Sopstvena vizitkarta** — Definišite svoju kontakt karticu ili izaberite opciju da ne koristite kontakt karticu u komunikaciji sa timom.
- **Vidi sliku kontakta** — Izaberite da li želite da vidite slike članova tima.
- **Podešav. dop. modula** — Definišite podešavanja dodatnog modula. Ovom podešavanju možete da pristupite samo ako su dostupni dodatni moduli koje možete da konfigurirate.

8. Kancelarijske aplikacije

Izaberite **Meni** > **Kancelarija**.

Neke od kancelarijskih aplikacija možda nisu dostupne na svim jezicima.

Otvaranje velike datoteke nije moguće ili će potrajati neko vreme.

■ Beleške

Izaberite **Meni** > **Kancelarija** > **Beleške**.

Možete da kreirate i šaljete beleške drugim kompatibilnim uređajima i da sačuvate datoteke čistog teksta (.txt format) koje primete na **Beleške**.

Da biste napisali novu belešku, izaberite **Opcije** > **Nova beleška**, napišite tekst i pritisnite **Urađeno**.

U glavnom prikazu **Beleške** dostupne su sledeće opcije:

- **Otvori** — Otvorite izabranu belešku.
- **Pošalji** — Da biste poslali izabranu belešku, izaberite jedan od načina slanja.
- **Nova beleška** — Kreirajte novu belešku.
- **Obriši** — Izbrišite izabranu belešku.
- **Markiraj/Demarkiraj** — Izaberite jednu ili više beležaka i za svaku primenite isto pravilo.
- **Sinhronizacija** — Izaberite **Počni** da biste započeli sinhronizaciju ili **Podešavanje** da biste definisali podešavanja sinhronizacije za tu belešku.

Kada pregledate belešku, izaberite **Opcije** > **Nađi** da biste u belešci našli broj telefona, Internet telefonsku adresu, e-adresu ili Web adresu.

■ Kalkulator

Napomena: Preciznost ovog kalkulatora je ograničena i on je namenjen samo za jednostavne proračune.

Izaberite **Meni** > **Kancelarija** > **Kalkulator**.

Da nešto izračunate, unesite prvi član računске operacije. Dođite do funkcije, kao što je sabiranje ili oduzimanje i izaberite je sa liste funkcija. Unesite drugi član računске operacije i izaberite =. Za dodavanje decimalnog separatora, pritisnite #.

Kalkulator izvršava računске operacije redosledom kojim su unete. Rezultat izračunavanja ostaje u polju editora i može da se koristi kao prvi broj nove računске operacije.

Za čuvanje rezultata računске operacije izaberite **Opcije** > **Memorija** > **Sačuvaj**. Sačuvani rezultat zamenjuje prethodno sačuvani broj u memoriji.

Da biste rezultate računске operacije preuzeli iz memorije i koristili ih u računskoj operaciji, izaberite **Opcije** > **Memorija** > **Preuzmi**.

Da biste prikazali poslednji sačuvani rezultat, izaberite **Opcije** > **Poslednji rezultat**.

Napuštanje aplikacije kalkulator ili isključivanje aparata ne briše memoriju. Sledeći put kada otvorite aplikaciju kalkulator, iz memorije možete da preuzmete poslednji sačuvani rezultat.

■ Konvertor

Izaberite **Meni** > **Kancelarija** > **Konvertor**.

Konvertor ima ograničenu preciznost i stoga može doći do grešaka u zaokruživanju.

Konvertovanje mera

1. Dođite do polja **Vrsta** i izaberite **Opcije** > **Vrsta konverzije** da biste otvorili listu mera. Dođite do mere koju želite da koristite i izaberite **OK**.
2. Dođite do prvog polja **Jedinica** i izaberite **Opcije** > **Izaberi jedinicu**. Izaberite jedinicu koju želite da konvertujete i izaberite **OK**. Dođite do sledećeg polja **Jedinica** i izaberite jedinicu u koju želite da konvertujete.
3. Dođite do prvog polja **Količina** i unesite vrednost koju želite da konvertujete. Drugo polje **Količina** se automatski menja da prikaže konvertovanu vrednost.

Pritisnite # da biste dodali decimalni zarez, a * za + i - (za temperaturu) odnosno E (eksponent).

Postavite osnovnu valutu i kurs valute

Napomena: Kada promenite osnovnu valutu, morate uneti nove kurseve valuta jer se svi prethodno postavljeni kursevi brišu.

Kancelarijske aplikacije

Da biste mogli da izvršite konverziju valute, morate izabrati osnovnu valutu i dodati kurseve valuta. Kurs osnovne valute je uvek 1. Osnovna valuta određuje kurs ostalih valuta.

1. Da biste odredili kurs valute za jedinicu valute, dođite do polja **Vrsta** i izaberite **Opcije** > **Kursevi valuta**.
2. Otvoriće se lista valuta, a trenutnu osnovnu valutu ćete videti na vrhu. Dođite to vrste valute i unesite kurs valute koji želite da postavite po pojedinačnoj jedinici valute.
3. Da biste promenili osnovnu valutu, dođite do date valute i izaberite **Opcije** > **Post. za osnovnu v.**
4. Izaberite **Urađeno** > **Da** da biste sačuvali podešavanja.

Kada podesite sve potrebne kurseve valuta, možete vršiti konverziju valuta.

■ Menadžer datoteka

Pomoću **Men. dat.** možete da organizujete sadržaje i karakteristike datoteka i fascikli. Možete da otvarate, kreirate, premeštate, kopirate, tražite i menjate ime datotekama i fasciklama. Zbog zaštite autorskih prava možda nećete moći da pošaljete neke datoteke.

Upravljanje datotekama

Za upravljanje datotekama dođite do fascikle ili datoteke i izaberite **Opcije**.

Izaberite sledeće:

- **Otvori** — Otvorite datoteku. Dođite do željene datoteke i izaberite **OK**.
- **Pošalji** — Pošaljite izabrane datoteke. Dođite do željenih datoteka i izaberite **OK**.
- **Obriši** — Izbrisište izabrane datoteke. Dođite do željenih datoteka i izaberite **Obriši**.
- **Premesti u folder** — Da biste fasciklu ili datoteku premestili u drugu fasciklu, dođite do željene datoteke ili fascikle i izaberite **OK**. Podrazumevane fascikle, kao što su audio snimci u galeriji, ne mogu se premestiti niti izbrisati.
- **Kopiraj u folder** — Sačuvajte kopiju fascikle ili datoteke u drugoj fascikli. Dođite do željene datoteke ili fascikle i izaberite **OK**.
- **Novi folder** — Kreirajte fasciklu.
- **Markiraj/Demarkiraj** — Otvorite podmeni.
- **Preimenuj** — Preimenujte datoteku ili fasciklu. Dođite do željene datoteke ili fascikle, unesite novo ime i izaberite **OK**.
- **Nađi** — Potražite određene fascikle ili datoteke. Izaberite tip memorije za traženje i unesite tekst koji želite da pronađete.
- **Primi preko IC** — Primite datoteku putem infracrvene veze.
- **Vidi detalje** — Pregledajte informacije o datotekama.
- **Detalji o memoriji** — Proverite zauzetost memorije u memoriji telefona ili na memorijskoj kartici.

Traženje datoteka

1. Da biste započeli traženje datoteka, izaberite **Opcije** > **Nađi**.
2. Izaberite memoriju koju želite da pretražite.
3. Unesite tekst za pretragu i pritisnite navigator. Prikazane su datoteke i fascikle čija imena sadrže tekst za pretragu.
4. Izaberite **Nađi** da biste započeli novu pretragu.

■ Quickoffice

Da biste koristili aplikacije **Quickoffice**, izaberite **Meni** > **Kancelarija** > **Quickoffice**. Otvara se lista datoteka formata .doc, .xls, .ppt i .txt koja je sačuvana u memoriji aparata ili na memorijskoj kartici.

Da biste otvorili datoteku i odgovarajuću aplikaciju, pritisnite navigator.

Da biste razvrstali datoteke, izaberite **Opcije** > **Razvrstaj datoteke**.

Da biste otvorili **Quickword**, **Quicksheet** ili **Quickpoint**, dođite do željene kartice pomoću navigatora.

Nisu podržani svi formati ili funkcije datoteka.

Quickword

Pomoću **Quickword** možete pregledati Microsoft Word dokumente na ekranu aparata. **Quickword** podržava boje, podebljani i podvučeni tekst.

Quickword podržava pregledanje dokumenata sačuvanih .doc formatu u programu Microsoft Word 97, 2000 i XP. Nisu podržane sve varijante ili karakteristike pomenutih formata datoteka.

Za kretanje po dokumentu koristite navigator.

Za traženje teksta u dokumentu izaberite **Opcije** > **Traži**.

Takođe, možete izabrati **Opcije** i neku od sledećih opcija:

Kancelarijske aplikacije

- **Idi na** — Pomerite se na početak, kraj ili izabrani položaj u dokumentu.
- **Zum** — Uvećajte ili umanjite.
- **Počni automat. listanje** — Započnite automatsko kretanje po dokumentu. Da biste prekinuli kretanje, izaberite **Opcije > Prekini autom. listanje**.

Quicksheet

Pomoću **Quicksheet** možete da čitate Microsoft Excel datoteke na ekranu uređaja.

Quicksheet podržava pregledanje unakrsnih tabela sačuvanih .xls formatu u programu Microsoft Excel 97, 2000 i XP. Nisu podržane sve varijante ili karakteristike pomenutih formata datoteka.

Za kretanje po unakrsnoj tabeli koristite navigator.

Za prebacivanje iz jednog radnog lista u drugi izaberite **Opcije > Radni list**.

Za traženje teksta, vrednosti ili formule u unakrsnoj tabeli izaberite **Opcije > Nađi**.

Za promenu prikaza unakrsne tabele izaberite **Opcije** i neku od sledećih opcija:

- **Švenk** — Krećite se kroz trenutni radni list u blokovima. Blok sadrži redove i kolone prikazane na ekranu. Da biste prikazali redove i kolone, pomerite se do bloka i izaberite **OK**.
- **Promeni dimenzije** — Podesite veličinu redova i kolona.
- **Zum** — Uvećajte ili umanjite.
- **Zamrzni okna** — Dok se krećete kroz unakrsnu tabelu, neka redovi, kolone ili i redovi i kolone budu vidljivi.

Quickpoint

Pomoću **Quickpoint** možete da pregledate Microsoft PowerPoint prezentacije na ekranu uređaja.

Quickpoint podržava pregledanje prezentacija sačuvanih .ppt formatu u programu Microsoft PowerPoint 97, 2000 i XP. Nisu podržane sve varijante ili karakteristike pomenutih formata datoteka.

Za kretanje kroz prikaz slajdova, strukture i napomena, dođite do željene kartice pomoću navigatora.

Za prebacivanje na sledeći ili prethodni slajd prezentacije, pomerajte se gore ili dole pomoću navigatora.

Za prikazivanje prezentacije u punom ekranu, izaberite **Opcije > Puni ekran**.

Da biste proširili stavke prezentacije u prikazu strukture, izaberite **Opcije > Proširi unos**.

■ PDF čitač

Izaberite **Meni > Kancelarija**.

Pomoću PDF čitača možete da čitate PDF dokumente na ekranu aparata, potražite tekst u dokumentima, menjate podešavanja - na primer nivo zoomiranja i prikaze stranice, kao i da šaljete PDF datoteke putem e-pošte.

■ Zip menadžer

Izaberite **Meni > Kancelarija**.

Pomoću Zip menadžera možete da kreirate nove datoteke arhive za čuvanje komprimovanih datoteka ZIP formata; da dodate jednu ili više komprimovanih datoteka ili direktorijuma u arhivu; da postavite, obrišite ili promenite lozinku arhive za zaštićene arhive; kao i da promenite podešavanja, na primer nivo komprimovanja, jedinicu privremene datoteke, kodiranje imena datoteke, podrazumevanu jedinicu i podrazumevani početni prikaz.

Datoteke arhive možete čuvati u memoriji aparata ili na memorijskoj kartici.

■ Sat

Izaberite **Meni > Sat**.

Da biste postavili alarm, izaberite **Opcije > Postavi alarm**. Unesite vreme alarma i izaberite **OK**.

Kada je alarm aktivan, prikazana je ikona .

Da biste isključili alarm, izaberite **Stop**, a da biste ga prekinuli na 5 minuta, izaberite **Odloži**. Ako je u vreme podešeno za alarm uređaj isključen, on će se uključiti i oglašiti alarmom. Ako izaberete **Stop**, uređaj pita da li želite da ga aktivirate za telefoniranje. Izaberite **Ne** da uređaj isključite, ili **Da** da biste mogli da pozivate i primete pozive. Ne birajte opciju **Da** kada upotreba bežičnog telefona može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.

Da biste promenili vreme alarma, izaberite **Opcije > Promeni alarm**.

Da biste uklonili alarm, izaberite **Opcije > Ukloni alarm**.

Podešavanje sata

Da biste promenili podešavanja sata, izaberite [Opcije](#) > [Podešavanja](#).

Da biste promenili datum ili vreme, izaberite [Vreme](#) ili [Datum](#).

Da biste promenili sat koji se prikazuje u pasivnim režimima, izaberite [Vrsta sata](#) > [Analogni](#) ili [Digitalni](#).

Da biste dozvolili da komunikaciona mreža ažurira vreme, datum i vremensku zonu u vašem telefonu (mrežna usluga), izaberite [Vreme od oper. mreže](#) > [Automatsko ažuriranje](#).

Da biste promenili ton alarma, izaberite [Ton alarma sata](#).

Svetski sat

Izaberite [Meni](#) > [Sat](#) i pomerite se desno. U prikazu „Svetski sat“ možete da pratite vreme u različitim gradovima.

Da biste prikazu svetskog sata dodali neki grad, izaberite [Opcije](#) > [Dodaj grad](#)

Da biste promenili grad koji određuje datum i vreme na vašem aparatu, izaberite [Opcije](#) > [Moj trenutni grad](#). Grad se prikazuje u glavnom prikazu „Sat“, a vreme u Vašem aparatu se menja prema tom odabranom gradu. Proverite da li je vreme tačno i da li odgovara vašoj vremenskoj zoni.

Da biste uklonili grad sa liste, dođite do grada i pritisnite taster „Briši“.

9. Povezivanje

Institut zaštite autorskih prava može da sprečava kopiranje, modifikovanje, prenos ili prosljeđivanje nekih slika, muzike (uključujući i tonove i melodije zvona) i drugog sadržaja.

Vaš aparat nudi nekoliko opcija za povezivanje sa Internetom, poslovnom internom mrežom, ili sa drugim uređajem ili računarom. Vaš aparat podržava ožičena rešenja sa USB (Universal Serial Bus) kablovskom vezom za paket Nokia PC Suite. Aparat vam omogućava i komunikaciju putem funkcije „Pritisni za razgovor“, Ćaskanja i veza zasnovanih na modemu.

■ Internet pristupne taĉke

Pristupna taĉka je mesto na kom se vaŝ aparat povezuje sa mrežom. Da biste koristili usluge e-poŝte i multimedijalne usluge ili da biste se povezali na Internet i pregledali Web stranice, najpre morate odrediti pristupne taĉke za ove usluge. Moždā Ćete morati da postavite nekoliko pristupnih taĉaka Internetu, zavisno od lokacija kojima ŝelite da pristupite. Na primer, za pretraživanje Weba moždā biti potrebna jedna, a za pristup internoj mreži vaŝe kompanije druga pristupna taĉka. Za povezivanje na Internet preko GPRS veze, uređaj moždā imati unapred definisana, podrazumevana podeŝavanja Internet pristupne taĉke.

Kada prvi put ukljuĉite aparat, pristupne taĉke se mogu automatski podesiti na osnovu informacija od dobavljaĉa usluga u SIM kartici. Podeŝavanja pristupnih taĉaka moždāe primiti i u poruci od svog dobavljaĉa usluga. Na taj naĉin moždāe smanjiti broj podeŝavanja koja morate uneti.

Raspoloživost opcija moždā varirati. Neke ili sve pristupne taĉke za vaŝ aparat mogu biti unapred podeŝene od strane dobavljaĉa usluga. Moždā neĉete moći da dodajete, menjate ili briŝete pristupne taĉke.

Obratite se dobavljaĉu usluga i dobavljaĉu usluga e-poŝte za viŝe informacija o pristupnim taĉkama i njihovim podeŝavanjima.

[Vidite "Podeŝavanja veze", str. 71.](#)

Podeŝavanje Internet pristupne taĉke za data pozive

1. Izaberite **Meni > Alatke > Podeŝav. > Veza > Pristupne taĉke**.
2. Izaberite **Opcije > Nova pristup. taĉka**. Da biste koristili postojeću pristupnu taĉku kao osnovu za novu, izaberite **Koristi postojeća pod.** Da biste poĉeli sa praznom pristupnom taĉkom, izaberite **Koristi prim. podeŝ.**
3. Definiŝite sledeća podeŝavanja.
 - **Ime konekcije** — Unesite opisni naziv veze.
 - **Nosilac podataka** — Izaberite **Data poziv** ili **Brzi GSM prenos**.
 - **Pristupni broj** — Unesite telefonski broj modema pristupne taĉke. Koristite + ispred međunarodnih brojeva.
 - **Korisniĉko ime** — Unesite korisniĉko ime ako to zahteva dobavljaĉ usluga. Korisniĉka imena Ćesto razlikuju mala i velika slova, a obezbeđuje ih dobavljaĉ usluga.
 - **Traži lozinku** — Izaberite **Da** da biste uneli lozinku svaki put kada se prijavite na server ili **Ne** da biste saĉuvali lozinku u memoriji aparata i automatizovali prijavljivanje.
 - **Lozinka** — Unesite korisniĉko ime ako to zahteva dobavljaĉ usluga. Lozinka Ćesto razlikuje mala i velika slova i obezbeđuje je dobavljaĉ usluga.
 - **Autentikacija** — Izaberite **Bezbedna** da biste uvek slali ŝifrovanu lozinku ili **Normalna** da biste slali ŝifrovanu lozinku kada je to moguće.
 - **Poĉetna strana** — Unesite Web adresu stranice koju ŝelite da prikazete kao matičnu stranicu kada koristite ovu pristupnu taĉku.
 - **Tip data poziva** — Izaberite **Analogno** ili **ISDN**.
 - **Maks. brzina prenosa** — Izaberite maksimalnu brzinu prenosa. Ako izaberete **Automatska**, stopu prenosa podataka određuje mreža, a na nju moždā uticati saobraĉaj na mreži. Neki dobavljaĉi usluga mogu naplatiti viŝe za veće stope prenosa podataka.
4. Nakon definisanja osnovnih podeŝavanja, izaberite **Opcije > Napredna podeŝav.** da biste definisali napredna podeŝavanja ili **Nazad** da biste saĉuvali podeŝavanja i izaŝli.

Napredna podeŝavanja Internet pristupnih taĉaka za data pozive

Nakon podeŝavanja osnovne Internet pristupne taĉke za **Data poziv** ili **Brzi GSM prenos**, izaberite **Opcije > Napredna podeŝav.** i definiŝite sledeća napredna podeŝavanja.

- **IPv4 podeŝavanja** — Unesite IP aparata i adrese imena servera za IPv4 Internet protokol.
- **IPv6 podeŝavanja** — Unesite IP aparata i adrese imena servera za IPv6 Internet protokol.
- **Adresa proksi ser.** — Unesite adresu proxy servera.
- **Br. porta proksi ser.** — Unesite broj porta proxy servera. Proxy serveri su posredni serveri između usluge za pregledanje i njenih korisnika, koje koriste neki dobavljaĉi usluga. Ovi serveri mogu obezbediti dodatnu bezbednost i ubrzati pristup usluzi.
- **Koristi povrat. poziv** — Izaberite **Da** ako imate uslugu koji poziva vaŝ aparat kada uspostavite Internet vezu.
- **Vrsta povrat. poziva** — Izaberite **Koristi br. serv.** ili **Koristi drugi broj.** u skladu sa uputstvima vaŝeg dobavljaĉa usluga.
- **Broj za povratni poz.** — Unesite telefonski broj za data pozive vaŝeg aparata koji koristi server za povratne pozive.

Povezivanje

- **Koristi PPP kompres.** — Izaberite **Da** da ubrzate prenos podataka, ako to podržava udaljeni PPP server.
- **Koristi prijavnu proc.** — Izaberite **Da**, ako vaš dobavljač Internet usluga zahteva skriptu za prijavljivanje ili ako želite da automatizujete prijavljivanje. Skripta za prijavljivanje je niz uputstava koje sistem sledi tokom procesa prijavljivanja.
- **Prijavna procedura** — Unesite skriptu za prijavljivanje. Ovo podešavanje je dostupno samo ako ste izabrali **Koristi prijavnu proc.** > **Da**.
- **Inicijalizacija mod.** — Unesite komandni niz za podešavanje veze, ako to traži vaš dobavljač usluga.

Podešavanje Internet pristupne tačke za paketni prenos podataka (GPRS)

1. Izaberite **Meni** > **Alatke** > **Podešav.** > **Veza** > **Pristupne tačke**.
2. Izaberite **Opcije** > **Nova pristup. tačka**. Da biste koristili postojeću pristupnu tačku kao osnovu za novu, izaberite **Koristi postojeća pod.** Da biste počeli sa praznom pristupnom tačkom, izaberite **Koristi prim. podeš.**
3. Definišite sledeća podešavanja.
 - **Ime konekcije** — Unesite opisni naziv veze.
 - **Nosilac podataka** — Izaberite **Paketni prenos**.
 - **Ime pristupne tačke** — Unesite ime pristupne tačke. Ime najčešće obezbeđuje dobavljač usluga ili mrežni operater.
 - **Korisničko ime** — Unesite korisničko ime ako to zahteva dobavljač usluga. Korisnička imena često razlikuju mala i velika slova, a obezbeđuje ih dobavljač usluga.
 - **Traži lozinku** — Izaberite **Da** da biste uneli lozinku svaki put kada se prijavite na server ili **Ne** da biste sačuvali lozinku u memoriji aparata i automatizovali prijavljivanje.
 - **Lozinka** — Unesite korisničko ime ako to zahteva dobavljač usluga. Lozinka često razlikuje mala i velika slova i obezbeđuje je dobavljač usluga.
 - **Autentikacija** — Izaberite **Bezbedna** da biste uvek slali šifrovanu lozinku ili **Normalna** da biste slali šifrovanu lozinku kada je to moguće.
 - **Početna strana** — Unesite Web adresu stranice koju želite da prikazete kao matičnu stranicu kada koristite ovu pristupnu tačku.
4. Nakon definisanja osnovnih podešavanja, izaberite **Opcije** > **Napredna podešav.** da biste definisali napredna podešavanja ili **Nazad** da biste sačuvali podešavanja i izašli.

Napredna podešavanja pristupne tačke Internetu za paketni prenos podataka (GPRS)

Nakon podešavanja osnovne Internet pristupne tačke za paketni prenos podataka (GPRS), izaberite **Opcije** > **Napredna podešav.** i definišite sledeća napredna podešavanja.

- **Tip mreže** — Izaberite **IPv4** ili **IPv6** za vrstu Internet protokola. Internet protokol definiše način prenosa podataka sa aparata i na njega.
- **IP adresa telefona** — Unos IP adrese aparata. Izaberite **Automatska** da bi mreža obezbedila IP adresu za aparat. Ovo podešavanje se prikazuje samo ako izaberete **Tip mreže** > **IPv4**.
- **DNS adresa** — Unesite IP adrese **Adr. primarnog DNS-a** i **Adresa sekun. DNS-a**, ako to zahteva vaš dobavljač usluga ili mrežni operater. U suprotnom, adrese imena servera se obezbeđuju automatski.
- **Adresa proksi ser.** — Unos adrese proxy servera. Proxy serveri su posredni serveri između usluge za pregledanje i njenih korisnika, koje koriste neki dobavljači usluga. Ovi serveri mogu obezbediti dodatnu bezbednost i ubrzati pristup usluzi.

■ Kablovska veza

Pre korišćenja kablovske veze, instalirajte upravljački program USB kabla na računar. Možete koristiti **Prenos podataka** bez instalacije upravljačkih programa USB kabla.

Izaberite **Meni** > **Poveziv.** > **Data kabl**.

Korišćenjem USB kabla možete povezati aparat na kompatibilni računar. Priključite USB kabl na donju stranu aparata. Za promenu tipa uređaja koji obično povezujete na aparat pomoću kabla za prenos podataka, pritisnite navigator.

Izaberite neku od sledećih opcija:

- **Pitaj pri povezivanju** — Izaberite da li želite da budete upitani za tip uređaja svaki put kada povezujete kabl za prenos podataka na aparat.
- **PC Suite** — Povežite paket PC Suite sa aparatom pomoću kabla za prenos podataka i koristite aparat kao modem.
- **Prenos podataka** — Pristupite podacima i vršite prenos podataka kao muzičkih datoteka ili datoteka slika sa vašeg računara pomoću povezivanja kablom za prenos podataka. Da biste koristili režim **Prenos podataka**, uverite se da niste izabrali USB kao vrstu veze u podešavanjima Manage connections u paketu Nokia PC Suite. Umetnite memorijsku karticu u aparat, povežite aparat sa kompatibilnim računarom pomoću USB kabla i izaberite **Prenos podataka** kada aparat upita koji režim se koristi. U ovom režimu, aparat služi kao uređaj za skladištenje velike količine podataka i vi ga možete videti kao prenosivu jedinicu čvrstog diska na računaru. Aparat će se prebaciti u profil **Oflajn** ukoliko je on izabran. Prekinite vezu sa računara (na primer, iz čarobnjaka „Isključi ili izbaci hardver“ u operativnom sistemu Windows) da biste izbegli oštećenje memorijske kartice. Nakon prekida veze, aparat se vraća u profil u kojem se nalazio pre korišćenja režima prenosa podataka.

Za čuvanje izbora izaberite **Nazad**.

■ Bluetooth

Ovaj aparat je usklađen sa Bluetooth Specifikacijama verzija 2.0, koje podržavaju sledeće načine rada: Dial-up Networking Profile (Pristup mreži biranjem priključnog telefonskog broja), Object Push Profile (Distribucija objekata), File Transfer Profile (Prenos datoteka), Handsfree Profile (Hendsfri), Headset Profile (Slušalice), Basic Imaging Profile (Osnovno slikanje) i SIM Access Profile (SIM pristup). Da biste obezbedili međusobnu upotrebljivost između ostalih uređaja koje podržava Bluetooth tehnologija, za ovaj model koristite proširenja koja je odobrila Nokia. Proverite kod proizvođača ostalih uređaja da biste utvrdili njihovu kompatibilnost sa ovim uređajem.

Bluetooth tehnologija omogućava bežično povezivanje elektronskih uređaja u opsegu od 10 m (33 ft). Bluetooth veza se može koristiti za slanje slika, video snimaka, tekstova, vizitkarti, kalendarskih napomena ili za bežično povezivanje sa uređajima koji koriste Bluetooth tehnologiju, na primer sa računarima.

Pošto uređaji koji koriste Bluetooth tehnologiju komuniciraju putem radio-talasa, vaš aparat i ostali uređaji ne moraju biti pravolinijski postavljeni. Dva uređaja ne smeju da budu udaljena jedan od drugog više od 10 metara, mada vezu mogu ometati prepreke kao što su zidovi ili uticaj drugih elektronskih uređaja.

Početak korišćenja Bluetooth veze

Na nekim lokacijama može da postoji ograničenje upotrebe Bluetooth tehnologije. Proverite sa lokalnim vlastima ili sa provajderom servisa.

Upotreba funkcija koje koriste Bluetooth tehnologiju, ili ostavljanje takvih funkcija u pozadini dok se koriste druge funkcije, povećava energetske zahteve prema bateriji i skraćuje njeno trajanje.

Izaberite **Meni > Poveziv. > Bluetooth**.

1. Kada prvi put aktivirate Bluetooth, biće potrebno da navedete ime svog aparata. Dajte svom aparatu jedinstveno ime da biste ga lakše prepoznali ukoliko u blizini postoji više Bluetooth uređaja.
2. Izaberite **Bluetooth > Uključeno**.
3. Izaberite **Prikazivanje mog tel. > Vidljiv svima**.

Vaš aparat i ime koje ste uneli sada mogu da vide i drugi korisnici čiji uređaji koriste Bluetooth tehnologiju.

Podešavanja

Definišite sledeća podešavanja:

- **Bluetooth** — Izaberite **Uključeno** da biste mogli da se povežete sa drugim kompatibilnim uređajem koji koristi Bluetooth vezu.
- **Prikazivanje mog tel.** — Izaberite **Vidljiv svima** da biste omogućili ostalim uređajima koji koriste Bluetooth tehnologiju da pronađu vaš aparat ako je postavljen na **Bluetooth > Uključeno**. Da biste sprečili ostale uređaje da pronađu vaš aparat, izaberite **Skriven**. Čak i ako izaberete **Skriven**, upareni uređaji još uvek mogu da otkriju vaš aparat.
- **Ime mog telefona** — Unesite ime svog aparata. Ime mogu da vide ostali uređaji koji traže uređaje korišćenjem Bluetooth tehnologije. Maksimalna dužina imena je 30 znakova.
- **Režim eksterni SIM** — Izaberite **Uključen** da biste omogućili drugim uređajima, na primer kompatibilnom kompletu za automobil, da koriste SIM karticu aparata za povezivanje na mrežu. [Vidite "SIM pristup profil", str. 55.](#)

Ako se Bluetooth isključio kao rezultat biranja profila **Ofajn**, morate ga ručno aktivirati.

Bezbednosni saveti

Kada ne koristite Bluetooth vezu, izaberite **Bluetooth > Isključeno** ili **Prikazivanje mog tel. > Skriven**.

Nemojte se uparivati sa nepoznatim uređajem.

Slanje podataka

Istovremeno može biti aktivno više Bluetooth veza. Na primer, ukoliko ste povezani sa slušalicama, istovremeno možete da prenosite datoteke u neki drugi kompatibilni uređaj.

1. Otvorite aplikaciju u kojoj se nalazi stavka koju želite da pošaljete.
2. Izaberite stavku, a zatim pritisnite **Opcije > Pošalji > Preko Bluetooth veze**. Aparat traži ostale uređaje koji koriste Bluetooth tehnologiju unutar opsega i prikazuje listu.

Savet: Ako ste ranije koristili Bluetooth vezu za slanje podataka, prikazana je lista sa rezultatima prethodne pretrage. Za traženje dodatnih Bluetooth uređaja izaberite **Još uređaja**.

3. Izaberite uređaj sa kojim želite da se povežete, a zatim pritisnite navigator da biste uspostavili vezu. Ako drugi uređaj zahteva uparivanje pre slanja podataka, biće vam zatraženo da unesete lozinku.
 4. Kad se veza uspostavi, prikazuje se obaveštenje **Šalju se podaci**.
- Fascikla **Poslato** u opciji **Poruke** ne čuva poruke poslate korišćenjem Bluetooth veze.

Povezivanje

Ako ste ranije koristili Bluetooth vezu za slanje stavki, prikazana je lista sa rezultatima prethodne pretrage. Za traženje dodatnih Bluetooth uređaja izaberite **Još uređaja**.

Da biste koristili Bluetooth audio proširenja, na primer Bluetooth slušalice ili komplet hendsfri, aparat morate upariti sa proširenjem. Za lozinke i dodatne informacije pogledajte uputstvo za korišćenje proširenja. Za povezivanje sa audio proširenjem, pritisnite taster za uključivanje/isključivanje da biste uključili proširenje. Neka audio proširenja se automatski povezuju na vaš aparat. U suprotnom, otvorite **Upareni uređaji**, dođite do proširenja i izaberite **Opcije** > **Uspostavi vezu**.

Indikatori Bluetooth povezivanja

 Bluetooth je aktivan.

 Ako ikonica treperi, vaš aparat pokušava da se poveže sa drugim uređajem. Ako ikonica stalno svetli, Bluetooth veza je aktivna.

Uparivanje uređaja

Izaberite **Meni** > **Poveziv.** > **Bluetooth** i pomerite se desno da biste otvorili stranicu **Upareni uređaji**.

Pre uparivanja kreirajte sopstvenu lozinku (dužine od 1 do 16 cifara) i dogovorite se sa vlasnikom drugog uređaja da koristite istu šifru. Uređaji koji nemaju korisnički interfejs imaju unapred postavljenu lozinku. Lozinka vam je potrebna samo kada prvi put povezujete uređaje. Nakon uparivanja, moguće je autorizovati vezu. [Vidite "Autorizacija uređaja", str. 55](#). Uparivanje i autorizovanje veze omogućava brže i lakše povezivanje jer vezu između uparenih uređaja ne morate prihvatiti svaki put kada uspostavljate vezu.

Lozinka za daljinski SIM pristup mora imati 16 cifara.

1. Izaberite **Opcije** > **Novi upareni uređaj**. Telefon započinje traženje Bluetooth uređaja unutar opsega.

Savet: Ako ste ranije koristili Bluetooth vezu za slanje podataka, prikazana je lista sa rezultatima prethodne pretrage. Za traženje dodatnih Bluetooth uređaja izaberite **Još uređaja**.

2. Izaberite uređaj sa kojim želite da se uparite i unesite lozinku. Ista lozinka mora da se unese i na drugom uređaju.

3. Izaberite **Da** za automatsko uspostavljanje veze između vašeg i drugog uređaja ili **Ne** za ručno potvrđivanje veze pri svakom pokušaju povezivanja. Nakon uparivanja, uređaj se čuva na stranici **Upareni uređaji**.

Da biste dali nadimak uparenom uređaju koji se prikazuje samo na vašem aparatu, dođite do uređaja sa kojim ste se uparili i izaberite **Opcije** > **Dodeli nadimak**.

Da biste izbrisali uparivanje, izaberite uređaj čije uparivanje želite da izbrisete i **Opcije** > **Obrisi**. Za brisanje svih uparivanja izaberite **Opcije** > **Obrisi sve**.

Savet: Ako ste trenutno povezani sa uređajem, a pri tom ste poništili uparivanje sa njim, uparivanje se odmah otkazuje i veza se prekida.

Autorizacija uređaja

Ako je u pitanju pouzdani upareni uređaj, možete da mu omogućite automatsko povezivanje sa vašim aparatom. Možete izabrati neku od sledećih opcija:

- **Post. kao ovlašćen** — Veza između vašeg uređaja i drugog uređaja se može uspostaviti bez vašeg znanja. Nije potrebno posebno odobrenje ili ovlašćenje. Ovaj status koristite za sopstveni uređaj, na primer kompatibilne slušalice ili računar, ili za uređaj koji pripada osobi od poverenja.
- **Post. kao neovlaš.** — Zahtevi za povezivanje sa drugim uređajem moraju biti odobreni svaki put.

Prijem podataka

Ako želite da primete podatke putem Bluetooth veze, izaberite **Bluetooth** > **Uključeno** i **Prikazivanje mog tel.** > **Vidljiv svima**.

Kada primete podatke putem Bluetooth veze, čuje se tonski signal i pojavljuje se upit o prihvatanju poruke. Ako je prihvatite, poruka se smešta u fasciklu **Primljeno** u **Poruke**.

Savet: Datotekama na aparatu ili na memorijskoj kartici možete pristupiti koristeći kompatibilan pribor koji podržava uslugu File Transfer Profile Client (Prenos podataka klijenta), na primer laptop računar.

Prekid Bluetooth veze

Bluetooth veza se automatski prekida nakon obavljenog slanja ili prijema podataka. Samo paket Nokia PC Suite i neka proširenja, na primer slušalice, mogu da održe vezu i kada se ona aktivno ne koristi.

■ SIM pristup profil

Koristeći SIM pristup profil možete da pristupate SIM kartici svog aparata korišćenjem kompatibilnog telefonskog kompleta za automobil. Na taj način vam nije neophodna zasebna SIM kartica da biste pristupali podacima SIM kartice i GSM mreži.

Da biste koristili SIM pristup profil, potrebno je sledeće:

Povezivanje

- Kompatibilni telefonski komplet za automobil koji podržava Bluetooth bežičnu tehnologiju
- Važeća SIM kartica u aparatu

Za više informacija o telefonskim kompletima za automobil i kompatibilnosti sa vašim aparatom, pogledajte www.nokia.com i uputstvo za korisnika vašeg kompleta za automobil.

Rad sa SIM pristup profilom

1. Izaberite **Meni > Poveziv. > Bluetooth** da biste aktivirali Bluetooth vezu na vašem aparatu.
2. Da biste omogućili daljinski SIM pristup, dođite do **Režim eksterni SIM** i pritisnite navigator.
3. Aktivirajte Bluetooth tehnologiju u telefonskom kompletu za automobil.
4. Koristite telefonski komplet za automobil da biste započeli pretragu kompatibilnih aparata. Uputstva potražite u uputstvu za korisnika svog telefonskog kompleta za automobil.
5. Izaberite svoj aparat sa liste kompatibilnih aparata.
6. Da biste uparili aparate, u svoj aparat unesite Bluetooth lozinku prikazanu na ekranu telefonskog kompleta za automobil.
7. Postavite telefonski komplet za automobil za ovlašćeni uređaj. Izaberite **Meni > Poveziv. > Bluetooth** i dođite do stranice **Upareni uređaji**. Dođite do telefonskog kompleta za automobil i unesite Bluetooth lozinku. Kada vas aparat upita da li da veza bude automatska, izaberite **Da**. Povezivanje vašeg aparata i telefonskog kompleta za automobil će se sprovesti bez posebnih prihvatanja i autorizacije. Ako izaberete **Ne**, zahtevi za uspostavljanje veze iz tog aparata moraju biti posebno odobreni svaki put.

Savet: Ako ste telefonskim kompletom za automobil već pristupili SIM kartici koristeći trenutno aktivni korisnički profil, telefonski komplet za automobil će automatski tražiti aparat sa SIM karticom. Ako pronađe vaš aparat, a automatska autorizacija se aktivira, telefonski komplet za uređaj se automatski povezuje sa GSM mrežom kada pokrenete motor automobila.

Kada aktivirate daljinski SIM pristup profil, možete koristiti aplikacije na aparatu koje ne zahtevaju mrežne ili SIM usluge.

Da biste prekinuli daljinsku SIM pristup vezu sa vašeg aparata, izaberite **Meni > Poveziv. > Bluetooth > Režim eksterni SIM > Isključen**.

■ Infracrvena veza

Ne usmeravajte snop IC (infracrvenih) zraka nikome u oči, i ne dozvolite da on stvara smetnje drugim IC uređajima. Ovaj aparat je laserski proizvod klase 1.

Koristite infracrvenu vezu za povezivanje dva aparata i prenos podataka medju njima. Sa infracrvenom vezom možete razmenjivati podatke kao što su vizit karte, napomene iz kalendara, i medijske datoteke sa kompatibilnim aparatom.

Slanje i prijem podataka

1. Uverite se da su infracrveni portovi uređaja okrenuti jedan prema drugom. Pozicioniranje uređaja je važnije od ugla ili rastojanja.
2. Izaberite **Meni > Poveziv. > IC veza** i pritisnite navigator da biste uključili infracrvenu vezu na vašem aparatu. Uključite infracrvenu vezu na drugom aparatu.
3. Sačekajte par sekundi dok se infracrvena veza ne uspostavi.
4. Da biste mogli da je pošaljete, pronađite željenu datoteku u nekoj od aplikacija ili u menadžeru datoteka, i izaberite **Opcije > Pošalji > Preko IC veze**.

Ukoliko prenos podataka ne počne u roku od 1 minuta od aktiviranja infracrvenog porta, veza se prekida i mora se ponovo uspostaviti.

Sve stavke koje su primljene putem infracrvene veze smeštaju se u fasciklu „Primljeno“ aplikacije **Poruke**.

Udaljavanjem aparata prekida se veza, ali infracrveni zrak ostaje aktivan u vašem aparatu sve dok ga ne isključite.

■ Veze za paketni prenos podataka

Paketni podaci

GPRS (general packet radio service - opšti paketni prenos podataka) omogućava mobilnim telefonima bežični pristup mrežama podataka (mrežna usluga). GPRS koristi tehnologiju paketnog prenosa podataka gde se informacije šalju u kratkim nizovima podataka preko mreže mobilne telefonije. Prednost slanja podataka u paketima je u tome što je mreža zauzeta samo tokom slanja ili prijema podataka. Pošto GPRS efikasno koristi mrežu, omogućava brzo uspostavljanje veze za paketni prenos podataka i veliku brzinu prenosa podataka.

Na GPRS uslugu se morate pretplatiti. Za dostupnost i pretplatu na GPRS obratite se mrežnom operateru ili dobavljaču usluga.

Povezivanje

Napredni GPRS (EGPRS) je sličan GPRS-u, ali omogućava brže veze. Za dodatne informacije o dostupnosti EGPRS-a i brzinama prenosa podataka, obratite se mrežnom operateru ili dobavljaču usluga. Imajte na umu da, kada odaberete GPRS kao nosioca podataka, aparat koristi EGPRS umesto GPRS-a ako je on dostupan na mreži.

Tokom govornog poziva ne možete da uspostavite GPRS vezu, a sve postojeće GPRS veze su stavljene na čekanje, osim ako mreža ne podržava dvostruki prenos podataka.

■ Menadžer veze

Izaberite [Meni](#) > [Poveziv.](#) > [Men. veza](#).

Da biste prikazali status veza za paketni prenos podataka ili prekinuli veze, izaberite [Akt. data veze](#).

Pregled i prekidanje aktivnih veza

Napomena: Stvarno vreme koje provajder fakturiše za razgovore može da varira u zavisnosti od mogućnosti mreže, zaokruživanja za naplatu, i tako dalje.

U prikazu aktivnih veza možete videti otvorene veze za paketni prenos podataka.

Da biste prikazali detaljne informacije o mrežnim vezama, izaberite vezu sa liste i [Opcije](#) > [Detalji](#). Vrsta informacija koja se prikazuje zavisi od vrste veze.

Za prekid mrežne veze izaberite vezu sa liste i [Opcije](#) > [Raskini vezu](#).

Za istovremeni prekid svih aktivnih mrežnih veza izaberite [Opcije](#) > [Raskini sve veze](#).

Da biste prikazali detalje o mreži, pritisnite navigator.

■ Modem

Izaberite [Meni](#) > [Poveziv.](#) > [Modem](#).

Uz kompatibilni računar, možete koristiti vaš aparat kao modem za povezivanje na Web.

Da biste svoj aparat mogli da koristite kao modem:

- Potrebno je da na svom računaru imate instaliran odgovarajući softver za data komunikacije.
- Morate se pretplatiti na odgovarajuće mrežne usluge kod svog dobavljača usluga ili kod dobavljača Internet usluga.
- Na svom računaru morate imati instalirane odgovarajuće upravljačke programe. Morate instalirati upravljačke programe za kablovsku vezu i možda ćete morati da instalirate ili ažurirate upravljačke programe za Bluetooth ili infracrvenu vezu.

Da biste povezali aparat sa kompatibilnim računarom koristeći infracrvenu vezu, pritisnite navigator. Uverite se da su infracrveni portovi aparata i računara okrenuti direktno jedan prema drugom i da nema prepreka između njih.

Da biste povezali svoj aparat i računar koristeći Bluetooth bežičnu tehnologiju, započnite povezivanje od računara. Da biste aktivirali Bluetooth vezu u vašem aparatu, izaberite [Meni](#) > [Poveziv.](#) > [Bluetooth](#) i izaberite [Bluetooth](#) > [Uključeno](#).

Ako koristite kabl za povezivanje vašeg aparata na računar, započnite povezivanje od računara.

Imajte na umu da možda neće biti moguće korišćenje neke druge komunikacione funkcije kada se aparat koristi kao modem.

■ Mobilna VPN mreža

Izaberite [Meni](#) > [Alatke](#) > [Podešav.](#) > [Veza](#) > [VPN](#).

Klijent Nokia mobilne virtuelne privatne mreže (VPN) kreira bezbedne veze sa kompatibilnom internom mrežom i servisima kompanije, kao što je e-pošta. Vaš se aparat putem Interneta povezuje sa mobilne mreže na mrežni prolaz VPN mreže kompanije, koji služi kao glavni ulaz za kompatibilnu mrežu kompanije. VPN klijent koristi IP Security (IPSec) tehnologiju. IPSec je okvir otvorenih standarda za obezbeđivanje bezbedne razmene podataka preko IP mreža.

VPN pravila definišu način koji VPN klijent i VPN mrežni prolaz koriste za međusobnu proveru autentičnosti i Kontaktirajte svoju korporaciju za VPN polisu.

Da biste sa nekom aplikacijom koristili VPN, aplikacija mora biti povezana sa VPN pristupnom tačkom. VPN pristupna tačka se sastoji od Internet pristupne tačke i VPN polise.

Upravljanje VPN-om

U VPN upravljanju možete upravljati svojim VPN polisama, serverima polisa, VPN dnevnicima i lozinkom zaštitnog ključa. VPN pravila definišu kako će se podaci šifrovati radi njihovog prenosa putem nesigurnih mreža. Lozinka zaštitnog ključa pomaže u zaštiti privatnih ključeva.

Pristupna tačka je mesto na kome se vaš telefonski aparat povezuje sa mrežom putem veze za prenos podataka ili paketnog prenosa podataka. Da biste koristili usluge e-pošte i multimedijalne usluge ili da biste pregledali Web stranice, najpre morate

Povezivanje

odrediti Internet pristupne tačke za ove usluge. VPN pristupne tačke sparuju VPN pravila sa Internet pristupnim tačkama i tako kreiraju šifrovane veze.

Za upravljanje VPN-om izaberite [Upravljanje VPN-om](#) > [Opcije](#) > [Otvori](#) i neku od sledećih opcija:

- **VPN polisa** — Instalirajte, pregledajte i ažurirajte VPN pravila.
- **Serveri VPN polisa** — Izmenite podešavanja veze servera VPN polisa odakle možete instalirati i ažurirati VPN polise.
- **VPN dnevnik** — Pregledajte dnevnik svojih instalacija VPN polisa, ažuriranja i sinhronizacija i drugih VPN veza.

Upravljanje VPN pravilima

Za upravljanje VPN pravilima izaberite [Upravljanje VPN-om](#) > [VPN polisa](#) > [Opcije](#) i neku od sledećih opcija:

- **Instaliraj polisu** — Instalirajte polisu. Unesite korisničko ime i lozinku za server VPN polisu. Kontaktirajte sa svojim administratorom sistema i tražite korisničko ime i lozinke.
- **Definiši VPN p. tačku** — Kreirajte VPN pristupnu tačku za sparivanje VPN polise sa Internet pristupnom tačkom.
- **Ažuriraj polisu** — Ažurirajte izabranu VPN polisu.
- **Obrisi polisu** — Izbrišite izabranu VPN polisu. Ako izbrišete VPN polisu, ona će se ponovo instalirati kada sledeći put sinhronizujete svoj telefon sa serverom VPN polise, osim ako je i ona izbrisana sa servera. Isto tako, ako je VPN polisa izbrisana sa servera, nakon sinhronizacije će biti izbrisana i sa vašeg telefona.

Za upravljanje serverima VPN polisa izaberite [Serveri VPN polisa](#) > [Opcije](#) > [Otvori](#) i neku od sledećih opcija:

- **Novi server** — Dodajte server VPN polise.
- **Sinhronizuj server** — Instalirajte novu ili ažurirajte izabranu VPN polisu.
- **Obrisi server** — Izbrišite izabrani server VPN polisa.

Za upravljanje serverima VPN polisa izaberite [Opcije](#) > [Otvori](#) > [Novi server](#) ili [Izmeni server](#) i neku od sledećih opcija:

- **Ime servera polisa** — Unesite novo ime za server, sa najviše 30 znakova.
- **Adr. servera polisa** — Unesite adresu servera. Adresa servera polisa se ne može izmeniti nakon što se povežete sa serverom da biste instalirali ili ažurirali VPN polise.
- **Internet pris. tačka** — Izaberite Internet pristupnu tačku da biste se povezali sa VPN serverom polisa.
- **Lozinka zašt. ključa** — promenite lozinku spremišta privatnih ključeva. Lozinka se automatski kreira kada je prvi put potrebna.

Prikaz VPN dnevnika

Izaberite [Upravljanje VPN-om](#) > [VPN dnevnik](#) > [Otvori](#).

VPN dnevnik beleži vaše posete VPN serverima radi instalacije, ažuriranja i sinhronizacije VPN pravila i vaše VPN veze. Greška, upozorenje i unosi podataka prikazani su ikonom sa leve strane unosa. Da biste detaljnije pogledali stavku dnevnika, izaberite je. Administratore sistema obavestite o šiframa uzroka koje se mogu videti u detaljnom prikazu, jer one pomažu pri pronalaženju uzroka problema koje biste mogli imati sa VPN-om. Kada veličina dnevnika dostigne 20 KB, najstarije stavke se brišu kako bi se napravilo mesta za nove.

Izaberite [Opcije](#) i neku od sledećih opcija:

- **Osveži dnevnik** — Ažuriranje dnevnika.
- **Obrisi dnevnik** — Izbrišite stavke dnevnika.

■ Sinhronizacija podataka

[Meni](#) > [Povezivanje](#) > [Sinhroniz.](#)

Koristite [Sinhroniz.](#) da biste sinhronizovali vaše kontakte, kalendar, beleške ili beleške sa odgovarajućim aplikacijama na kompatibilnom računaru ili udaljenom Internet serveru. Vaša podešavanja sinhronizacije čuvaju se u skupu sinhronizacije. Ova aplikacija za daljinsku sinhronizaciju podataka koristi SyncML tehnologiju. Za informacije o SyncML kompatibilnosti, obratite se isporučiocu aplikacije sa kojom želite da sinhronizujete svoj aparat.

Dostupne aplikacije koje možete da sinhronizujete variraju. Obratite se svom dobavljaču usluga za detaljnije informacije.

Savet: Podešavanja sinhronizacije možete da primite i kao poruku od dobavljača usluga.

Kreiranje skupa sinhronizacije

Za kreiranje skupa izaberite [Opcije](#) > [Novi profil sinhroniz.](#) i neku od sledećih opcija:

- **Ime profila sinh.** — Unesite ime za skup.
- **Aplikacije** — Izaberite aplikacije za sinhronizaciju sa skupom.
- **Podešavanja veze** — Navedite potrebna podešavanja veze. Za detalje se obratite svom dobavljaču usluga.

Da biste izmenili postojeći profil, izaberite [Opcije](#) > [Izmeni profil sinh.](#)

Skupovi sinhronizacije

U glavnom prikazu [Sinchroniz.](#) izaberite [Opcije](#) i izaberite neku od sledećih opcija:

- [Sinchronizuj](#) — Sinchronizovanje podataka koji su uključeni u izabrani skup sa udaljenom bazom podataka.
- [Novi profil sinhroniz.](#) — Kreiranje skupa sinhronizacije. Možda ćete želeti da kreirate više skupova sinhronizacije za aplikaciju da bi se razlikovao nosilac podataka koji se koristi ili udaljena baza podataka sa kojom sinhronizujete aparat.
- [Vidi dnevnik](#) — Prikaz dodatih, ažuriranih i izbrisanih stavki u poslednjoj sinhronizaciji sa skupom.
- [Obriši](#) — Uklonite izabrani profil.

Podešavanja za sinhronizaciju veze

Za kreiranje podešavanja veze novog skupa izaberite [Novi profil sinhroniz.](#) > [Podešavanja veze](#) i neku od sledećih opcija:

- [Verzija servera](#) — Izaberite verziju SyncML koju možete koristiti sa svojim serverom.
- [ID servera](#) — Unesite identifikator svog servera. Ovo podešavanje je dostupno samo ako izaberete verziju 1.2 protokola SyncML.
- [Nosilac podataka](#) — Izaberite nosioca podataka da biste se povezali sa udaljenom bazom podataka tokom sinhronizacije.
- [Pristupna tačka](#) — Izaberite pristupnu tačku za sinhronizaciju veze ili kreirajte novu pristupnu tačku. Možete izabrati i da budete upitani za pristupnu tačku svaki put kada započnete sinhronizaciju.
- [Adresa domaćina](#) — Unesite Web adresu servera koji sadrži bazu podataka sa kojom želite da sinhronizujete aparat.
- [Port](#) — Unesite broj porta servera udaljene baze podataka.
- [Korisničko ime](#) — Unesite korisničko ime za identifikaciju aparata na serveru.
- [Lozinka](#) — Unesite lozinku za identifikaciju aparata na serveru.
- [Dopusti sinh. zahtev](#) — Da biste omogućili započinjanje sinhronizacije sa servera udaljene baze podataka, izaberite [Da](#).
- [Prihvataj sve s. zaht.](#) — Da bi aparat zatražio potvrdu pre prihvatanja sinhronizacije sa servera, izaberite [Ne](#).
- [Mrežna autentifikacija](#) — Da bi se proverila autentičnost aparata na mreži pre sinhronizacije, izaberite [Da](#). Unesite mrežno korisničko ime i mrežnu lozinku.

Definišite podešavanja sinhronizacije za Kontakti

Da biste definisali podešavanja sinhronizacije za aplikaciju [Kontakti](#), dođite do željenog skupa i izaberite [Opcije](#) > [Izmeni profil sinh.](#) > [Aplikacije](#) > [Kontakti](#) > [Izmeni](#) i izaberite neku od sledećih opcija:

- [Uključi u sinhronizaciju](#) — Izaberite da li da sinhronizujete direktorijum kontakata sa ovim skupom sinhronizacije.
- [Udaljena baza pod.](#) — Unesite putanju za bazu podataka sa kojom sinhronizujete direktorijum kontakata.
- [Lokalna baza podataka](#) — Ako imate više direktorijuma kontakata na aparatu, izaberite onaj koji želite da sinhronizujete sa ovim skupom sinhronizacije.
- [Tip sinhronizacije](#) — Izaberite smer sinhronizacije. Dođite do [Normalni](#) za sinhronizaciju podataka sa aparata na udaljenu bazu podataka i nazad, [Sinchron. samo telefona](#) za sinhronizaciju podataka sa udaljene baze podataka na aparat ili [Sinchron. samo servera](#) za sinhronizaciju podataka sa aparata na udaljenu bazu podataka.

Definišite podešavanja sinhronizacije za Kalendar

Da biste definisali podešavanja sinhronizacije za aplikaciju [Kalendar](#), dođite do željenog skupa i izaberite [Opcije](#) > [Izmeni profil sinh.](#) > [Aplikacije](#) > [Kalendar](#) > [Izmeni](#) i izaberite neku od sledećih opcija:

- [Uključi u sinhronizaciju](#) — Izaberite da li da sinhronizujete kalendar sa ovim skupom sinhronizacije.
- [Udaljena baza pod.](#) — Unesite putanju za bazu podataka sa kojom sinhronizujete kalendar.
- [Lokalna baza podataka](#) — Ako imate više kalendara na aparatu, izaberite onaj koji želite da sinhronizujete sa ovim skupom sinhronizacije.
- [Tip sinhronizacije](#) — Izaberite smer sinhronizacije. Dođite do [Normalni](#) za sinhronizaciju podataka sa aparata na udaljenu bazu podataka i nazad, [Sinchron. samo telefona](#) za sinhronizaciju podataka sa udaljene baze podataka na aparat ili [Sinchron. samo servera](#) za sinhronizaciju podataka sa aparata na udaljenu bazu podataka.

Definišite podešavanja sinhronizacije za Beleške

Da biste definisali podešavanja sinhronizacije za aplikaciju [Beleške](#), dođite do željenog skupa i izaberite [Opcije](#) > [Izmeni profil sinh.](#) > [Aplikacije](#) > [Beleške](#) > [Izmeni](#) i izaberite neku od sledećih opcija:

- [Uključi u sinhronizaciju](#) — Izaberite da li da sinhronizujete beleške sa ovim skupom sinhronizacije.
- [Udaljena baza pod.](#) — Unesite putanju za bazu podataka sa kojom sinhronizujete beleške.
- [Lokalna baza podataka](#) — Ako imate više aplikacija [Beleške](#) na aparatu, izaberite onu koji želite da sinhronizujete sa ovim skupom sinhronizacije.
- [Tip sinhronizacije](#) — Izaberite smer sinhronizacije. Dođite do [Normalni](#) za sinhronizaciju podataka sa aparata na udaljenu bazu podataka i nazad, [Sinchron. samo telefona](#) za sinhronizaciju podataka sa udaljene baze podataka na aparat ili [Sinchron. samo servera](#) za sinhronizaciju podataka sa aparata na udaljenu bazu podataka.

10. Web

Izaberite **Meni > Web** (mrežna usluga).

Web je jedan od dva pretraživača na aparatu. Pomoću **Web** možete pretraživati uobičajene Web lokacije. Ove stranice koriste Extensible Hypertext Markup Language (XHTML) ili Hypertext Markup Language (HTML). Ako želite da pretražujete WAP stranice, koristite **Meni > Mediji > Servisi**. Oba pretraživača koriste iste markere. Veze u primljenim porukama se otvaraju u pretraživaču **Servisi**.

Raspoloživost usluga, tarife i cene proverite kod svog mrežnog operatera ili dobavljača usluga. Dobavljači usluga će vam takođe dati uputstva o korišćenju njihovih usluga.

■ Pristupne tačke

Da biste pretražili Web, potrebno je da konfigurirate podešavanja Internet pristupne tačke. Ako koristite data pozive ili GPRS vezu, vaša bežična mreža mora da podržava data pozive ili GPRS, a usluga prenosa podataka mora biti aktivirana za vašu SIM karticu. Vaš aparat možda ima konfigurisana podešavanja Internet pristupne tačke automatski zasnovana na vašoj SIM kartici. U suprotnom, za ispravna podešavanja obratite se dobavljaču usluga.

Savet: Podešavanja Internet pristupne tačke možete dobiti od dobavljača usluga kao posebnu tekstualnu poruku ili sa Web stranica mrežnog operatera ili dobavljača usluga.

Podešavanja Internet pristupne tačke možete i ručno uneti. [Vidite "Internet pristupne tačke", str. 52.](#)

■ Pretraživanje Weba

Korišćenje navigatora za pretraživanje. Navigator je na Web stranici prikazan kao pokazivač i pomoću njega se možete kretati gore, dole, levo i desno na stranicama. Kada pokazivač postavite na neku vezu, on se prikazuje kao šaka. Pritisnite navigator da biste otvorili vezu.

Da biste pretraživali Web, izaberite marker i pritisnite navigator. Takođe možete uneti Web adresu i pritisnuti navigator. Koristite samo servise u koje imate poverenje i koji nude adekvatnu sigurnost i zaštitu od štetnog softvera.

Savet: Kada počnete da unosite adresu, pojavljuju se adrese stranica koje ste ranije posetili a čiji se naziv podudara sa prikazanim imenom. Da biste otvorili stranicu, dođite do adrese i pritisnite navigator.

Za otvaranje Web veze, dođite do nje i pritisnite navigator. Nove veze su na Web stranici podvučene plavom, a već posećene veze purpurnom bojom. Slike koje služe kao veze uokvirene su plavom bojom.

Adrese stranica koje posećujete sačuvane su u fascikli **Auto. markeri**.

Prečice na tastaturi:

- Pritisnite **1** za otvaranje **Markeri**.
- pritisnite **2** da biste pronašli.
- Pritisnite **3** za vraćanje na prethodnu stranicu.
- Pritisnite **5** za prebacivanje iz jednog otvorenog prozora pretraživača u drugi.
- Pritisnite **8** da biste otvorili pregled stranice.
- Pritisnite **9** za prelazak na drugu Web stranicu.

■ Markeri

U aparat su možda unete adrese, bukmark oznake, nekih sajtova koji nisu povezani sa Nokiom. Nokia ne odobrava niti garantuje za ove sajtove. Ako se odlučite da im pristupite, potrebno je da preduzmete svu predostrožnost u smislu bezbednosti i sadržaja kao i za bilo koji drugi Internet sajt.

Za pregled markirane Web stranice, dođite do markera i pritisnite navigator.

Za pretraživanje druge Web stranice izaberite **Opcije > Opcije pretraživ. > Idi na Web adresu**, unesite adresu stranice i izaberite **Idi na**.

Da biste izbrisali marker, dođite do njega i pritisnite taster „Briši“.

Za dodavanje markera izaberite **Meni > Web > Opcije > Menadžer markera > Dodaj marker**. Dođite do **Ime** za unošenje opisnog imena markera, **Adresa** za unošenje adrese Web stranice, **Pristupna tačka** za promenu pristupne tačke za povezivanje na Web stranicu i **Korisničko ime** ili **Lozinka** za unošenje korisničkog imena i lozinke, ukoliko to zahteva dobavljač usluga. Da biste sačuvali marker, izaberite **Nazad**.

■ Prekid veze

Da biste prekinuli vezu i pregledali stranicu pretraživača van mreže, izaberite [Opcije](#) > [Napredne opcije](#) > [Raskini vezu](#); ili da biste prekinuli vezu i zatvorili pretraživač, izaberite [Opcije](#) > [Izađi](#).

■ Brisanje keš memorije

Keš memorija je memorijski prostor koji se koristi za privremeno smeštanje podataka. Ako ste pristupali, ili pokušavali da pristupite, poverljivim informacijama koje zahtevaju unos lozinke, ispraznite keš memoriju posle svake takve radnje. Podaci ili servisi kojima ste pristupali su upisani u keš memoriju.

Za brisanje keš memorije izaberite [Opcije](#) > [Napredne opcije](#) > [Obriši keš](#).

■ Najnoviji članci sa novostima i mrežni dnevnici

Izaberite [Meni](#) > [Web](#) > [Web izvodi](#).

Članci sa novostima obično sadrže naslove vesti i članke, često o najnovijim vestima i ostalim temama.

Savet: Mrežni dnevnik (blog) je skraćenica od Weblog, a to je Web dnevnik koji se neprestano ažurira. Važan faktor mrežnog dnevnika je često sâm autor.

Za preuzimanje članka sa novostima ili mrežnog dnevnika, dođite do njega i pritisnite navigator.

Za dodavanje članka sa novostima ili mrežnog dnevnika, izaberite [Opcije](#) > [Organizuj izvod](#) > [Novi izvod](#) i unesite informacije.

Da biste izmenili članak sa novostima ili mrežni dnevnik, dođite do članka, izaberite [Opcije](#) > [Organizuj izvod](#) > [Izmeni](#) i izmenite informacije.

■ Web podešavanja

Izaberite [Meni](#) > [Web](#) > [Opcije](#) > [Podešavanja](#).

Definišite sledeća podešavanja:

- **Pristupna tačka** — Dođite do pristupne tačke za povezivanje na Web stranice i pritisnite navigator.
- **Početna strana** — Izaberite stranicu za koju želite da se pojavi kao vaša matična stranica. Izaberite [Primarna](#) da biste koristili matičnu stranicu pristupne tačke, [Definiše korisnik](#) da biste uneli adresu matične stranice ili [Koristi trenutnu str.](#) da biste koristili trenutno otvorenu Web stranicu.
- **Prikaži slike i objekte** — Za brže učitavanje stranica kada pri pretraživanju ne učitate slike, izaberite [Ne](#).
- **Veličina slova** — Izaberite željenu veličinu fonta za prikazane Web stranice.
- **Prim. kodni raspored** — Izaberite ispravan kodni raspored za svoj jezik.
- **Automatski markeri** — Izaberite [Uključeno](#) da biste automatski sačuvali adrese Web stranica koje posetite u fascikli [Auto markeri](#). Da biste sakrili fasciklu, izaberite [Sakrij folder](#).
- **Veličina ekrana** — Za korišćenje celog ekrana pri pregledu Web stranica, izaberite [Pun ekran](#). Možete da pritisnete levi taster za biranje da biste otvorili [Opcije](#) i koristili dostupne opcije pri pretraživanju u režimu punog ekrana.
- **Mini mapa** — Izaberite da li želite da vidite pregled stranice u vidu minijature na vrhu stranice koju prikazujete.
- **Lista istorije** — Izaberite da li želite da vidite minijature stranica koje ste posetili kada se vratite u istoriju pretraživanja.
- **Kolačići** — Izaberite opciju omogućavanja ili odbijanja slanja i primanja kolačića. Kolačići su informacije o vašim posetama raznim Web stranicama koje prikuplja mrežni server. Oni su neophodni ako kupujete na Webu (na primer, zadržavaju stavke koje kupujete dok ne pređete na stranicu za plaćanje). Međutim, te informacije mogu biti zloupotrebene (na primer, možete primati neželjene reklame na aparat).
- **Java/ECMA skript** — Pojedine Web stranice mogu da sadrže komande za programe koje utiču na pojavljivanje stranice ili na međusobno delovanje stranica i pretraživača. Za onemogućavanje korišćenja takvih skripti, izaberite [Onemogućeno](#) (na primer, ako imate problema sa preuzimanjem).
- **Sigurnosna upozor.** — Izaberite [Prikaži](#) ili [Sakrij](#) da biste prikazali ili sakrili bezbednosna upozorenja koja možete da dobijete tokom pretraživanja.
- **Blokiraj iskačuće** — Izaberite da li želite da omogućite iskačuće prozore. Neki iskačući prozori mogu da budu neophodni (na primer, manji prozori u koje upisujete e-poruke u sistemima za poruke zasnovanim na Webu), ali i oni mogu da sadrže neželjene reklame.

■ Servisi

Izaberite [Meni](#) > [Mediji](#) > [Servisi](#) (mrežna usluga).

[Servisi](#) je jedan od dva pretraživača na aparatu. Pomoću [Servisi](#), možete pretraživati WAP stranice koje su dizajnirane posebno za mobilne aparate. Na primer, operatori mogu imati WAP stranice za mobilne aparate. Da biste pretraživali obične Web stranice, koristite drugi pretraživač u [Meni](#) > [Web](#).

Raspoloživost usluga, cene i naknade proverite kod svog operatora mreže ili dobavljača usluga. Dobavljači usluga će vam takođe dati i uputstva o korišćenju njihovih usluga.

W e b

Savet: Da biste uspostavili vezu, pritisnite i držite **0** u pasivnom režimu.

11. Kamera

Broj modela: E50-1 (RM-170).

U ovom odeljku se opisuje kamera u vašem aparatu E50-1.

Kod snimanja i korišćenja slika i video snimaka pridržavajte se svih zakona i poštujujte lokalne običaje kao i privatnost i legitimna prava drugih osoba.

Možete snimati fotografije ili video snimke pomoću ugrađene kamere. Objektiv kamere se nalazi na zadnjoj strani aparata, a ekran telefona služi kao tražilo. Kamera proizvodi slike u .jpeg formatu, a video snimke u .3gpp formatu.

■ Snimanje fotografije

1. Izaberite **Meni** > **Mediji** > **Kamera**.

Aparat Nokia E50 podržava pravljenje snimaka u rezoluciji do 1280 x 960 piksela. Rezolucija slika u ovim materijalima može da izgleda drugačije.

2. Koristite ekran kao tražilo, usmerite kameru prema objektu snimanja i pritisnite navigator. Aparat memoriše fotografiju u podrazumevanoj fascikli ili u fascikli koju ste definisali.

 Savet: Da uvećate ili umanjite prikaz pre snimanja fotografije, pomerajte se gore ili dole.

3. Ako ne želite da sačuvate snimljenu fotografiju, izaberite **Opcije** > **Obriši**. Izaberite **Nazad** da biste se vratili na tražilo radi snimanja još jedne fotografije. Izaberite **Opcije** > **Idi u Galeriju** za prikaz fotografije u **Galerija**.

Ako je svetlo prigušeno, izaberite **Opcije** > **Noćni režim** nakon što ste otvorili **Kamera**, ali pre snimanja fotografije.

Da biste podesili sliku, izaberite **Opcije** > **Podesi** > **Balans bele** ili **Ton boje**.

Za snimanje više uzastopnih fotografija izaberite **Opcije** > **Redni režim**. Kamera snima šest slika za redom.

Za snimanje vremenski definisanih fotografija izaberite **Opcije** > **Samookidač**, izaberite željeno vreme i pritisnite **Aktiviraj**. Kamera snima fotografiju nakon isteka tog vremena.

 Savet: Fotografije možete pregledati i izmeniti u **Meni** > **Mediji** > **Galerija** > **Slike**.

■ Snimanje video snimka

Izaberite **Kamera** i pomerite se desno da biste aktivirali video rekorder. Da biste započeli snimanje video snimka, pritisnite navigator. Preostalo vreme snimanja se prikazuje na vrhu ekrana. Da biste privremeno zaustavili snimanje, izaberite **Pauza**; za nastavak snimanja izaberite **Nastavi**. Da biste prekinuli snimanje, izaberite **Stop**. Aparat čuva snimak u podrazumevanoj fascikli ili u fascikli koju ste odredili. Ako ne želite da sačuvate snimljeni video snimak, izaberite **Opcije** > **Obriši**. Izaberite **Nazad** za vraćanje na tražilo i snimanje još jednog video snimka. Izaberite **Opcije** > **Pusti** da biste pregledali video snimak u aplikaciji **RealPlayer**.

■ Ubacivanje slika u poruke

Prilikom kreiranja nove multimedijalne poruke, možete otvoriti kameru da biste ubacili novu sliku u poruku.

Da biste ubacili sliku u multimedijalnu poruku, izaberite **Opcije** > **Ubaci novo** > **Sliku**. Tražilo prikazuje sliku koja će biti snimljena. Da biste snimili sliku, pritisnite navigator. Da biste ubacili sliku u poruku, pritisnite navigator.

■ Ubacivanje video snimaka u poruke

Prilikom kreiranja nove multimedijalne poruke, možete otvoriti kameru da biste ubacili novi video snimak u poruku.

Da biste ubacili video snimak u multimedijalnu poruku, izaberite **Opcije** > **Ubaci novo** > **Video snimak**. Pritisnite navigator da biste započeli snimanje. Da biste ubacili video snimak u poruku, izaberite **Opcije** > **Izaberi**.

■ Podešavanja

Da biste izmenili podešavanja slike, izaberite **Meni** > **Mediji** > **Kamera** > **Opcije** > **Podešavanja** > **Slika** i definišite sledeće:

- **Kvalitet slike** — Definišite nivo komprimovanja slike pri čuvanju. **Visoki** omogućava najbolji kvalitet slike, ali zauzima više memorije. **Normalni** je podrazumevano podešavanje za kvalitet. **Osnovni** zauzima najmanju količinu memorije.
- **Prikaži naprav. sliku** — Izaberite da li želite da snimljena fotografija bude prikazana nakon snimanja.
- **Rezolucija slike** — Izaberite rezoluciju snimljenih fotografija.
- **Primarno ime slike** — Izaberite **Datum** ili **Tekst** za podrazumevani naslov dodeljen slici. **Datum** dodeljuje datum snimanja kao naslov. **Tekst** dodeljuje naslov koji vi odredite i broj slike.
- **Aktivna memorija** — Izaberite memoriju koju ćete koristiti za čuvanje slika: **Memorija telefona** ili **Memorijska kartica**.

Kamera

Da biste izmenili podešavanja video snimaka, izaberite **Opcije > Podešavanja > Video** i definišite sledeće:

- **Dužina** — Izaberite dužinu video snimaka koje snimate. Maksimalna dužina video snimka zavisi od dostupne memorije.
- **Video rezolucija** — Izaberite rezoluciju koju ćete koristiti tokom snimanja video snimka. Podrazumevano podešavanje za rezoluciju je uvek najniže podešavanje.
- **Prim. ime video snim.** — Izaberite **Datum** ili **Tekst** za podrazumevani naslov dodeljen video snimku. **Datum** dodeljuje datum snimanja kao naslov. **Tekst** dodeljuje naslov koji vi odredite i broj video snimka.
- **Aktivna memorija** — Izaberite memoriju koju ćete koristiti za čuvanje video snimaka: **Memorija telefona** ili **Memorijska kartica**.

12. Medija aplikacije

Institut zaštite autorskih prava može da sprečava kopiranje, modifikovanje, prenos ili prosljeđivanje nekih slika, muzike (uključujući i tonove i melodije zvona) i drugog sadržaja.

Izaberite **Meni** > **Mediji**.

Mediji sadrže različite medija aplikacije koje vam omogućavaju čuvanje i prikazivanje slika, snimanje zvukova i reprodukovanje audio snimaka.

■ Galerija

Izaberite **Meni** > **Mediji** > **Galerija**.

Koristite **Galerija** za pristup i korišćenje različitih vrsta medija, uključujući slike, video snimke, muziku i zvukove. Sve prikazane slike i video snimci, kao i sva primljena muzika i zvukovi, automatski će biti sačuvani u **Galerija**. Možete da pretražujete, otvarate i kreirate fascikle, kao i da označavate, kopirate i premeštate stavke u fascikle. Audio snimci se otvaraju u Muzičkom centru, a video snimci i veze za strimovanje se otvaraju u aplikaciji RealPlayer.

Da biste otvorili datoteku ili fasciklu, pritisnite navigator. Slike se otvaraju u prikazivaču slika.

Da biste kreirali novu fasciklu, izaberite **Opcije** > **Organizuj** > **Novi folder**.

Da biste kopirali ili premestili datoteke, izaberite datoteku i **Opcije** > **Organizuj** > **Premesti u folder**, **Novi folder**, **Premesti u mem. kar.**, **Kopiraj u mem. kart.**, **Kopiraj u mem. tel.** ili **Premesti u mem. tel.**

Da biste preuzeli datoteke u **Galerija** u jednoj od glavnih fascikli koristeći pretraživač, izaberite **Preuz. grafika**, **Preuzim. videa**, **Preuz. numera** ili **Pr. zvukova**. Pretraživač je otvoren, i sada možete da izaberete marker ili da unesete adresu lokacije sa koje želite da preuzmete podatke.

Da biste potražili datoteku, izaberite **Opcije** > **Nađi**. Počnite da unosite kriterijum za pretraživanje (na primer, ime ili datum datoteke koju tražite). Datoteke koje odgovaraju kriterijumu pretrage biće prikazane.

Slike

Izaberite **Meni** > **Mediji** > **Galerija** > **Slike**.

Slike se sastoji od dva prikaza:

- U prikazu pretraživača slika možete da šaljete, organizujete, brišete ili preimenujete slike koje su sačuvane na vašem aparatu ili memorijskoj kartici. Slike možete postaviti kao tapet na vašem ekranu.
- U prikazivaču slika, koji se otvara kada izaberete neku sliku u prikazu pretraživača slika, možete da pregledate i pošaljete pojedinačne slike.

Podržani su sledeći formati datoteka: JPEG, BMP, PNG i GIF 87a/89a. Aparat možda ne podržava i sve varijante pomenutih formata datoteka.

Da biste otvorili neku sliku radi prikazivanja, izaberite je u prikazu pretraživača slika i izaberite **Opcije** > **Otvori**. Slika se otvara u prikazivaču slika.

Da biste otvorili sledeću ili prethodnu sliku radi prikazivanja, krećite se levo ili desno u prikazivaču slika.

Da biste uvećali prikazanu sliku na ekranu, izaberite **Opcije** > **Uvećaj** ili pritisnite **5** ili **7**. Da biste umanjili sliku prikazanu na ekranu, izaberite **Umanji** ili pritisnite **0**.

Da biste prikazali sliku u punom ekranu, izaberite **Opcije** > **Pun ekran** ili dva puta pritisnite **7**. Da biste se vratili na normalan prikaz, izaberite **Opcije** > **Normalni ekran**.

Da biste rotirali sliku, izaberite sliku i **Opcije** > **Rotiraj**. Izaberite **Desno** da biste rotirali sliku u smeru kazaljki na satu za 90 stepeni ili izaberite **Levo** da biste rotirali sliku u smeru suprotnom od kazaljki na satu za 90 stepeni.

Rad sa datotekama slika

Institut zaštite autorskih prava može da sprečava kopiranje, modifikovanje, prenos ili prosljeđivanje nekih slika, muzike (uključujući i tonove i melodije zvona) i drugog sadržaja.

Da biste prikazali detaljnije informacije o slici, izaberite sliku i **Opcije** > **Vidi detalje**. Prikazuju se veličina i format datoteke, vreme i datum poslednje izmene datoteke, kao i rezolucija slike u pikselima.

Da biste poslali sliku, izaberite sliku, **Opcije** > **Pošalji** i izaberite način slanja.

Da biste preimenovali sliku, izaberite sliku i **Opcije** > **Preimenuj**. Unesite novo ime i izaberite **OK**.

Da biste postavili sliku kao tapet, izaberite sliku i **Opcije** > **Postavi za tapet**.

Da biste sliku dodali kontakt kartici, izaberite sliku i **Opcije** > **Dodeli kontaktu**. Otvoren je prikaz kontakata i sada možete da izaberete kontakt za tu sliku.

Organizovanje slika

Da biste kreirali fascikle i organizovali slike, izaberite **Opcije > Organizuj > Novi folder**. Unesite ime fascikle i izaberite **OK**.

Da biste premestili sliku u drugu fasciklu, izaberite sliku i **Opcije > Organizuj > Premesti u folder**. Dođite do fascikle u koji želite da premestite sliku i izaberite **Premesti**.

RealPlayer

Institut zaštite autorskih prava može da sprečava kopiranje, modifikovanje, prenos ili prosleđivanje nekih slika, muzike (uključujući i tonove i melodije zvona) i drugog sadržaja.

Izaberite **Meni > Mediji > RealPlayer**.

RealPlayer može da reprodukuje video snimke i audio datoteke koje se nalaze u memoriji aparata ili na memorijskoj kartici, a koje su prenete na aparat putem e-poruke ili iz kompatibilnog računara, ili koje se strimuju u vaš aparat sa Interneta.

Formati koje podržava **RealPlayer** su MPEG-4, MP4 (ne strimovani), 3GP, RV, RA, AAC, AMR i Midi. **RealPlayer** ne podržava sve varijante formata medijske datoteke.

 Savet: Strimovanje audio i video datoteka znači reprodukovanje direktno sa Interneta, bez prethodnog preuzimanja na telefon.

Reprodukovanje video snimaka i veza za strimovanje

Da biste izabrali audio i video datoteke za reprodukovanje pomoću **RealPlayer**, izaberite **Opcije > Otvori** i dođite do medija snimka na aparatu ili na memorijskoj kartici.

To play streaming media, select a Web link that points to a media clip, and select **Pusti**; or connect to the Web, browse to a video clip or audio file, and select **Pusti**. **RealPlayer** recognizes two kinds of links: URL adrese tipa rtsp:// i http:// koje upućuju na RAM datoteku. Pre početka strimovanja sadržaja, vaš mobilni aparat se mora povezati na Web lokaciju i baferovati sadržaj. Ako dođe do greške u reprodukciji usled problema na mrežnoj vezi, **RealPlayer** će automatski pokušati ponovo da se poveže na Internet pristupnu tačku.

Da biste reprodukovali audio i video datoteke sačuvane u vašem aparatu ili na memorijskoj kartici, izaberite datoteku i **Pusti**.

Da biste prekinuli reprodukovanje ili strimovanje, izaberite **Stop**. Prekida se baferovanje podataka ili povezivanje na odgovarajuću lokaciju za strimovanje sadržaja, prekida se reprodukovanje snimka i snimak se vraća na početak.

Da biste video snimak prikazali u punom ekranu, izaberite **Opcije > Prikaži u punom ek.** Veličina video zone se menja u normalnu ili u puni ekran. Puni ekran povećava veličinu video snimka do maksimalne površine video zone zadržavajući razmere slike.

Da biste sačuvali medija snimak, izaberite **Opcije > Sačuvaj**, dođite do fascikle u memoriji aparata ili na memorijskoj kartici i izaberite **Sačuvaj**. Da biste sačuvali vezu u medijsku datoteku na Webu, izaberite **Sačuvaj link**.

Da biste tokom reprodukovanja brzo premotali unapred ili unazad, pomerite se gore ili dole.

 Savet: Da biste tokom reprodukovanja brzo premotali unapred, pomerite se nagore i držite navigator. Da biste tokom reprodukovanja premotali unazad, pomerite se nadole i držite navigator.

Da biste povećali ili smanjili jačinu zvuka tokom reprodukovanja, pritisnite tastere za jačinu zvuka.

Slanje audio datoteka i video snimaka

Medija snimak možete preneti na drugi uređaj ili ga priložiti multimedijalnoj poruci, dokumentu ili prezentaciji slajdova.

Da biste preneli medija snimak putem infracrvene ili Bluetooth veze, izaberite snimak i **Opcije > Pošalji**. Izaberite način za slanje snimka na drugi uređaj.

Da biste poslali medija snimak u okviru poruke, kreirajte multimedijalnu poruku, izaberite snimak koji želite da priložite i **Ubaci objekat > Video snimak** ili **Audio snimak**.

Da biste uklonili ubačeni video snimak, izaberite **Opcije > Ukloni > Da**.

Prijem video snimaka

Izaberite **Meni > Poruke**. Otvorite poruku koja sadrži video snimak. Dođite do snimka i pritisnite navigator.

Izaberite **Pauza** ili **Stop**, izaberite **Opcije** i:

- **Pusti** — Reprodukujte snimak od početka.
- **Prikaži u punom ek.** — Reprodukujte snimak u režimu punog ekrana. Snimci u prikazu Landscape biće rotirani za 90 stepeni. Da biste se vratili na normalan prikaz, pritisnite bilo koji taster.
- **Nastavi** — Nastavite reprodukovanje snimka.
- **Nastavi u punom ek.** — Nastavite sa reprodukovanjem snimka u režimu punog ekrana.
- **Bez zvuka** — Isključite zvuk video snimka. Da biste ponovo uključili zvuk, pomerite se desno.

Medija aplikacije

- **Sačuvaj link** — Sačuvajte Web vezu do snimka.
- **Detalji o snimku** — Pregledajte informacije kao što su trajanje i veličina snimka.
- **Podešavanja** — Promenite video podešavanja ili podešavanja veze.

Raspoloživost opcija može varirati.

Prikaz informacija o medija snimku

Da biste pregledali karakteristike video snimka, audio datoteke ili Internet veze, izaberite snimak i izaberite **Opcije > Detalji o snimku**. Informacije mogu uključiti brzinu protoka ili Internet vezu strimovane datoteke.

Da biste uključili zaštitu datoteke, izaberite medija snimak i **Opcije > Detalji o snimku > Status > Opcije > Promeni**. Zaštita datoteke sprečava druge osobe da promene datoteku.

Podešavanja

Izaberite **Meni > Mediji > RealPlayer > Opcije > Podešavanja**.

Podešavanja video snimaka

Select **Video > Ponavljanje > Da**, if you want to replay video clips automatically after they finish playing.

Podešavanja veze

Izaberite **Veza**, dođite do sledećih podešavanja i pritisnite navigator da biste izvršili izmene:

- **Proksi server** — Izaberite da li želite da koristite proxy server i da ukucate IP adresu proxy servera i broj porta.
- **Mreža** — Promenite pristupnu tačku da biste se povezali na Internet i da biste postavili opseg portova koji se koristi prilikom povezivanja.

Podešavanja proxy servera

Proxy serveri su posrednički serveri između medija servera i korisnika. Neki dobavljači usluga ih koriste za dodatnu sigurnost ili za ubrzavanje pristupa Web stranicama koje sadrže medijske datoteke.

Za ispravna podešavanja obratite se dobavljaču usluga.

Izaberite **Veza > Proksi server**, dođite do sledećih podešavanja i pritisnite navigator da biste izvršili izmene:

- **Koristi proksi server** — Izaberite **Da** da biste koristili proxy server.
- **Adresa proksi ser.** — Unesite IP adresu proxy servera. This setting is only available if you select to use a proxy server.
- **Br. porta proksi ser.** — Unesite broj porta proxy servera. This setting is only available if you select to use a proxy server.

Podešavanja mreže

Za ispravna podešavanja obratite se dobavljaču usluga.

Izaberite **Veza > Mreža**, dođite do sledećih podešavanja i pritisnite navigator da biste izvršili izmene:

- **Prim. pristupna tačka** — Dođite do pristupne tačke za povezivanje na Internet i pritisnite navigator.
- **Vreme na vezi** — Podesite vreme za koje se **RealPlayer** isključuje sa mreže kada privremeno zaustavite medija snimak koji se reprodukuje preko mrežne veze. Izaberite **Definiše korisnik** i pritisnite navigator. Unesite vreme i izaberite **OK**.
- **Najniži UDP port** — Unesite najmanji broj porta za opseg portova servera. Minimalna vrednost je 1024.
- **Najviši UDP port** — Unesite najveći broj porta za opseg portova servera. Maksimalna vrednost je 65535.

Napredna podešavanja mreže

Da biste izmenili vrednosti opsega za različite mreže, izaberite **Veza > Mreža > Opcije > Napredna podešav..**

Da biste izabrali vrednosti opsega za bilo koju mrežu datu na listi, dođite do njenih podešavanja i pritisnite navigator. Dođite do željene vrednosti i izaberite **OK**.

Da biste sami uneli vrednost opsega, izaberite **Definiše korisnik**.

Za ispravna podešavanja obratite se dobavljaču usluga.

Da biste sačuvali podešavanja, izaberite **Nazad**.

■ Muzički centar

Upozorenje: Ne držite aparat uz uho kada je aktiviran zvučnik pošto zvuk može biti preglasan.

Izaberite **Meni > Mediji > Muzički cent.**

Uz muzički centar, možete reprodukovati muzičke datoteke i kreirati i slušati spiskove numera. Muzički centar podržava formate zvuka kao što su MP3 i AAC.

Slušanje muzike

Upozorenje: Muziku slušajte umereno glasno. Produženo izlaganje jakom intenzitetu zvuka može da Vam ošteti sluh. Ne držite uređaj uz uho kada je aktiviran zvučnik, pošto zvuk može biti preglasan.

Da biste izabrali muzičku numeru, izaberite **Opcije > Fonoteka. Sve numere** daje listu svih muzičkih numera na aparatu. Da biste pregledali razvrstane pesme, izaberite **Albumi, Izvođači, Žanrovi** ili **Kompozitori**. Da biste reprodukovali numeru, dođite do nje i izaberite **Opcije > Pusti**. Kada se numera reprodukuje, da biste reprodukovali ili privremeno zaustavili numeru, pritisnite ► i ■■. Da biste prekinuli reprodukovanje, pritisnite ■■.

Nakon dodavanja ili uklanjanja muzičkih datoteka sa aparata ažurirajte **Fonoteka**. Izaberite **Opcije > Ažuriraj Fonoteku**. Plejer pretražuje memoriju aparata da bi našao muzičke datoteke i ažurira ih u **Fonoteka**.

Da biste izabrali prethodnu ili sledeću numeru, pomerajte se gore ili dole pomoću navigatora.

Da biste iznova reprodukovali muzičke numere, izaberite **Opcije > Ponavljanje**. Izaberite **Sve** za ponavljanje svih numera u trenutnoj fascikli, **Jedan** za ponavljanje izabrane numere ili **Isključeno** da biste isključili ponavljanje.

Da biste reprodukovali muziku po slučajnom izboru, izaberite fasciklu i **Opcije > Slučajni izbor**.

Da biste videli informacije o muzičkoj numeri, dođite do željene numere i izaberite **Opcije > Vidi detalje**.

Podešavanje jačine zvuka muzike

Da biste kontrolisali jačinu zvuka muzike, pritisnite tastere za jačinu zvuka. Da biste isključili jačinu zvuka, pritisnite donji taster za jačinu zvuka dok potpuno ne utišate zvuk.

Spiskovi numera

Možete kreirati novi spisak numera i dodati mu numere ili izabrati sačuvani spisak numera.

Da biste kreirali novi spisak numera, izaberite **Opcije > Fonoteka > Lista numera > Opcije > Nova lista numera**. Upišite ime za novi spisak numera i izaberite **OK**.

Da biste numeru dodali spisku numera, otvorite spisak numera i izaberite **Opcije > Dodaj numere**.

Ekvilajzer

Izaberite **Meni > Mediji > Muzički cent. > Opcije > Ekvilajzer**.

Možete prilagoditi zvuk vaših muzičkih datoteka pomoću **Ekvilajzer**. Možete da koristite unapred postavljena podešavanja frekvencije zasnovana na stilu muzike, kao što je klasična ili rok. Takođe, možete da kreirate prilagođena podešavanja na osnovu izabranih opcija.

Ne možete da koristite ostale funkcije **Muzički cent.** dok je otvoren **Ekvilajzer**.

Pomoću opcije **Ekvilajzer** možete da povećate ili smanjite frekvenciju tokom reprodukovanja muzike i izmenite zvuk. Na vašem aparatu postoje unapred postavljena podešavanja frekvencije npr. **Klasika** i **Rok**.

Za korišćenje unapred postavljenih podešavanja frekvencije pri reprodukovanju muzike, dođite do podešavanja frekvencije koje želite da koristite i izaberite **Opcije > Aktiviraj**.

Kreiranje sopstvenih podešavanja frekvencije

1. Za kreiranje sopstvenih podešavanja frekvencije izaberite **Opcije > Novi skup**.
2. Unesite ime unapred postavljenog podešavanja frekvencije i izaberite **OK**.
3. Pomerajte se gore i dole za kretanje po opsezima frekvencija i podesite frekvenciju za svaki opseg. Za kretanje po opsezima krećite se levo ili desno.
4. Izaberite **Nazad** da biste sačuvali novo podešavanje frekvencije ili izaberite **Opcije > Vрати podrazumev.** da biste postavili opsege na neutralnoj frekvenciji i počeli iz početka.

Za izmenu unapred postavljenih podešavanja frekvencije izaberite **Opcije > Novi skup** ili **Opcije > Izmeni**.

Da biste izmenili unapred postavljena podešavanja frekvencije, dođite do frekventnih opsega i krećite se gore ili dole da biste povećali ili smanjili njihove vrednosti. Odmah tokom reprodukovanja čete čuti svoje podešavanje frekvencije.

Za vraćanje frekventnih opsega na početne vrednosti izaberite **Opcije > Vрати podrazumev.**

Da biste sačuvali nova ili izmenjena podešavanja, izaberite **Nazad**.

■ Flash player

Izaberite **Meni > Mediji > Flash plejer**.

Pomoću **Flash plejer** možete pregledati, reprodukovati i raditi sa flash datotekama za mobilne uređaje.

Medija aplikacije

Da biste otvorili fasciklu ili reprodukovali flash datoteku, dođite do fascikle ili datoteke i pritisnite navigator.

Da biste poslali flash datoteku na kompatibilne uređaje, dođite do nje i pritisnite taster „Pozovi“. Zbog zaštite autorskih prava možda nećete moći da pošaljete neke flash datoteke.

Da biste se prebacivali iz flash datoteke sačuvane u memoriji aparata ili na memorijskoj kartici, krećite se levo ili desno.

Raspoloživost opcija može varirati.

■ Nokia Catalogs

Izaberite **Meni** > **Katalozi**. Izaberite **OK** ako prihvatate odricanje odgovornosti.

Nokia Catalogs (mrežna usluga) je mobilna prodavnica sadržaja raspoloživa na vašem aparatu. Uz Nokia Catalogs možete otkriti, pregledati, kupiti, preuzeti i nadograditi sadržaj, kao što su igre, tonovi zvona, tapeti, usluge i aplikacije za vaš aparat. Raspoloživost sadržaja zavisi od vašeg mrežnog operatera i dobavljača usluga.

Nokia Catalogs koristi mrežne usluge za pristup najčešće ažuriranom sadržaju kataloga. Za informacije o dodatnim stavkama dostupnim putem usluge Nokia Catalogs, obratite se mrežnom operateru ili dobavljaču usluga.

Nokia Catalogs prima tekuća ažuriranja, obezbeđujući vam najnoviji sadržaj koji za vaš aparat pružaju mrežni operater ili dobavljač usluga. Da biste ručno ažurirali kataloge, izaberite **Opcije** > **Osveži listu**.

Otvaranje kataloga

Izaberite **Meni** > **Katalozi**.

Kada dođete do fascikle kataloga, opis sadržaja se prikazuje na ekranu.

Izaberite **Opcije** i neku od sledećih opcija:

- **Otvori** — Otvorite izabrani katalog.
- **Vidi detalje** — Prikažite detalje kataloga.
- **Sakrij** — Sakrijte izabrani katalog sa liste kataloga.
- **Prikaži sve** — Vratite sakrivene kataloge nazad na listu kataloga.
- **Osveži listu** — Preuzmite ažuriranu listu kataloga.
- **Aplikacija** — Izaberite **O proizvodu** da biste videli informacije o aplikaciji ili **Odricanje od prava** da biste videli odricanje prava dobavljača kataloga.
- **Početna strana** — Otvorite glavni prikaz za Catalogs.

Otvaranje fascikle

Izaberite **Meni** > **Katalozi**.

Fascikla kataloga može da sadrži nekoliko potfascikli.

Izaberite **Opcije** i neku od sledećih opcija:

- **Otvori** — Otvorite sadržaj fascikle ako ste kupili i preuzeli izabranu stavku.
- **Otvori** — Otvorite izabranu potfasciklu.
- **Vidi detalje** — Prikažite detalje kataloga.
- **Prikaz** — Prikažite pregled izabrane stavke.
- **Uzmi** — Preuzmite izabranu stavku ako ste je kupili ali je još niste preuzeli.
- **Kupi** — Kupite izabranu stavku.
- **Postavi za pozadinu** — Ako je izabrana stavka tapet, izaberite ovu opciju da biste je postavili kao tapet za aparat.
- **Postavi za ton zvona** — Ako je izabrana stavka ton zvona, izaberite ovu opciju da biste stavku postavili kao ton zvona za aparat.
- **Postavi za temu** — Ako je izabrana stavka tema, izaberite ovu opciju da biste je postavili kao temu za aparat.
- **Informacije preko mreže** — Otvorite Web lokaciju sa informacijama o izabranoj stavci, ukoliko je dostupna.
- **Detalji kupovine** — Proverite detalje o kupljenoj stavci.
- **Osveži listu** — Preuzmite ažuriranu fasciklu.
- **Aplikacija** — Izaberite **O proizvodu** da biste videli informacije o aplikaciji ili **Odricanje od prava** da biste videli odricanje prava dobavljača kataloga.
- **Početna strana** — Otvorite glavni prikaz za Catalogs.

Podešavanja za Catalogs

Izaberite **Meni** > **Katalozi**.

U glavnom prikazu kataloga, izaberite **Opcije** i izaberite neku od sledećih opcija:

- **Pristupna tačka** — Izaberite podrazumevanu pristupnu tačku koja će se koristiti uz aplikaciju kataloga.
- **Automatsko otvaranje** — Izaberite da li da automatski otvorite preuzetu aplikaciju.
- **Potvrda pre prikaza** — Izaberite da li da dobijete napomenu za potvrdu pre preuzimanja pregleda stavke.
- **Potvrda pre kupovine** — Izaberite da li da dobijete napomenu za potvrdu pre kupovine stavke.

13. Podešav.

Izaberite **Meni > Alatk**e > **Podešav.**.

Možete definisati i izmeniti razna podešavanja aparata. Izmena ovih podešavanja utiče na rad vašeg aparata po pitanju više aplikacija.

Neka podešavanja za vaš aparat mogu biti unapred postavljena ili poslata u konfiguracionoj poruci od strane mrežnog operatera ili dobavljača usluga. Možda nećete moći da promenite ova podešavanja.

Dođite do podešavanja koje želite da izmenite i pritisnite navigator da biste uradili sledeće:

- Prebacivali se sa jedne na drugu vrednost, kao što su uključeno ili isključeno.
- Izabrali vrednost sa liste.
- Otvorili editor teksta da biste uneli vrednost.
- Otvorili klizač da biste pomeranjem nalevo ili nadesno povećali ili smanjili vrednost.

■ Podešavanja telefona

Izaberite **Telefon** da biste promenili podešavanja jezika, pasivnog režima rada i ekrana na aparatu.

Opšte podešavanja

Select **Opšte** and from the following:

- **Jezik telefona** — Izaberite neki od jezika sa liste. Promena jezika u aparatu utiče na sve aplikaciju u njemu. Kada promenite jezik uređaja, aparat će se ponovo pokrenuti.
- **Jezik pisanja** — Izaberite neki od jezika sa liste. Promena jezika pisanja takođe utiče na znakove dostupne prilikom pisanja teksta, kao i na rečnik intuitivnog načina unosa teksta koji se koristi.
- **Intuitivni unos teksta** — Izaberite **Uključeno** da biste koristili intuitivni način unosa teksta. Rečnik intuitivnog unosa teksta nije na raspolaganju za sve jezike.
- **Dobrodošlica ili logo** — Izaberite **Primarni** da biste koristili podrazumevanu sliku, **Tekst** da biste uneli svoju pozdravnu poruku ili **Slika** da biste izabrali sliku iz „Galerije“. Pozdravna poruka ili slika se na kratko prikazuje svaki put kada uključite aparat.
- **Fabrički podešeno** — Vraćanje prvobitnih podešavanja aparata. Da biste to uradili, potrebna vam je šifra zaključavanja. Nakon vraćanja na prvobitne vrednosti, telefonu će možda biti potrebno više vremena da se uključi. Dokumenti, informacije o kontaktima, stavke kalendara i datoteke ostaju nepromenjene.

Svetlo obaveštenja

Svetlo obaveštenja na masci aparata možete da podesite tako da trepće kada primite novu poruku ili kada imate propušten poziv.

Da biste definisali podešavanja svetla obaveštenja, izaberite **Meni > Alatk**e > **Podešav.** > **Telefon > Opšte > Svetlo obaveštenja.**

Da biste podesili trajanje treptanja svetla obaveštenja, dođite do **Treptanje za** i pritisnite navigator. Da biste izabrali da li želite da dobijate obaveštenja za nove kratke poruke, multimedijalne poruke, e-poruke i propuštene pozive, dođite do **Obaveštavani događaji** i pritisnite navigator.

Podešavanja pasivnog režima rada

Select **Pasivni režim** and from the following:

- **Dopunjeni pasivni re.** — Izaberite **Uključeno** da biste imali prečice za različite aplikacije koje su dostupne u dopunjenom pasivnom režimu.
- **Levi selekt. taster, Desni selekt. taster** — Promena prečica koje se otvaraju pomoću levog i desnog tastera za izbor na pasivnom ekranu. Pritisnite navigator, izaberite funkciju sa liste i **OK**.
- **Navigator udesno, Navigator ulevo, Navigator nadole, Navigator nagore, Selekcioni taster** — Promena prečica koje se otvaraju kada se krećete u različitim pravcima. Ova podešavanja nisu dostupna ako izaberete **Dopunjeni pasivni re.** > **Uključeno**.

Podešavanja ekrana

Select **Ekran** and from the following:

- **Osvetljaj** — Podešavanje količine svetla potrebnog za osvetljavanje ekrana uređaja.
- **Ušteda energije posle** — Biranje perioda vremena koje protiče pre aktiviranja čuvara ekrana. Aktiviranje čuvara ekrana produžava operativno vreme aparata.
- **Trajanje osvetljenja** — Postavite vreme koje protiče od poslednjeg pritiska na taster do zatamnjenja ekrana.

■ Podešavanja poziva

Izaberite **Poziv** i neku od sledećih opcija:

- **Slanje svog broja** — Izaberite **Da** da biste osobi koju zovete prikazali svoj broj telefona ili **Određuje mreža** da biste pustili da mreža odredi da li se vaš identifikator pozivaoca šalje.
- **Poziv na čekanju** — Izaberite **Aktiviraj** da biste dobili obaveštenje o novom dolaznom pozivu u trenutku kada već obavljate poziv ili **Proveri status** da biste proverili da li je funkcija aktivna na mreži.
- **Odbaci poziv SMS-om** — Izaberite **Da** da biste automatski poslali tekstualnu poruku osobi koja vas zove kako biste je informisali zašto ne možete da odgovorite na poziv koji vam je uputila.
- **Tekst poruke** — Unesite tekst koji se šalje kada ne možete da odgovorite na dolazni poziv, a želite automatski da pošaljete tekstualnu poruku kao odgovor.
- **Auto. pon. biranje** — Izaberite **Uključeno** da biste ponovo birali broj ako je on bio zauzet pri prvom pokušaju. Aparat pokušava da uspostavi vezu najviše 10 puta.
- **Statistika poziva** — Izaberite **Uključeno** da biste nakratko prikazali približno trajanje poslednjeg poziva.
- **Brzo biranje** — Izaberite **Uključeno** da biste aktivirali brzo biranje na aparatu. Da biste birali telefonski broj koji je dodeljen tasterima za brzo biranje (2-9) pritisnite i držite taster.

[Vidite "Brzo biranje", str. 21.](#)

- **Odgovor svakim tast.** — Izaberite **Uključeno** da biste na dolazni poziv odgovorili tako što ćete kratko pritisnuti bilo koji taster, izuzev tastera „Kraj“.
- **Aktivna linija** — Izaberite **Linija 1** ili **Linija 2** da biste promenili telefonsku liniju za odlazne pozive i tekstualne poruke (mrežna usluga). Ovo podešavanje je prikazano samo ako SIM kartica podržava uslugu alternativne linije i pretplatu na dve telefonske linije.
- **Promena linije** — Izaberite **Onemoguć** da biste sprečili izbor linija (mrežna usluga). Da biste promenili podešavanje, potreban vam je PIN2 kôd.

■ Podešavanja veze

Izaberite **Meni** > **Alatke** > **Podešav.** > **Veza** i neku od sledećih opcija:

- **Pristupne tačke** — Podešavanje novih ili izmena postojećih pristupnih tačaka. Neke ili sve pristupne tačke mogu biti unapred postavljene na vašem aparatu od strane dobavljača usluga i možda nećete moći da ih kreirate, izmenite ili uklonite.
- **Paketni prenos pod.** — Odredite kada se koristi veza za paketni prenos podataka i unesite pristupnu tačku ako aparat koristite kao modem za računar.
- **Podešav. Int. telef.** — Definisavanje podešavanja za Internet pozive.
- **SIP podešavanja** — Prikaz ili kreiranje profila za pokretanje sesije - SIP profili.
- **Data poziv** — Postavite vremenski period po čijem se isteku data govorna veza automatski završava.
- **VPN** — Instalirajte i radite sa VPN pravilima, radite sa serverima VPN pravila, vidite VPN dnevnik, te kreirajte i radite sa VPN pristupnim tačkama.
- **Konfiguracije** — Prikaz i brisanje pouzdanih servera od kojih vaš aparat može primiti konfiguraciona podešavanja.

Da biste dobili informacije o pretplati na uslugu prenosa podataka i odgovarajućim podešavanjima veze i konfiguracionim podešavanjima, obratite se mrežnom operateru ili dobavljaču usluga.

Dostupna podešavanja za izmenu se mogu razlikovati.

Pristupne tačke

Izaberite **Meni** > **Alatke** > **Podešav.** > **Veza** > **Pristupne tačke**.

Pristupna tačka je mesto na kome se vaš aparat povezuje sa mrežom putem veze za prenos podataka. Da biste koristili usluge e-pošte i multimedijalne usluge ili da biste pregledali Web stranice, najpre morate odrediti pristupne tačke za ove usluge.

Grupa pristupnih tačaka se koristi za grupisanje i određivanje prioriteta pristupnim tačkama. Aplikacija može da koristi grupu kao način povezivanja umesto jedne pristupne tačke. U tom slučaju se najbolja od dostupnih pristupnih tačaka unutar grupe koristi za uspostavljanje veze, a u slučaju korišćenja e-pošte i za roming.

Neke ili sve pristupne tačke mogu biti unapred postavljene na vašem aparatu od strane dobavljača usluga i možda nećete moći da ih kreirate, izmenite ili uklonite.

[Vidite "Internet pristupne tačke", str. 52.](#)

Paketni podaci

Izaberite **Meni** > **Alatke** > **Podešav.** > **Veza** > **Paketni prenos pod.**

Vaš telefonski aparat podržava paketni prenos podataka, kao što je GPRS u GSM mrežama. Kada koristite telefon u GSM mreži, možete istovremeno imati više aktivnih veza za prenos podataka; pristupne tačke mogu deliti veze za paketni prenos podataka, a veze za paketni prenos podataka ostaju aktivne (na primer, tokom govornih poziva). [Vidite "Menadžer veze", str. 57.](#)

Podešavanja za paketni prenos podataka

Podešavanja za paketni prenos podataka utiču na sve pristupne tačke koje koriste vezu za paketni prenos podataka.

Izaberite neku od sledećih opcija:

- **Veza za paketni pr.** — Izaberite **Čim ima signal** da biste registrovali aparat na mreži za paketni prenos podataka kada uključite aparat u podržanoj mreži. Izaberite **Po potrebi** da biste uspostavili vezu za paketni prenos podataka samo kada je ona neophodna za aplikaciju ili radnju.
- **Pristupna tačka** — Unesite ime pristupne tačke koje ste dobili od dobavljača usluga da biste koristili aparat kao modem za paketni prenos podataka na računar.

Ova podešavanja utiču na sve pristupne tačke za veze za paketni prenos podataka.

Podešavanja protokola za pokretanje sesije (SIP)

Izaberite **Meni > Alatke > Podešav. > Veza > SIP podešavanja**.

Protokoli za pokretanje sesije (SIP) se koriste za kreiranje, menjanje i završavanje određenih vrsta komunikacionih sesija sa jednim ili više učesnika (mrežna usluga). SIP profili uključuju podešavanja za ove sesije. SIP profil koji se po podrazumevanoj vrednosti koristi za komunikacionu sesiju je podvučen.

Da biste kreirali SIP profil, izaberite **Opcije > Dodaj novi > Koristi podrazum. profil** ili **Koristi neki postojeći profil**.

Da biste izmenili SIP profil, dođite do njega i pritisnite navigator.

Da biste izabrali SIP profil koji želite da koristite za komunikacione sesije po podrazumevanoj vrednosti, dođite do profila i izaberite **Opcije > Podrazumevani profil**.

Za brisanje SIP profila, dođite do njega i pritisnite taster „Briši“.

Izmena SIP profila

Izaberite **Meni > Alatke > Podešav. > Veza > SIP podešavanja > Opcije > Dodaj novi** ili **Izmeni**.

Izaberite neku od sledećih opcija:

- **Ime profila** — Unesite ime SIP profila.
- **Profil servisa** — Izaberite **IEFT** ili **Nokia 3GPP**.
- **Primarna pris. tačka** — Izaberite pristupnu tačku za Internet vezu.
- **Javno korisničko ime** — Unesite korisničko ime koje se dobili od dobavljača usluga.
- **Koristi kompresiju** — Izaberite ako se koristi komprimovanje.
- **Registracija** — Izaberite režim registracije.
- **Koristi zaštitu** — Izaberite da li se koristi razmena bezbednosnih podataka.
- **Proksi server** — Unesite podešavanja proxy servera za ovaj SIP profil.
- **Registracioni server** — Unesite podešavanja registracionog servera za ovaj SIP profil.

Dostupna podešavanja za izmenu se mogu razlikovati.

Izmena SIP proxy servera

Izaberite **Meni > Alatke > Podešav. > Veza > SIP podešavanja > Opcije > Dodaj novi** ili **Izmeni > Proksi server**.

Proxy serveri su posredni serveri između usluge za pregledanje i njenih korisnika, a koriste ih neki dobavljači usluga. Ovi serveri mogu obezbediti dodatnu bezbednost i ubrzati pristup usluzi.

Izaberite neku od sledećih opcija:

- **Adresa proksi servera** — Unesite ime ili IP adresu aktivnog proxy servera.
- **Područje** — Unesite oblast proxy servera.
- **Korisničko ime i Lozinka** — Unesite korisničko ime i lozinku za proxy server.
- **Dopusti sl. rutiranje** — Izaberite da li je dozvoljeno slabo usmeravanje.
- **Tip transporta** — Izaberite **UDP** ili **TCP**.
- **Port** — Unesite broj porta proxy servera.

Izmena registracionih servera

Izaberite **Meni > Alatke > Podešav. > Veza > SIP podešavanja > Opcije > Dodaj novi** ili **Izmeni > Registracioni server**.

Izaberite neku od sledećih opcija:

- **Adresa regist. servera** — Unesite ime ili IP adresu aktivnog registracionog servera.
- **Područje** — Unesite oblast registracionog servera.
- **Korisničko ime i Lozinka** — Unesite korisničko ime i lozinku za registracioni server.
- **Tip transporta** — Izaberite **UDP** ili **TCP**.
- **Port** — Unesite broj porta registracionog servera.

Podešavanje data poziva

Izaberite **Meni > Alatke > Podešav. > Veza > Data poziv**.

Podešav.

Da biste podesili vremenski period po čijem se isteku data veze automatski završavaju ukoliko nije došlo do prenosa podataka, izaberite **Vreme na vezi** i pritisnite navigator. Izaberite **Definiše korisnik** da biste sami uneli vreme ili **Neograničeno** da bi veza ostala aktivna dok ne izaberete **Opcije** > **Raskini vezu**.

VPN

VPN pristupne tačke

Za upravljanje VPN pristupnim tačkama izaberite **VPN** > **VPN pristupne tačke** > **Opcije** i neku od sledećih opcija:

- **Izmeni** — Izmenite izabranu pristupnu tačku. Ukoliko pristupna tačka nije u upotrebi ili su joj podešavanja zaštićena, ne možete je menjati.
- **Nova pristup. tačka** — Kreirajte novu VPN pristupnu tačku.
- **Obriši** — Izbrišite izabranu pristupnu tačku.

Podešavanja VPN pristupne tačke

Za ispravna podešavanja pristupne tačke obratite se dobavljaču usluga.

Da biste izmenili podešavanja VPN pristupne tačke, izaberite pristupnu tačku i **Opcije**.

Izaberite neku od sledećih opcija:

- **Ime konekcije** — Unesite ime za VPN vezu. Maksimalna dužina imena je 30 znakova.
- **VPN polisa** — Izaberite VPN polisu koja će se koristiti sa ovom pristupnom tačkom.
- **Internet prist. tačka** — Izaberite Internet pristupnu tačku koja će se koristiti sa ovom VPN pristupnom tačkom.
- **Adresa proksi ser.** — Unesite adresu proxy servera za ovu VPN pristupnu tačku.
- **Br. porta proksi ser.** — Unesite broj proxy porta.

Konfiguracije

Da biste videli i izbrisali konfiguracije za pouzdane servere, izaberite **Meni** > **Alatke** > **Podešav.** > **Veza** > **Konfiguracije**.

Možete primati poruke od vašeg mrežnog operatera, dobavljača usluga ili informatičke službe firme koje sadrže konfiguraciona podešavanja za servere od poverenja. Ova podešavanja se automatski čuvaju u **Konfiguracije**. Možda ćete dobiti konfiguraciona podešavanja za pristupne tačke, multimedijalne ili usluge e-pošte i podešavanja časkanja ili sinhronizacije pouzdanih servera.

Da biste izbrisali konfiguracije za pouzdani server, dođite do servera i pritisnite taster „Briši“. Takođe se brišu konfiguracijska podešavanja za ostale aplikacije koje obezbeđuje server.

■ Podešavanja datuma i vremena

Izaberite **Meni** > **Alatke** > **Podešav.** > **Datum i vreme**.

Izaberite neku od sledećih opcija:

- **Vreme** — Unesite vreme.
- **Vremenska zona** — Unesite vremensku zonu.
- **Datum** — Unesite datum.
- **Format datuma** — Promenite način prikazivanja datuma.
- **Separator za datum** — Promenite simbol kojim se razdvajaju dani, meseci i godine.
- **Format vremena** — Izaberite 12-časovni ili 24-časovni sistem prikaza vremena.
- **Separator za vreme** — Izaberite simbol kojim se razdvajaju sati i minuti.
- **Vrsta sata** — Izaberite **Analogni** ili **Digitalni**.
- **Ton alarma sata** — Izaberite ton koji želite da koristite za alarm sata.
- **Vreme od oper. mreže** — Automatski ažurirajte informacije o vremenu, datumu i vremenskoj zoni (mrežna usluga). Za aktiviranje izaberite **Automatsko ažuriranje**. Ova usluga možda nije raspoloživa na svim mrežama.

■ Bezbednosna podešavanja

Vidite "[Definisanje bezbednosnih podešavanja](#)", str. 25.

■ Podešavanja mreže

Izaberite **Meni** > **Alatke** > **Podešav.** > **Mreža**.

Definišite sledeće:

- **Izbor operatora** — Izaberite **Ručno** da biste odabrali dostupnu mrežu ili **Automatski** da bi aparat automatski izabrao mrežu.
- **Prikaz inf. o ćeliji** — Izaberite **Uključeno** da biste podesili aparat tako da označi kada se koristi u mikroćeljskoj mreži (MCN).

■ Podešavanja proširenja

Izaberite **Meni** > **Alatke** > **Podešav.** > **Proširenje**.

P o d e š a v .

Upozorenje: Kada koristite slušalice, Vaša sposobnost praćenja zvukova u okruženju može da bude umanjena. Ne koristite slušalice kada to može da ugrozi Vašu bezbednost.

Za većinu proširenja možete izabrati sledeća podešavanja:

- **Primarni profil** — Izaberite profil koji se aktivira kada se na aparat priključi neko proširenje.
- **Automatski odgovor** — Automatsko odgovaranje na telefonski poziv kada se priključi proširenje. Izaberite **Uključeno** da bi aparat automatski odgovorio na dolazni poziv nakon 5 sekundi. Ako je tip zvona postavljen na **Jedan pisak** ili **Bez zvona** u meniju „Profili“, automatski odgovor se deaktivira.
- **Svetla** — Izaberite **Uključena** da bi aparat bio osvetljen kada je priključen na proširenje.

Ad. za gluvoneme podešavanja

Ako koristite tekstualni telefon (TTY), morate ga povezati na aparat da biste mogli da promenite podešavanja i koristite tekstualni telefon. Izaberite neko od sledećih podešavanja:

- **Primarni profil** — Izaberite profil koji se aktivira kada na aparat priključite tekstualni telefon (TTY).
- **Koristi tekst. tel.** — Izaberite **Da** ako želite da počnete sa korišćenjem tekstualnog telefona.

14. Alatke

Izaberite **Meni** > **Alatke**.

Fascikla **Alatke** sadrži aplikacije koje se koriste za konfigurisanje aparata i drugih aplikacija.

Memorijska kartica—Vidite "[Memorijska kartica](#)", str. 19.

Prenos—Vidite "[Prenos sadržaja između aparata](#)", str. 17.

Profil—Vidite "[Profil](#)", str. 16.

Podešav.—Vidite "[Podešav.](#)", str. 70.

■ Pozicioniranje

Uz uslugu pozicioniranja možete primati informacije od dobavljača usluga o lokalnim temama, kao što su vremenska prognoza ili stanje u saobraćaju, na osnovu lokacije vašeg telefona (mrežna usluga).

Izaberite **Meni** > **Alatke** > **Pozicioniranje**.

Da biste izabrali način pozicioniranja, dođite do njega i izaberite **Opcije** > **Omogućiti**. Da biste prestali da ga koristite, izaberite **Opcije** > **Onemogućiti**. **Bluetooth** način pozicioniranja vam omogućuje korišćenje Bluetooth GPS proširenja za pozicioniranje.

■ Navigator

Ova funkcionalna mogućnost nije projektovana da podržava zahteve za pozicijom lokacije poziva. Obratite se svom provajderu servisa za više informacija o stepenu usklađenosti Vašeg telefona sa državnim regulativom koja se odnosi na servise lokacijskih hitnih poziva.

GPS ne treba koristiti za precizno merenje parametara lokacije i ne treba se nikada oslanjati isključivo na podatke o lokaciji koje daje GPS prijemnik.

Izaberite **Meni** > **Alatke** > **Navigator**.

Navigator je GPS aplikacija koja se koristi za prikazivanje trenutne lokacije, pronalaženje puta do željene lokacije i praćenje rastojanja. Aplikacija zahteva Bluetooth GPS pribor za rad. Takođe mora biti omogućen Bluetooth GPS način pozicioniranja u **Meni** > **Alatke** > **Pozicioniranje**.

Aplikacija mora primati informacije o položaju od najmanje tri satelita kako bi se mogla koristiti kao pomagalo pri putovanju.

Izaberite neku od sledećih opcija:

- **Navigator** — Pregledajte informacije o navigaciji do odredišta vašeg putovanja.
- **Pozicija** — Pregledajte informacije o vašoj trenutnoj lokaciji.
- **Putomer** — Pregledajte informacije o putovanju, kao što je razdaljina i dužina puta koji ste prešli, te prosečna i maksimalna brzina.

Prikaz navigacije

Prikaz navigacije vas vodi do odredišta vašeg putovanja. Najvažnije tačke istaknute su slovima na krugu, a glavni pravac do vašeg odredišta jačom bojom.

Izaberite neku od sledećih opcija:

- **Postavi odredište** — Izaberite orijentir ili lokaciju kao odredište svog putovanja, ili unesite geografsku širinu i dužinu odredišta.
- **Prekini navigaciju** — Obrišite uneto odredište putovanja.
- **Sačuvaj poziciju** — Sačuvajte svoj trenutni položaj kao lokaciju ili orijentir.
- **Status satelita** — Pregledajte jačinu signala satelita koji vam pružaju informacije o vašem položaju, neophodne za navigaciju.
- **Sačuvane lokacije** — Pregledajte lokacije koje ste privremeno sačuvali u svom telefonu kako bi vam pomogle pri navigaciji.

Prikaz položaja

Pregledajte informacije o položaju, kao što su geografska širina, dužina i visina vaše trenutne lokacije. Možete videti i preciznost ovih informacija.

Izaberite neku od sledećih opcija:

- **Sačuvaj poziciju** — Sačuvajte svoj trenutni položaj kao lokaciju ili orijentir.
- **Status satelita** — Pregledajte jačinu signala satelita koji vam pružaju informacije o vašem položaju, neophodne za navigaciju.
- **Sačuvane lokacije** — Pregledajte lokacije koje ste privremeno sačuvali u svom telefonu kako bi vam pomogle pri navigaciji.

Prikaz razdaljine puta

Merač puta izračunava pređenu razdaljinu, vreme, prosečnu i maksimalnu brzinu putovanja.

Izaberite neku od sledećih opcija:

- **Počni** — Aktivirajte merač puta.
- **Prekini** — Prestanak korišćenja merača puta. Vrednosti koje je izračunao ostaju na ekranu.
- **Nastavi** — Nastavak korišćenja merača puta.
- **Resetuj** — Podesite vrednosti koje je merač puta izračunao na nulu i izračunajte ih iz početka.
- **Obrisi** — Ispraznite vrednosti merača puta nakon prestanka njegove upotrebe.
- **Sačuvaj poziciju** — Sačuvajte svoju trenutnu lokaciju kao lokaciju ili orijentir.
- **Status satelita** — Pregledajte jačinu signala satelita koji vam pružaju informacije o vašem položaju, neophodne za navigaciju.
- **Sačuvane lokacije** — Pregledajte lokacije koje ste privremeno sačuvali u svom telefonu kako bi vam pomogle pri navigaciji.

Upravljanje lokacijama

Izaberite **Pozicija > Opcije > Sačuvane lokacije**.

Lokacije možete privremeno sačuvati u svom telefonu da bi vam pomogle u navigaciji.

Da biste sačuvali lokaciju u prikazu **Navigators**, **Pozicija** ili **Putomer** izaberite **Opcije > Sačuvaj poziciju**.

Da biste sačuvali privremenu lokaciju kao trajniji orijentir izaberite **Opcije > Sačuv. kao orijentir**.

Da biste izbrisali lokaciju, dođite do nje i pritisnite **Opcije > Obrisi**.

Podešavanja navigatora

Izaberite **Opcije > Podešavanja**.

Da biste promenili merni sistem koji je u upotrebi izaberite **Sistem mera > Metričke** ili **Anglosaksonske**.

Da biste uneli kalibraciju visine i tako ispravili informacije o visini koje ste dobili od pozicionih satelita izaberite **Kalibracija n. visine**.

■ Orijetiri

Izaberite **Meni > Alatke > Orijetiri**.

Orijentiri su koordinate geografskih lokacija koje možete da sačuvate na svom aparatu da biste ih kasnije koristili za usluge koje se zasnivaju na lokaciji. Orijetire možete kreirati korišćenjem Bluetooth GPS proširenja ili mreže (mrežna usluga). [Vidite "Navigator", str. 75.](#)

Za kreiranje orijentira izaberite **Opcije > Novi orijentir**. Izaberite **Trenutna pozicija** da biste kreirali mrežni zahtev za dobijanje koordinata geografske širine i dužine lokacije na kojoj se nalazite ili **Unesi ručno** da biste uneli neophodne informacije o lokaciji, na primer ime, kategoriju, adresu, geografsku širinu, dužinu i visinu.

Za prikaz ili izmenu orijentira, dođite do njega i pritisnite navigator.

Da biste izbrisali orijentir, dođite do njega i pritisnite taster „Briši“.

Sa svakim orijentirrom izaberite **Opcije** i neku od sledećih opcija:

- **Dodaj kategoriji** — Organizujte orijentire u grupu sličnih orijentira. Dođite do kategorije i pritisnite navigator. Da biste prikazali kategorije orijentira, pomerajte se levo ili desno.
- **Pošalji** — Pošaljite orijentir na kompatibilne uređaje.
- **Izmeni kategorije** — Dodajte, menjajte ili brišite u svojim kategorijama orijentira.
- **Ikonica orijentira** — Promenite ikonu orijentira. Dođite do željene ikone i pritisnite navigator.

Kategorije orijentira

Kategorije orijentira možete da pregledate u dva prikaza: prvi daje listu kategorija koje već sadrže orijentire, a drugi listu svih kategorija koje vaš aparat sadrži.

Da biste pregledali kategorije koji već sadrže orijentire, izaberite **Meni > Alatke > Orijetiri** i pomerite se desno.

Za prikaz orijentira koje kategorija sadrži, izaberite kategoriju i pritisnite navigator.

Za premeštanje orijentira iz jedne kategorije u drugu, pomerite se levo. Dođite do orijentira i pritisnite **Opcije > Dodaj kategoriji**. Dođite do stare kategorije i pritisnite navigator da biste uklonili oznaku koja se nalazi pored nje. Dođite do kategorije ili kategorija kojima želite da dodate orijentir i pritisnite navigator. Izaberite **Prihvati**.

Sa svakim orijentirrom izaberite **Opcije** i neku od sledećih opcija:

- **Izmeni** — Promenite informacije o orijentiru, kao što su ime, kategorija, adresa, geografske širina, dužina i visina.
- **Novi orijentir** — Kreirajte orijentir direktno u kategoriji. Izaberite **Trenutna pozicija** da biste kreirali mrežni zahtev za dobijanje koordinata geografske širine i dužine lokacije na kojoj se nalazite ili **Unesi ručno** da biste uneli neophodne informacije o lokaciji, na primer ime, kategoriju, adresu, geografsku širinu, dužinu i visinu.

Alatke

- **Dodaj kategoriji** — Organizujte orijentire u grupu sličnih orijentira. Dođite do kategorije i pritisnite navigator.
- **Pošalji** — Pošaljite orijentir na kompatibilne uređaje.
- **Izmeni kategorije** — Dodajte, menjajte ili brišite u svojim kategorijama orijentira.
- **Ikonica orijentira** — Promenite ikonu orijentira. Dođite do željene ikone i pritisnite navigator.

Raspoloživost opcija može varirati.

Izmena kategorija orijentira

Izaberite **Opcije** > **Izmeni kategorije**.

Izaberite **Opcije** i neku od sledećih opcija:

- **Novi orijentir** — Kreirajte orijentir direktno u kategoriji. Izaberite **Trenutna pozicija** da biste kreirali mrežni zahtev za dobijanje koordinata geografske širine i dužine lokacije na kojoj se nalazite ili **Unesi ručno** da biste uneli neophodne informacije o lokaciji, na primer ime, kategoriju, adresu, geografsku širinu, dužinu i visinu.
- **Ikonica orijentira** — Promenite ikonu orijentira. Dođite do željene ikone i pritisnite navigator.

Da biste izbrisali kategoriju orijentira koju ste kreirali, dođite do nje i pritisnite taster „Briši“. Unapred postavljene kategorije ne možete izbrisati.

Izmena orijentira

Izaberite **Opcije** > **Izmeni** ili **Novi orijentir** > **Unesi ručno**. Unesite lokaciju i ostale informacije, na primer ime, kategoriju, adresu, geografsku širinu, dužinu i visinu.

Sa svakim orijentrom izaberite **Opcije** i neku od sledećih opcija:

- **Izaberi kategorije** — Organizujte orijentire u grupu sličnih orijentira. Dođite do kategorije i pritisnite navigator da biste izmenili informacije o orijentiru, na primer ime, kategoriju, adresu, geografsku širinu, dužinu i visinu.
- **Trenutna pozicija** — Podnesite zahtev i automatski unesite koordinate geografske širine i dužine radi kreiranja orijentira za lokaciju na kojoj se trenutno nalazite.
- **Ikonica orijentira** — Promenite ikonu orijentira. Dođite do željene ikone i pritisnite navigator.
- **Pošalji** — Pošaljite orijentir na kompatibilne uređaje.

Raspoloživost opcija može varirati.

Primanje orijentira

Izaberite **Meni** > **Poruke**. Otvorite poruku koja sadrži orijentir koji ste primili sa drugog uređaja. Dođite do orijentira i pritisnite navigator.

Da biste orijentir sačuvali u aparatu, izaberite **Opcije** > **Sačuvaj**.

Za prosleđivanje orijentira na kompatibilne uređaje izaberite **Opcije** > **Pošalji**.

■ Čarob. pod.

Čarob. pod. konfigurise vaš aparat za podešavanja operatera na osnovu informacija o mrežnom operateru.

Da biste koristili ove usluge, možda ćete morati da se obratite mrežnom operateru ili dobavljaču usluga da biste aktivirali vezu za paketni prenos podataka ili druge usluge.

Da biste izmenili podešavanja, izaberite **Meni** > **Alatke** > **Čarob. pod.** i stavku koju želite da konfigurirate.

E-pošta

1. Da biste izmenili podešavanja e-pošte, izaberite **Meni** > **Alatke** > **Čarob. pod.** > **E-mail. Čarob. pod.** otkriva vaše mrežne operatere koji su na raspolaganju. Ukoliko aparat otkrije više mrežnih operatera, izaberite jednog od njih i **OK**.

Ukoliko mrežni operater ne bude prepoznat, morate izabrati **Država/regija** i **Operator**.

2. Izaberite svog dobavljača usluge e-pošte sa liste.

3. Izaberite server za odlaznu poštu. Koristite podrazumevani server ako niste sigurni.

Ako **Čarob. pod.** od vas zatraži da unesete detalje **E-mail adresa** (uključujući ime domena), **Korisničko ime** i **Lozinka**, izaberite svaki posebno i **Opcije** > **Promeni**. Unesite detalje i izaberite **OK**.

1. Izaberite **Opcije** > **OK** kada završite.

2. Izaberite **OK** da biste potvrdili da želite da podesite poštansko sanduče za navedenog operatera.

3. Izaberite **OK**.

Da biste slali ili primali poruke e-pošte, morate imati aktivan nalog za paketni prenos podataka. Za više detalja obratite se mrežnom operateru ili dobavljaču usluga.

Operater

Da biste izmenili podešavanja operatera (pristupne tačke, Web pretraživač, MMS i strimovanje), izaberite **Meni > Alatke > Čarob. pod. > Operator. Čarob. pod.** otkriva raspoložive mrežne operatere. Ukoliko aparat otkrije više mrežnih operatera, izaberite jednog od njih i **OK**. Ukoliko mrežni operater ne bude prepoznat, morate izabrati **Država/regija i Operator**.

Ako ne možete da koristite **Čarob. pod.**, posetite Nokia Web lokaciju za podešavanja telefona www.nokia.com.

■ Menadžer aplikacija

Izaberite **Meni > Alatke > Menadžer aplik.**

Kada otvorite menadžer aplikacija, videćete sve instalirane softverske pakete, njihov naziv, broj verzije, tip i veličinu. Da biste pregledali detalje instaliranih aplikacija, uklonite ih sa aparata i odredite podešavanja instalacije.

Instalacija aplikacija i softvera

Važno: Instalirajte i koristite aplikacije i drugi softver samo iz izvora koji nude adekvatnu bezbednost i zaštitu od štetnog softvera.

Na aparat možete instalirati dve vrste aplikacija i softvera:

- Aplikacije i softver posebno namenjene za vaš aparat ili kompatibilne sa operativnim sistemom Symbian. Ove datoteke za instalaciju softvera imaju oznaku tipa datoteke .sis.
- J2ME™ aplikacije kompatibilne sa operativnim sistemom Symbian. Datoteke za instalaciju Java aplikacija imaju oznake tipa datoteke .jad ili .jar.

Instalacione datoteke mogu se preneti na vaš aparat sa kompatibilnog računara, preuzeti tokom pretraživanja ili poslati u multimedijalnoj poruci, kao prilog e-poruke ili putem Bluetooth veze. Ako koristite Nokia PC Suite paket za prenos datoteke na aparat, sačuvajte datoteku u fascikli **C:\nokia\installs**.

Tokom instalacije aparat proverava ispravnost paketa koji će biti instaliran. Aparat prikazuje informacije o izvršenim proverama, a vi imate mogućnost da nastavite sa instalacijom ili da odustanete.

Ako instalirate aplikacije koje zahtevaju mrežnu vezu, imajte na umu da će energetska potrošnja aparata biti veća kada koristite te aplikacije.

Pregled i uklanjanje softvera

Možete videti detalje o instaliranim aplikacijama ili ih ukloniti iz vašeg aparata.

Da biste videli detalje o instaliranom softverskom paketu, izaberite aplikaciju i **Opcije > Vidi detalje**.

Da biste uklonili softver, otvorite glavni prikaz „Menadžera aplikacija“ i izaberite **Opcije > Ukloni**.

Ako uklonite softver, možete ga ponovo instalirati samo ako koristite originalni softverski paket ili ako vršite vraćanje sistema pomoću rezervne kopije koja sadrži uklonjeni softverski paket. Ako uklonite softverski paket, možda više nećete moći da otvarate datoteke kreirane pomoću tog softvera. Ako se neki drugi softverski paket oslanja na softverski paket koji ste uklonili, taj drugi softverski paket može prestati da radi. Za više detalja pogledajte dokumentaciju instaliranog softverskog paketa.

Pregled dnevnika instalacije

Za pregled dnevnika instalacije izaberite **Opcije > Vidi protokol**. Na listi je dat naziv instaliranog ili uklonjenog softvera, kao i datum instalacije ili uklanjanja. Ako nakon instalacije nekog softverskog paketa budete imali problema sa aparatom, možete upotrebiti ovu listu da biste otkrili koji softverski paket bi mogao da bude uzrok tog problema. Informacije na ovoj listi mogu da pomognu i oko utvrđivanja problema izazvanih međusobnom nekompatibilnošću softverskih paketa.

Podešavanja

Da biste izmenili podešavanja instalacije, izaberite **Opcije > Podešavanja** i neku od sledećih opcija:

- **Obriši** — Instalaciona datoteka softverskog paketa je izbrisana sa aparata nakon instalacije. Ako softverske pakete preuzimate pomoću Web pretraživača, to može pomoći u smanjivanju potrebnog skladišnog prostora. Ako želite da sačuvate datoteku softverskog paketa radi eventualne ponovne instalacije, nemojte izabrati ovu opciju ili se uverite da imate njenu kopiju na kompatibilnom računaru ili CD-ROM-u.
- **Izaberi jezik:** — Ako softverski paket sadrži nekoliko jezičkih verzija softvera, izaberite jezičku verziju koju želite da instalirate.
- **Tip** — Navedite koju vrstu aplikacija želite da instalirate. Možete instalirati samo aplikacije sa potvrđenim sertifikatima. Ovo podešavanje se odnosi samo na aplikacije operativnog sistema Symbian (.sis datoteke).

Određivanje bezbednosnih podešavanja Java aplikacija

Za određivanje bezbednosnih podešavanja Java aplikacije izaberite **Opcije > Podešav. paketa**.

Alatke

Možete definisati funkcije kojima Java aplikacija može da pristupi. Vrednost koju možete da postavite za svaku funkciju zavisi od domena zaštite softverskog paketa.

- **Pristup mreži** — Kreirajte vezu za paketni prenos podataka ka mreži.
- **Poruke** — Pošaljite poruke.
- **Autostart aplikacija** — Automatski otvorite aplikaciju.
- **Povezivanje** — Aktivirajte lokalnu vezu za paketni prenos podataka, kao što je Bluetooth veza.
- **Multimedija** — Snimite fotografije ili video i zvučne zapise.
- **Učitaj korisničke p.** — Pročitajte stavke kalendara, kontakata ili drugih ličnih podataka
- **Izmeni koris. podatke** — Dodajte lične podatke, na primer stavke u svoj adresar.

Možete odrediti način na koji ćete biti upitani za potvrdu pristupa Java aplikacije funkcijama uređaja. Izaberite jednu od sledećih vrednosti:

- **Uvek pitaj** — Da biste zahtevali da Java aplikacija zatraži vašu potvrdu za svako korišćenje ove funkcije.
- **Pitaj prvi put** — Da biste zahtevali da Java aplikacija zatraži početnu potvrdu za korišćenje ove funkcije.
- **Uvek dopušten** — Da biste omogućili da Java aplikacija koristi ovu funkciju bez vaše potvrde.
- **Nije dopušten** — Da biste sprečili Java aplikaciju da koristi ovu funkciju.

Bezbednosna podešavanja pomažu u zaštiti vašeg aparata od štetnih Java aplikacija koje mogu da koriste funkcije aparata bez vaše dozvole. Izaberite **Uvek dopušten** samo ako poznajete dobavljača i ako ste sigurni u pouzdanost aplikacije.

Menadžer sertifikata

Važno: Imajte na umu da, mada upotreba sertifikata značajno smanjuje rizike daljinskog povezivanja i instalisanja softvera, sertifikati moraju biti ispravno korišćeni da bi se iskoristila prednost povećane zaštite. Samo postojanje sertifikata ne pruža nikakvu zaštitu; odgovarajuća funkcija (upravljač sertifikata) mora da sadrži ispravne, autentične ili proverene sertifikate da bi se ostvarila povećana zaštita. Sertifikati su vremenski ograničeni. Ako se prikaže upozorenje "Sertifikat je istekao" ili "Sertifikat nije važeći", mada bi trebalo da je ispravan, proverite da li su u aparatu postavljene tačne datume i tačno vreme.

Pre nego što izvršite bilo kakve izmene podešavanja sertifikata, morate da proverite da li zaista imate poverenje u vlasnika datog sertifikata kao i da li dati sertifikat zaista pripada naznačenom vlasniku.

Digitalni sertifikati služe da potvrde poreklo softvera, ali nisu garancija zaštite. Postoje tri različita tipa sertifikata: sertifikati autoriteta, lični sertifikati i serverski sertifikati. Tokom bezbedne veze, server može da pošalje serverski sertifikat na vaš aparat. Po primanju, on se proverava putem sertifikata autoriteta koji je sačuvan na vašem aparatu. Ako identitet servera nije autentičan ili ako nemate ispravan sertifikat na aparatu, dobićete obaveštenje.

Preuzmite sertifikat sa Web lokacije, primite ga kao prilog e-poruke ili kao poruku poslatu putem Bluetooth ili infracrvene veze. Sertifikate bi trebalo da koristite kada se povežete sa bankom na mreži ili sa udaljenim serverom za prenos poverljivih informacija. Njih treba koristiti i kada želite da umanjite rizik od virusa i drugog opasnog softvera, kao i da se uverite u autentičnost softvera kada ga preuzimate i instalirate na svoj aparat.

Savet: Kada dodajete novi sertifikat, proverite njegovu autentičnost.

Upravljanje ličnim sertifikatima

Lični sertifikati su oni sertifikati koji su izdati vama lično.

Da biste sertifikat dodali na aparat, izaberite datoteku sertifikata i **Sačuvaj**. Da biste uklonili izabrani sertifikat, izaberite **Opcije > Obriši**.

Da biste proverili autentičnost sertifikata, izaberite sertifikat i **Vidi detalje**. Sertifikat se identifikuje otiscima prstiju. Obratite se službi pomoći ili korisničkom servisu vlasnika sertifikata i zatražite upoređivanje otisaka prstiju. Šestocifrene lozinke privatnog zaštitnog ključa sadrže tajne ključeve dobijene sa ličnim sertifikatima.

Upravljanje sertifikatima autoriteta

Sertifikati autoriteta se koriste pri određenim uslugama radi provere važenja drugih sertifikata.

Da biste sertifikat dodali na aparat, izaberite datoteku sertifikata i **Sačuvaj**. Da biste uklonili izabrani sertifikat, izaberite **Opcije > Obriši**.

Da biste proverili autentičnost sertifikata, izaberite sertifikat i **Vidi detalje**. Sertifikat se identifikuje otiscima prstiju. Obratite se službi pomoći ili korisničkom servisu vlasnika sertifikata i zatražite upoređivanje otisaka prstiju. Šestocifrene lozinke privatnog zaštitnog ključa sadrže tajne ključeve dobijene sa ličnim sertifikatima.

Sertifikat od poverenja označava da ga autorizujete za proveru Web stranica, servera e-pošte, paketa softvera i ostalih podataka. Samo sertifikati od poverenja mogu da se koriste za proveru usluga i softvera.

Za promenu podešavanja poverenja izaberite sertifikat i **Opcije > Podeš. prihvatanja**. Izaberite polje aplikacije i **Da** ili **Ne**. Ličnom sertifikatu ne možete promeniti podešavanja poverenja.

U zavisnosti od sertifikata, prikazuje se lista aplikacija koje sertifikat može da koristi:

Alatke

- **Symbian instalacija** — Nova aplikacija operativnog sistema Symbian.
- **Internet** — E-pošta i grafika.
- **Instaliranje aplikac.** — Nova Java™ aplikacija.
- **Onlajn provera sert.** — Protokol statusa sertifikata na mreži.

Prikaz detalja o sertifikatu

U autentičnost nekog servera možete biti sigurni samo kada su potpis i period važenja serverskog sertifikata provereni.

Za prikaz detalja o sertifikatu izaberite sertifikat i **Vidi detalje**.

Može se pojaviti jedna od sledećih napomena:

- **Sertifikat nije prihvaćen** — Niste podesili nijednu aplikaciju da koristi dati sertifikat. Možda želite da promenite podešavanja poverenja.
- **Sertifikat istekao** — Period važenja datog sertifikata je istekao.
- **Sertifikat još uvek ne važi** — Period važenja odabranog sertifikata još nije započeo.
- **Sertifikat oštećen** — Sertifikat je neupotrebljiv. Obratite se izdavaocu sertifikata.

Bezbednosna podešavanja sertifikata

Izaberite neku od sledećih opcija:

- **Instalacija softvera** — Izaberite da biste instalirali samo potpisane aplikacije ili sve aplikacije.
- **Onlajn provera sert.** — Za proveru važenja sertifikata kada je aplikacija instalirana izaberite **Uključeno**.
- **Primarna Web adresa** — Važenje sertifikata se proverava sa podrazumevane adrese ukoliko sertifikat ne uključuje sopstvenu Web adresu.

15. Upravljanje aparatom

Upravlja podacima i softverom vašem na aparatu.

■ Podešavanja profila servera

Izaberite **Meni** > **Povezivanje** > **Men. uređ.**

Za kreiranje profila servera izaberite **Opcije** > **Novi profil servera** i neku od sledećih opcija:

- **Ime servera** — Unesite ime za konfiguracioni server.
- **Identifikator servera** — Unesite jedinstveni identifikator kojim ćete identifikovati konfiguracioni server. Za ispravna podešavanja obratite se dobavljaču usluga.
- **Lozinka servera** — Unesite lozinku koja identifikuje server na aparatu kada server započne sesiju konfigurisanja.
- **Sesija** — Izaberite tip veze koju ćete koristiti za povezivanje na server.
- **Pristupna tačka** — Izaberite pristupnu tačku koju ćete koristiti za povezivanje na server.
- **Adresa domaćina** — Unesite URL adresu servera.
- **Port** — Unesite broj porta servera.
- **Korisničko ime i Lozinka** — Unesite svoje korisničko ime i lozinku za identifikaciju aparata na serveru kada započnete sesiju konfigurisanja.
- **Dopusti konfiguraciju** — Da biste mogli da dobijete podešavanja konfigurisanja sa ovog servera, izaberite **Da**.
- **Aut. prihvati sve zah.** — Da bi aparat zatražio potvrdu pre prihvatanja konfigurisanja sa ovog servera, izaberite **Ne**.

Da biste izmenili postojeći profil servera izaberite **Opcije** > **Izmeni profil**.

■ Mrežna usluga daljinske konfiguracije

Izaberite **Meni** > **Povezivanje** > **Men. uređ.**

Možete se povezati sa serverom i primati konfiguraciona podešavanja za vaš aparat. Profile servera i različita konfiguraciona podešavanja možete primati od svog mrežnog operatera, dobavljača usluga ili od informatičke službe svoje firme. U konfiguraciona podešavanja mogu spadati veza i ostala podešavanja koje koriste različite aplikacije na vašem telefonu. Raspoloživost opcija može varirati.

Veza za daljinsku konfiguraciju obično započinje server kada je neophodno ažurirati podešavanja aparata.

Podešavanja daljinske konfiguracije

U glavnom prikazu **Men. uređ.** izaberite **Opcije** i neku od sledećih opcija:

- **Počni konfiguraciju** — Povežite se sa serverom i primite konfiguraciona podešavanja za aparat.
- **Novi profil servera** — Kreirajte novi profil servera.
- **Izmeni profil** — Promenite podešavanja profila.
- **Obriši** — Uklonite izabrani profil.
- **Omogućiti konfig.** — Izaberite da primete konfiguraciona podešavanja od onih servera za koje imate profil servera i dozvoljene konfiguracije.
- **Onemogućiti konfig.** — Izaberite da sprečite primanje konfiguracionih podešavanja sa svih servera za koje imate profil servera.
- **Vidi dnevnik** — Pregledajte konfiguracioni dnevnik izabranog profila.

Kreiranje konfiguracionog profila

Da biste kreirali novi profil konfiguracionog servera, izaberite **Opcije** > **Novi profil servera** i neko od sledećih podešavanja. Za ispravne vrednosti obratite se dobavljaču usluga.

- **Ime servera** — Unesite ime za konfiguracioni server.
- **Identifikator servera** — Unesite jedinstveni identifikator kojim ćete identifikovati konfiguracioni server.
- **Lozinka servera** — Unesite lozinku kojom će se vaš aparat identifikovati serveru.
- **Sesija** — Izaberite željenu vrstu veze.
- **Pristupna tačka** — Izaberite pristupnu tačku za vezu ili kreirajte novu pristupnu tačku. Možete izabrati i da budete upitani za pristupnu tačku svaki put kada započnete vezu.
- **Adresa domaćina** — Unesite Web adresu konfiguracionog servera.
- **Port** — Unesite broj porta servera.
- **Korisničko ime** — Unesite svoj identifikator korisnika za dati konfiguracioni server.
- **Lozinka** — Unesite lozinku za konfiguracioni server.
- **Dopusti konfiguraciju** — Izaberite **Da** da dopustite serveru da on pokrene sesiju konfigurisanja.
- **Aut. prihvati sve zah.** — Izaberite **Da** ako ne želite da server traži vašu potvrdu kada pokrene neku sesiju konfigurisanja.

Informacije o bateriji

Vaš uređaj se napaja energijom iz dopunjive baterije. Pone eksplatacione karakteristike nove baterije postizu se tek posle dva ili tri kompletna ciklusa punjenja i praznjenja. Baterija se može puniti i prazniti stotine puta, ali će se na kraju istrošiti. Kada aktivno vreme i vreme u pasivnom režimu postane značajno kraće od normalnog, kupite novu bateriju. Koristite samo baterije koje je odobrila Nokia i puniti ih isključivo punjačima koje je Nokia odobrila za taj model uređaja.

Kada se punjač ne koristi, iskopčajte ga iz električne utičnice i iz aparata. Ne ostavljajte potpuno napunjenu bateriju povezanu na punjač, pošto prekomerno punjenje može da skрати vek trajanja baterije. Ako se ne koristi, potpuno puna baterija će se vremenom sama isprazniti.

Ako je baterija potpuno prazna, može proći i nekoliko minuta pre nego što se na ekranu pojavi indikator punjenja i pre nego što se može obaviti telefonski poziv.

Upotrebljavajte bateriju samo za ono za šta je namenjena. Nikada ne koristite oštećeni punjač ili bateriju.

Ne izlažite bateriju kratkom spoju. Do slučajnog kratkog spoja može da dođe kada neki metalni predmet, kao što je novčić, spajalica ili pero, napravi direktni kontakt pozitivnog (+) i negativnog (-) izvoda baterije. (Izvodi su metalne tračice na bateriji.) To može da se desi, recimo, kada rezervnu bateriju nosite u džepu ili tašnici. Kratkim spajanjem izvoda može da se ošteti baterija ili predmet kojim je ostvaren kontakt.

Ostavljanje baterije na toplim ili hladnim mestima, kao što je zatvoreni automobil u letnjim ili zimskim uslovima, smanjuje kapacitet i vek trajanja baterije. Pokušajte da bateriju uvek držite na temperaturi između 15°C i 25°C (59°F i 77°F). Aparat sa zagrejanom ili hladnom baterijom može privremeno da ne radi, čak i kada je baterija potpuno napunjena. Eksploatacione karakteristike baterije su posebno ograničene pri temperaturama znatno ispod tačke mržnjenja.

Ne bacajte baterije u vatru jer mogu eksplodirati. Baterije mogu da eksplodiraju i ako su oštećene. Baterije odložite u skladu sa lokalnim propisima. Molimo da ih po mogućstvu reciklirate. Ne odložite ih kao kućni otpad.

■ Smernice za utvrđivanje autentičnosti Nokia baterija

Radi sopstvene bezbednosti uvek koristite originalne Nokia baterije. Da proverite da li dobijate originalnu Nokia bateriju; kupite je od ovlašćenog Nokia distributera, potražite na pakovanju logo "Nokia Original Enhancements" i ispitajte hologramsku etiketu sledećim postupcima:

Uspešni rezultati ove četiri provere nisu apsolutna garancija autentičnosti baterije. Ukoliko imate razloga da verujete da Vaša baterija nije autentična originalna Nokia baterija, uzdržite se od njenog korišćenja i odnesite je najbližem ovlašćenom Nokia servisu ili distributeru radi pomoći. Vaš ovlašćeni Nokia servis ili distributer će ispitati autentičnost baterije. Ako se autentičnost ne može potvrditi, vratite bateriju prodavcu.

Utvrđite autentičnost holograma

1. Kada gledate hologram na etiketi, iz jednog ugla treba da vidite Nokia simbol dveju ruku koje se spajaju, a iz drugog ugla, logo "Nokia Original Enhancements".

2. Kada iskosite hologram po levoj, desnoj, donjoj i gornjoj strani, treba da vidite 1, 2, 3 odnosno 4 tačke na svakoj odgovarajućoj strani.

3. Zagrebite bočnu stranu etikete da otkrijete dvadesetocifrenu šifru, na primer 12345678919876543210. Okrenite bateriju tako da su ovi brojevi okrenuti nagore. Očitava se dvadesetocifrena šifra koja počinje brojem u gornjem redu iza kojeg sledi donji red.

4. Validnost dvadesetocifrene šifre proverite na adresi www.nokia.com/batterycheck.

Da kreirate tekstualnu poruku, ukucajte tu dvadesetocifrenu šifru, recimo 12345678919876543210 i pošaljite poruku na +44 7786 200276.

Naplaćuju se troškovi nacionalnog i međunarodnog operatora.

Trebalo bi da primite poruku sa informacijom da li se može potvrditi autentičnost šifre.

Informacije o bateriji

Šta ako baterija nije autentična?

Ako ne možete da potvrdite da je Vaša Nokia baterija sa hologramom na nalepnici autentična Nokia baterija, molimo da je ne koristite. Odnosite je u najbliži ovlašćeni Nokia servis ili ovlašćenom Nokia distributeru radi pomoći. Korišćenje baterije koju nije odobrio proizvođač može da bude opasno i da rezultira nezadovoljavajućim radom i oštećenjem uređaja i njegovih proširenja. To može i da učini nevažećim sva odobrenja i garancije koje se odnose na taj uređaj.

Da saznate više o originalnim Nokia baterijama, posetite www.nokia.com/battery.

Čuvanje i održavanje

Vaš aparat je proizvod visokog kvaliteta konstrukcije i izrade i s njim treba postupati pažljivo. Naredne sugestije će vam pomoći da očuvate pravo na garanciju kojom je pokriven ovaj proizvod.

- Aparat održavajte suvim. Atmosferske padavine, vlaga, kao i sve vrste tečnosti ili vlage mogu da sadrže minerale koji prouzrokuju koroziju elektronskih kola. Ako se aparat pokvasi, izvadite bateriju i ostavite aparat da se potpuno osuši pre nego što u njega vratite bateriju.
- Ne upotrebljavajte aparat, niti ga držite na prašnjavim i prljavim mestima. Njegovi pokretni delovi i elektronske komponente se mogu oštetiti.
- Ne držite aparat na mestima sa visokom temperaturom. Visoke temperature mogu da skrate vek trajanja elektronskih uređaja, da oštete baterije i da deformišu ili istope neke plastične materijale.
- Ne držite aparat na mestima sa niskom temperaturom. Kada se aparat zagreje do svoje normalne temperature, u unutrašnjosti može da se formira vlaga i da ošteti ploče sa elektronskim kolima.
- Ne pokušavajte da otvarate aparat osim na način koji je opisan u ovom uputstvu.
- Aparat nemojte ispuštati, protresati ili udarati. Grubo rukovanje može da prouzrokuje lomljenje unutrašnjih ploča i precizne mehanike.
- Za čišćenje aparata ne upotrebljavajte jake hemikalije, rastvarače za čišćenje ili jake deterdžente.
- Ne bojte aparat. Boja može da blokira pokretne delove aparata i da ometa pravilan rad.
- Za čišćenje sočiva, recimo kamere, senzora rastojanja i senzora osvetljenja, koristite meku, čistu i suhu tkaninu.
- Koristite samo isporučenu antenu ili odobrenu zamensku antenu. Neodobrene antene, modifikacije ili dodaci mogu da oštete aparat i da predstavljaju kršenje propisa kojima se regulišu radio uređaji.
- Punjače koristite u zatvorenom prostoru.
- Pre slanja aparata u servis, uvek napravite rezervne kopije podataka, kao što su kontakti i beleške u kalendaru, koje želite da sačuvate.

Sve gornje sugestije se u istoj meri odnose na ovaj aparat, bateriju, punjač kao i na sva proširenja. Ako neki uređaj ne funkcioniše ispravno, odnesite ga u najbliži ovlašćeni servis.

Dodatne informacije o bezbednosti

■ Radno okruženje

Imajte na umu da treba da se pridržavate svih posebnih propisa koji važe na datoj lokaciji i da isključite svoj aparat uvek kada je zabranjena njegova upotreba, ili kada ona može da prouzrokuje smetnje ili opasnost. Koristite aparat samo u njegovim normalnim radnim položajima. Ovaj aparat zadovoljava smernice za izloženost radiofrekventnim talasima kada se koristi bilo u normalnom položaju uz uho, ili kada je odvojen od tela najmanje 1,5 cm. Kada se koristi futrola, kopča za pojas ili držač za nošenje na telu, isti ne bi trebalo da sadrži metal i trebalo bi da održava proizvod odvojen od tela najmanje 1,5 cm.

Za slanje datoteka ili poruka, ovom aparatu je neophodna kvalitetna veza sa komunikacionom mrežom. U nekim slučajevima, slanje datoteka i poruka može da bude odloženo sve dok takva veza ne postane dostupna. Obezbedite da se ova rastojanja ispoštuju sve dok se predaja ne završi.

Delovi ovog aparata imaju magnetna svojstva. Može se desiti da aparat privuče materijale od metala. Ne stavljajte kreditne kartice ili druge medije sa magnetnim zapisom u blizinu telefona pošto se tako mogu izbrisati podaci koji se nalaze na njima.

■ Medicinski uređaji

Rad svih radiopredajnih uređaja, uključujući i bežične telefone, može da stvara smetnje u funkcionisanju neadekvatno zaštićenih medicinskih uređaja. Konsultujte lekara ili proizvođača medicinskog uređaja da utvrdite da li je dati uređaj adekvatno zaštićen od energije spoljašnjih radiofrekventnih talasa, kao i za sva druga pitanja. Isključite svoj uređaj u zdravstvenim ustanovama kada to nalažu u njima istaknuta pravila. Bolnice ili zdravstvene ustanove možda koriste opremu koja može da bude osetljiva na energiju spoljašnjih radiofrekventnih talasa.

Pejsmejkери

Proizvođači pejsmejкера preporučuju minimalno rastojanje od 15,3 cm (6 inči) između bežičnog telefona i pejsmejкера kako bi se izbegle moguće smetnje kod rada pejsmejкера. Ove preporuke se poklapaju sa nezavisnim istraživanjima i preporukama Wireless Technology Research. Osobe sa pejsmejkerima treba da:

- uređaj uvek drže na rastojanju većem od 15,3 cm (6 inči) od pejsmejкера;
- ne nose uređaj u džepu na grudima, i
- uređaj drže na uhu na suprotnoj strani od pejsmejкера kako bi mogućnost stvaranja smetnji svele na minimum.
- Ako posumnjate da je došlo do smetnji (ometanja), isključite svoj uređaj i uklonite ga u stranu.

Slušni aparati

Neki digitalni bežični uređaji mogu da stvaraju smetnje izvesnim slušnim aparatima. Ako se smetnje jave, obratite se svom provajderu servisa.

■ Motorna vozila

Radiofrekventni signali mogu da utiču na nepropisno instalirane ili neadekvatno zaštićene elektronske sisteme u motornim vozilima kao što su elektronski sistemi za ubrizgavanje goriva, elektronski sistemi za zaštitu od proklizavanja (zaštitu od blokiranja), elektronski sistemi za regulaciju brzine, sistemi sa vazдушnim jastukom. Za dodatne informacije se obratite proizvođaču ili predstavniku proizvođača vozila ili opreme koja je naknadno ugrađena.

Samo kvalifikovano osoblje bi trebalo da servisira ovaj uređaj ili da ga instalira u motorno vozilo. Pogrešno instaliranje ili servisiranje može da budu opasno i da poništi sve garancije za ovaj uređaj. Proveravajte redovno da li je celokupna oprema bežičnog uređaja u Vašem vozilu propisno montirana i da li pravilno funkcioniše. Ne držite niti nosite zapaljive tečnosti, gasove ili eksplozivne materije na istom mestu na kojem držite ovaj uređaj, njegove delove ili proširenja. Kod motornih vozila koja su opremljena vazдушnim jastukom, imajte u vidu da se vazdušni jastuci naduvavaju velikom silom. Ne postavljajte nikakve predmete, uključujući fiksne i prenosne bežične uređaje, u prostor iznad vazдушnih jastuka, niti u zonu naduvavanja vazдушnog jastuka. Ukoliko je bežični uređaj za automobil nepropisno instaliran a vazdušni jastuk se naduva, može doći do ozbiljnih povreda.

Upotreba ovog uređaja u avionu je zabranjena u toku leta. Isključite svoj uređaj pre ulaska u avion. Upotreba bežičnih telekomunikacionih aparata i uređaja u avionu može da predstavlja opasnost za funkcionisanje aviona, da dovede do prekida bežične telefonske mreže, i da bude protivzakonita.

■ Potencijalno eksplozivne sredine

Isključite svoj uređaj kada se nalazite u nekoj sredini sa potencijalno eksplozivnom atmosferom i pridržavajte se svih znakova i uputstava. Potencijalno eksplozivne atmosfere obuhvataju i ona mesta na kojima se obično preporučuje da isključite motor u vozilu. Varnice u takvim sredinama mogu da prouzrokuju eksploziju ili požar koji za rezultat imaju telesne povrede ili čak i smrt. Isključite ovaj uređaj na mestima dolivanja goriva; u blizini pumpi u servisima. Pridržavajte se ograničenja upotrebe radio uređaja u skladištima goriva, magacinima i distributivnim centrima, hemijskim postrojenjima ili na mestima na kojima se odvija

Dodatne informacije o bezbednosti

miniranje. Zone sa potencijalno eksplozivnom atmosferom su često, ali ne uvek, jasno obeležene. One obuhvataju potpalublja plovnih objekata, objekte za prenos ili skladištenje hemikalija, vozila na tečni gas (propan ili butan gas), kao i zone u kojima se u vazduhu nalaze hemijska isparenja ili čestice kao što su žitarice, prašina ili metalni prah.

■ Hitni pozivi

Važno: Bežični telefoni, uključujući i ovaj uređaj, za svoj rad koriste radio signale, bežične mreže, zemaljske žičane mreže i funkcije koje programira sam korisnik. Iz tog razloga se ne može garantovati uspostavljanje veze u svim uslovima. Ne bi trebalo nikada da se oslanjate isključivo na bežični uređaj za kritične komunikacije kao što su medicinski hitni slučajevi.

Da biste uputili hitni poziv:

1. Uključite uređaj ukoliko nije uključen. Proverite da li je jačina signala adekvatna.
U nekim komunikacionim mrežama je potrebno da je važeća SIM kartica pravilno postavljena u uređaj.
2. Pritisnite taster "Kraj" potreban broj puta da biste obrisali sadržaj na ekranu i da biste uređaj aktivirali za telefoniranje.
3. Unesite zvanični broj službe pomoći za datu lokaciju. Brojevi službe pomoći su različiti za različite lokacije.
4. Pritisnite pozivni taster .

Ako su aktivirane određene funkcije, možda ćete prvo morati da ih isključite da biste mogli da uputite hitni poziv. Pogledajte ovo uputstvo ili se obratite svom provajderu servisa za detaljnije informacije.

Kada upućujete hitni poziv, dajte sve neophodne informacije što je moguće tačnije. Vaš bežični uređaj može da bude jedino sredstvo komunikacije na mestu nesreće. Ne prekidajte vezu sve dok vam se to ne dopusti.

■ INFORMACIJE O SERTIFIKACIJI(SAR)

OVAJ MOBILNI APARAT ZADOVOLJAVA SMERNICE KOJE SE ODOSE NA IZLOŽENOST RADIO TALASIMA.

Vaš mobilni aparat je radio predajnik i prijemnik. On je projektovan tako da ne prelazi granične vrednosti izloženosti radio talasima koje preporučuju međunarodne smernice. Ove smernice su razvile nezavisne naučne organizacije ICNIRP i uključuju sigurnosnu rezervu koja je namenjena da osigura bezbednost svih osoba bez obzira na starosnu dob ili zdravstveno stanje.

Smernice o izloženosti za mobilne aparate koriste jedinicu mere koja se naziva stepen specifične apsorpcije, ili SAR (Specific Absorption Rate). SAR granična vrednost naznačena u ICNIRP smernicama iznosi 2,0 vata po kilogramu (W/kg) u proseku raspoređeno na 10 grama telesnog tkiva. Testovi za određivanje SAR vrednosti sprovode se za standardne radne položaje sa uređajem koji emituje na svojoj najvećoj atestiranoj snazi u svim ispitivanim frekventnim opsezima. Stvarna SAR vrednost aparata u radu može da bude značajno ispod te maksimalne vrednosti jer je ovaj aparat dizajniran da koristi samo onoliko snagu koja je potrebna da dospe do mreže. Vrednost se menja u zavisnosti od nekoliko faktora kao što je faktor blizine baznoj stanici mreže. Najviša SAR vrednost u okviru ICNIRP smernica za upotrebu aparata pri držanju na uhu je 0,97 W/kg.

Korišćenje pribora i proširenja aparata može da rezultira različitim SAR vrednostima. SAR vrednosti mogu biti različite u zavisnosti od nacionalnih zahteva za izveštavanjem i ispitivanjem, kao i od frekventnog opsega komunikacione mreže. Dodatne informacije u vezi SAR su date u sklopu informacija o proizvodu na adresi www.nokia.com.

Indeks

A

aplikacije

- instalacija 78
- menjanje instalacije 78
- pregled dnevnika instalacije 78
- uklanjanje 78
- zajedničke radnje 15

Aplikacije operativnog sistema Symbian 78

audio datoteke 66

automatski odgovor 73

B

baterija

- instalacija 8
- nivo napunjenosti 12
- punjenje 10

beleške 48

bezbednost

- aparat 25
- Java aplikacija 78
- memorijska kartica 19

Bluetooth

- podešavanja 54
- uparivanje 55
- veze 54

brzo biranje 21

Č

Čarobnjak za podešavanje 77

članci sa novostima 61

Ć

ćaskanje 42

D

daljinska konfiguracija

- kreiranje profila 81
- podešavanja 81

daljinska sinhronizacija 58

detalji o sertifikatu 80

diktafon 27

dnevnici 23, 78

dnevni prikaz u kalendaru 32

dokumenti 49

DTMF tonovi 22

E

ekran

- indikator 12
- podešavanja 70

ekvilajzer 68

e-pošta

- nalozi 41
- odgovaranje 40
- pisanje 41
- poruke 39

F

fascikla „Alatke“ 75

flash player 68

fotografije 63

G

galerija 65

glasovne komande 26

Govor 27

govorna pošta 21

govorne beleške 27

govorno biranje 26

GPRS

- brojači 23
- opšti 56
- podešavanja 72
- podešavanja pristupne tačke 53

grafičke poruke 36

grupe kontakata 29

I

indikator 12

- alarm 12
- Bluetooth 12
- infracrvena veza 12
- propušteni pozivi 12

informacije o kontaktu 29

infracrvena veza 56

instalacija

- aplikacije 78
- baterija 8
- SIM kartica 8

Internet 60

- podešavanja 52
- podešavanja Internet poziva 71
- pristupne tačke 52

intuitivni način unosa teksta 16, 70

J

jačina signala 12

jačina zvuka 16, 68

Java aplikacije 78

jezik 70

jezik pisanja 70

K

kabl 53

kalendar 31

kalkulator 48

kamera 63

- snimanje fotografije 63
- snimanje video snimka 63

kontakti

- dodavanje 29
- grupe 29
- kopiranje informacija 29
- podrazumevane informacije 29
- ton zvana 30

kopiranje teksta 16

L

lični sertifikati 79

lista obaveza 31

M

markeri 60

Indeks

medija aplikacije 65
memorija 18
kartica 18
na aparatu 18
praćenje 18
memorijska kartica 19
microSD 19
menadžer aplikacija 78
menadžer datoteka 49
menadžer veze 57
meni 14
mesečni prikaz u kalendaru 32
microSD 19
mobilna VPN mreža
Vidite *VPN*
modem 57
mrežni dnevnic 61
multimedija poruke
kreiranje 36
odgovaranje na 37
podešavanja 38
prilozi 38
primanje 37
slanje 36
muzički centar 67

N

načini povezivanja
Bluetooth 54
infracrvena veza 56
kabl 53
modem 57
navigacija 75
navigatorski 70

O

odbacivanje poziva 21
odbijanje poziva 21
odgovaranje na pozive 21
ograničavanje poziva 22
opšti paketni prenos podataka
Vidite *GPRS*
orijentiri 76

P

paketni prenos
opšti 56
paketni prenos podataka
brojači 23
podešavanja 72
podešavanja pristupne tačke 53
pasivni
podešavanja 70
režim 14
personalizacija 16, 17
podaci
sinhronizacija 58
veze 56
podešavanja
bezbednost 25
bezbednost Java aplikacija 78
Bluetooth 54
centri za poruke 34
daljinska konfiguracija 81

ekran 70
Internet 52
kalendar 31, 32
mreža 73
multimedija poruke 38
opšta 70
pasivni 70
poverenje 79
pozivi 71
profili 16
profil servera 81
tekstualne poruke 36
tekstualni telefon 74
TTY 74
veza 71
Web 61
podešavanja mreže 73
podešavanja proširenja 73
podešavanja tastera za izbor 70
podučavanje 19
pomoć 19
Pop-Port priključak 11
poruke
brisanje 40
e-pošta 39
fascikle 33
grafičke poruke 36
multimedija poruke 36
posebne poruke 45
slanje 34
tekstualne poruke 35
posebne poruke 45
pošta
Vidite *e-pošta*
povezivanje na Internet 52
pozdravna poruka 70
pozivanje 21
pozivi
ograničavanje 22
podešavanja 71
preusmeravanje 22
prekidanje mrežnih veza 57
pretraživanje Web stranica 60, 61
preusmeravanje poziva 22
prezentacije 50
prikaz obaveza u kalendaru 32
priključci 11
prilozi 38, 40
primljeno 33
pristupne tačke 52, 71
profili 16
Pronalaženje 15
punjenje baterije 10

Q

Quickoffice 49
Quickpoint 50
Quicksheet 50
Quickword 49

R

RealPlayer
podešavanja 67

Indeks

reprodukovanje medija snimaka 66
reprodukovanje
muzika 67
snimci govora 27
video i audio 66

S

sat 50
sedmični prikaz u kalendaru 32
sertifikati 79
sertifikati autoriteta 79
servisni zahtevi 45
SIM kartica
instalacija 8
tekstualne poruke 35
SIM pristup profil 55
sinhronizacija 58
skladištenje 19
slike
dodavanje kontaktima 65
postavljanje slike kao tapeta 65
uvećavanje ili umanjivanje 65
slušanje muzike 67
SMS poruke 35
snimanje
glas 27
pozivi 27
video snimci 63
softver
instalacija 78
uklanjanje 78
spiskovi numera 68
svetlo obaveštenja 70

Š

šifra zabrane 26

T

tasteri 11
tekst
intuitivni način unosa 16
kopiranje 16
pisanje 15
tradicionalni način unosa 15
tekstualne poruke
izmene centara za poruke 34
odgovaranje 35
pisanje 35
rad sa porukama na SIM kartici 35
slanje 35
tekstualni telefon 74
telefon
jezik 70
podešavanja 70
pozivi 21
teme 17
Timski paket 47
ton zvona 30
tradicionalni način unosa teksta 15
Traženje 15
TTY 74

U

uključivanje i isključivanje aparata 10

unakrsne tabele 50
uparivanje 55
upravljanje aparatom 81
upravljanje podacima i softverom 81
USB kabl 53

V

veze
GPRS podešavanja 53
podešavanje data poziva 52
video snimci 63, 66
virtual private network (virtuelna privatna mreža) 57
vizitkarte 30
VPN 57

W

Web 60

Z

zaključavanje
aparat 11
zaključavanje tastature 11
za slanje 34
zaštita tastature 11
zip menadžer 50